

-บทที่ ๑๘-

นั่น ก็ลองไล่เรียงลักษณะของความเป็น “พรหม” ตั้งแต่น้ำ ขึ้นไป
ตามลำดับ ๆ ดูซิ

มันก็เป็นสภาพของ “จิตวิญญาณ” ของเราๆ ท่านๆ นั่นแหละ ที่มันหมกมุ่น
เกี่ยวเนื่องกันเป็นสมังคี มีเหตุ มีปัจจัย มีผล ร้อยเรียงกันไปเรื่อยๆ สังขาร
กันอยู่จริงๆ ไม่ใช่ตัวลิเกละคร ที่พากันคบหา ยิ่งเสวนา ยิ่งลึกซึ้งนั้น ไม่หรอก !
“พรหม” ที่ศึกษาถูกแท้ ยิ่งคบหา ยิ่งเสวนา ยิ่งรู้แจ้ง ยิ่งเห็นจริง ยิ่งได้ “พรหม”
ชั้นดี ยิ่งเห็น ยิ่งเป็น ยิ่งมี “พรหม” ชั้นเลิศได้จริง - และแม้ที่สุด จะดับ “อายุ”
ความเป็น “พรหม” ให้แก่คน ลงทุกชั้น ก็ได้จริง เป็นที่สุดด้วย

ผู้รู้ในสิ่งใดแล้ว หลงยึด หลงคิด หลงภาควิม หลงเป็น หลงมี หลงได้ ใน
สิ่งนั้น เรื่องนั้น ชื่อว่า “พรหมปาริสัชชา” ยิ่งจิตใด วิญญาณใด ยึด
มาก ติดในความใหญ่ หลงในความยิ่งๆ เท้าใด ก็ยังเป็น “พรหมปาริสัชชา”
ตัวโตตัวหนักยิ่ง เท่านั้นๆ อันก็ได้อธิบายกันมาแล้ว ไม่ว่า จะยึดความเป็น
ความมี ความได้ เป็น “ตัวของตน” ขึ้น จนนับ จนจัดเป็น “คำ” มาก-น้อยกันขึ้น
ก็เพราะยึด “ความมาก” ทวชนๆ ยึด “ความใหญ่” ทวชนๆ “ความโต” ทวชนๆ
“ความก้อนโอ้อ้อ” ทวชนๆ “ความเด่น” ทวชนๆ “ความดัง” ทวชนๆ “ความดี”
ทวชนๆ “ความสูง” ทวชนๆ “ความยิ่ง” ทวชนๆ ไปจนตลอด “ความสงบ” ทวชนๆ
สุดขอดเท้าใดๆ ซึ่งถ้าเป็น “พรหมแท้” ก็ไปหลงยึด ความมาก-ความใหญ่
 ฯลฯ ใน “ความดี” จริงๆ แต่ถ้าเป็น “พรหมเก้” ก็ไปหลงยึด ความมาก-
ความใหญ่ ฯลฯ ใน “ความไม่ดี” หรือ ใน “ความดีที่ไม่จริง”

เมื่อ “จิตวิญญาณ” ของผู้ใด มีสภาพ จะ “เอาออก” จะ “ไม่ยึดไว้”
 จะ “ไม่กักไว้” จะ “ไม่หอบม” จะ “ไม่หวนเป็น” แต่เป็นการวาง การ
 ปลดปล่อย การ “ไม่ยึดมั่นถือมั่น” เป็นการไม่ “ก่อดวง” เป็นการไม่หอบไม่หวน
 เป็นการแผ่ออก เป็นการแผ่ไป เป็นการไม่หลงยึดติดโดยตรง อันเป็นคุณธรรมที่
 สูงยิ่งๆ ขึ้นต่างหาก เป็นสัจธรรมแห่ง “ประโยชน์” แท้ๆ ต่างหาก จึงเรียก
 “พรหม” ชนิดนี้ว่า **“พรหมปุโรหิตา”** คือ ผู้มีจิตวิญญาณที่ ได้ ทั่ว ทั่ว
 เป็น แล้วก็เกื้อกูลเป็นประโยชน์ทั่วๆ ไปแก่ ทั้งสำหรับตนก็เป็น “คุณธรรม” ที่สูง
 ยิ่งๆ ขึ้นแท้จริง ทั้งสำหรับผู้อื่นก็ เป็นประโยชน์ เป็นผลช่วยให้ผู้อื่นได้ ผู้อื่นมี
 ผู้อื่นเป็น โดยจริง เป็นความได้แล้วไม่เมาไม่หลงในความได้ เป็นความมีแล้ว
 ไม่เมาไม่หลงในความมี เป็นความเป็นแล้วไม่เมาไม่หลงในความเป็น เป็น
 สภาพได้แล้ว “ให้” คนอื่น มีแล้ว “แจก” ผู้อื่นออก เป็นแล้ว “ช่วยสอน”
 ผู้อื่นให้เป็นตามค่อยๆ ไป เป็นการปล่อยออก เป็นการวางคืน เป็นการไม่ยึด
 ไว้ ไม่กักตุนแต่ผู้เดียวแล้ว และนี่แหละคือ “คุณงามความดี” แท้ ที่ยังได้-
 ยังมี-ยังเป็นยิ่งๆ ขึ้น ยังไม่ยึดไว้ นี้แหละ ยังมีมากยิ่งขึ้น ยังไม่กัก
 ตุน แต่ยังได้ ยิ่งดียิ่งๆ ขึ้นจริงๆ

ถ้าเป็นการให้ทาง “วัตถุ” การแสดงความเมตตา ที่แสดงออกเห็นๆ ทาง
 “กายกรรม” ทางอริยาบถ โดยการ “ให้วัตถุ” นั้นๆ แก่ผู้อื่นชัดๆ หรือผู้ใดไม่มี
 “วัตถุ” จะให้ ก็ยังอาจจะแจกจ่ายให้ทาง “กายกรรม” ได้อยู่ คือ ออกแรงกาย ทำ
 งานอันควรด้วยแรงกายด้วยความสามารถของเราให้แก่โลกแก่ผู้อื่นไป ดังนี้ ผู้นั้น
 ก็กำลังเป็น “พรหม” มีบทบาท “พรหม” ชัดๆ อย่างนั้น ก็เป็น **“ปุโรหิตา”**
 ทางกายกรรม กล่าวคือ ใครเห็นและรู้อย่างนี้คือ “คุณธรรม” ก็จะมีสักได้ว่า การ
 กระทำเช่นนั้น ก็น่าชื่นชมชอบ น่าเอาอย่าง ก็จะมีคนเอาอย่างประพฤติกตาม
 การกระทำของผู้นั้นก็ถือว่า เป็น “ครู” เป็นแบบอย่าง หรือ ที่เรียกว่า “อาจารย์”
 ซึ่ง “อาจารย์” นั้นก็ แปลว่า ผู้มีความประพฤติเป็นแบบอย่าง, ผู้มีการกระทำที่
 นำทำตาม นั่นเอง

ดังนั้น **"ปุโรหิตา"** จึงหมายความว่า "ครู" หรือ "อาจารย์" ด้วยประการดังนี้ และ "คุณธรรม" ชนิดแรกจึงเรียกว่า "ทาน" (ทานร่างกาย หรือ ทานวัตถุสมบัติ) เป็นความประพฤติอันประเสริฐ (พรหมจริยะ) ซึ่งเราก็ได้อธิบายกันผ่านมาแล้วว่า ผู้จะประพฤติตนให้เป็นพรหม จึงสั่งสมความประพฤติอันประเสริฐ ๕ ข ๕ ข ๕ ข ๕ ข ๕ ข เริ่ม "ทาน" นั่นแล ถ้าผู้ใดไม่มี "วัตถุ" ทาน ไม่มีร่างกาย หรือ ความสามารถทางกาย แต่ตนมี "คุณงามความดี" อัน จะทำ "ทาน" ก็จงทำ เพราะทานนั้นทั้ง วัตถุทาน อภัยทาน และ ธรรมทาน เป็นคุณงามความดีอันไม่มีประมาณ (อปฺปมัญญา) เช่น ทำงานทางกายไม่ได้ เพราะไม่มี "วัตถุ" ไม่มีร่างกาย ไม่มีความสามารถทางกายมาแสดงบทบาทให้ผู้อื่นดูได้ ก็แสดงทาง "วจีกรรม" ให้ผู้อื่นฟัง เป็นคำสั่งสอน หรือ เป็นการบอกกล่าวแนะนำเขาในทางดี ในสิ่งที่เขาไปเพิกงูศลธรรม ตนก็ได้ชื่อว่า "ครู" หรือ "อาจารย์" นั่นก็เรียกได้ว่า **"ปุโรหิตาพรหม"** และก็เป็นความประพฤติอันประเสริฐ (พรหมจริยะ) ที่เรียกว่า "ศาสน" หรือ เป็น "ศาสนา" ที่เดียว คือ มีการสืบต่อสาระแห่งคุณธรรมนั้นๆ ให้ยืนยาว ให้ต่อๆ เกิดต่อ ด้วยการแสดงออก ด้วยการมีในตนแล้ว นำออกแจก ออกทาน จึงเรียกว่า **"เลขา"**

แต่ถ้าได้เพียง "วจีกรรม" ที่อ่านมา ฟังมา ท่องมาเท่านั้น มาสอนเขาก็เป็น "พรหมปุโรหิตา" ชั้นมีบุญญาแค่ **"อาคม"** คือ มีสิ่งที่เรียนรู้ ท่องจำมา รวบรวมสรุปเป็น คาถา หรือ วิชาเขาใจความลึกความละเอียดกระจายได้เป็น คำภีร์ก็ตาม ทว่าเป็นการฟังมาจากครูคนอื่นอีกทอดหนึ่ง ก็เป็นเพียง ปริยัติ

แต่ถ้าหากมีสิ่งนำมาสอนเขาได้ เพราะตนได้ประพฤติตามคำสั่งสอนของ พระศาสดา หรือ ของครู แล้วจึงเกิดมี **ความรู้ (บรรลุ)** จากการประพฤตินั้น แล้วค่อยนำมาสอนผู้อื่น ก็เป็น "พรหมปุโรหิตา" ชั้นมีบุญญาที่เรียกว่า **"อนุศาสน"**

และ ยังเป็นผู้รู้ยัง แน่แท้จนตนก็มั่นใจยิ่ง คนอื่นทั้งหลายก็ต่างเชื่อมั่น ด้วยอย่างสูง แล้วก็นำความรู้นั้นๆ ออกสอนผู้อื่น ก็ยังเป็น "พรหมปุโรหิตา" ชั้นสูงสุด เป็นผู้ นำแท้ๆ ในทางศาสนาเลย เรียกว่า เป็นผู้ มี **"อาณา"**

คือ คำสอนนั้น เรียกได้ว่า เป็น “คำสั่ง” หรือ เป็น อาชญา เป็นความบังคับ หรือ คำบอกทศกัณฐ์ ที่ไม่ต้องไปคิดทบทวนกันมาก แน่ใจได้เลยว่า ตี-ถูก-ควรนำไปปฏิบัติตามได้ทีเดียว

หรือ แม้ไม่มีทั้ง “วัตถุ” จะทาน ไม่มีทั้ง “บุญญา” หรือ “ศาสนา” (ธรรม) จะทาน ดังที่อธิบายมาแล้ว ก็มี “มโนกรรม” เป็นทาน ก็ได้ คือ “อภัย” ให้ใครๆหมด ยกให้เสียให้เขาหมดไม่โกรธใคร แม้ใครจะอย่างไรให้เรา “อภัย” หมด และจะไม่โลกในใจ จะไม่อยากเอาสิ่งที่เขาทำให้นั้นๆ ไม่ว่า เขาจะเอา “ทุกข์” มาให้ด้วยทางกาย ทำทุกข์ให้เราด้วยทางวาจา เช่น เอา อุจจาระมาขว้างใส่เราบ้าง “คำ” ให้เราบ้าง เป็นต้น หรือ จะนินทาเรา จะทำให้เรา เสื่อมยศ เสื่อมลาภด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม เราก็จะไม่ยึดถือ ไม่รับเอาสิ่งที่เขา “ให้” นั้นๆ มาปรุ่งต่อเป็นโทษ เป็นโลก ดังนั้น ทำตนให้เก่งเยี่ยมสุด ไปจนกระทั่ง เขา เอาลาภมาให้ก็ไม่ว่า (อภัยทาน คือ ไม่ผูกพัน ไม่เป็นหนี้ ไม่ก่อการผูกเวร) เอายศ มาให้ก็ไม่เอา (อภัยทาน) เอาสรรเสริญมาให้ก็ไม่เอา และที่สุด แม้เขาจะเอาสุขมาให้ก็ไม่เอา ถ้าเราทำได้ถึงขนาดนี้ ก็เป็น “คุณงามความดี” อันยอดเยี่ยมยิ่งอย่างแท้จริง

แต่ต้องไม่มี “ทาน” ความสวย ความงาม(รูป) ความไพเราะ(เสียง) ความหอม(กลิ่น) ความอร่อย(รส) ความตึงใจชอบใจในการกระทบสัมผัสเสียดสี(สัมผัส) และความชอบ ความซึ้ง (อารมณ์ทางใจ) ออกไปจากจิตที่ยึดอยู่ ยังอยากเสพอยู่ ออกไปจากจิตให้ได้ นี่เป็นการ “ทานทางใจ” ต้องให้เกิดที่ใจ “ไม่ว่า” คำนี้ “ใจ” เป็นผู้ไม่ว่า ไม่ใช่ว่า ทาง “กาย” ไม่เอาออก แต่ “ใจ” นั้นก็ ยังอยากได้ ยังเสียดาย ยังโหยหาอยู่ อย่างนั้นไม่ใช่ “อภัยทาน” ต้องพยายาม เข้าใจให้ได้ๆ เพราะยังมีภัย ยังมีโทษ ยังมีอาพาธ คือ ยังมีค้นหา-อุปาทาน อยู่ นั่นเอง

แม้บางทีทางกายยังรับสิ่งของ รับยศ รับสรรเสริญ รับวัตถุตามอยู่ เพราะจำเป็น เพราะเหตุผลที่ผู้จ่ายยอมรับนั้น มุ่งประโยชน์แก่โลกยิ่งกว่า โดยไม่ได้หลง(โมหะ) ใช้ลาภ-ยศ-สรรเสริญนั้น เพื่อตน แต่ประการใดเลย อย่างแท้จริง

เรียกว่าทาง “ใจ” ของผู้ “อภัยทาน” นี้ ไม่รับ ไม่เอา ไม่ได้ยึดไว้ จริงๆ จึงจะเป็น “อภัยทาน” ที่ถูกแท้ด้วย ต้อง “ใจ” ไม่รับ ไม่เอาจริง ๆ เป็นสำคัญ

อย่างไรก็ดี ตามสายตาของคน เขาจะเห็นอะไรได้แต่ทาง “กาย” การเป็นครูโดยทางกาย เป็นตัวอย่างในการประพฤติข้างนอกๆ รู้เห็นได้ง่ายๆ จึงสำคัญมาก จำเป็นมากด้วย ดังนั้น ผู้ใดจะเป็นครูเขา แม้แต่แค่ทางกาย ก็ยังเป็นไม่ได้ จึงยังไม่ควรจะเป็นครูเขาเลย หรือ แม้เป็น ก็ยังไม่ชื่อว่า “ครู” หรือ “อาจารย์” แท้จริงอยู่นั่นเอง พระพุทธองค์นั้น เป็น “ครู” มนุษย์ทั้งโลกถ้วนทั่ว ละเอียดลเอียด คือ เป็นครูทั้ง เทวดา มาร มนุษย์ พรหม และถ้าผู้ใดทำได้ทั้งทางกาย และ ทางใจด้วย ก็เป็น “ปุโรหิตา” หรือ เป็นครู เป็นอาจารย์ แท้ๆ กันเลย ดังนี้ จึงเป็น “ประโยชน์เกื้อกูล” อันแท้จริง

“ปุโร” นั้น หมายถึงว่า สิ่งที่ตั้งลงไปเป็นสมบัติในตนแล้วก่อนอื่น, พื้นฐาน, สิ่งที่มีแล้วในตนก่อนคนอื่น “หิตา” แปลว่า ประโยชน์เกื้อกูล รวมความแล้ว “ปุโรหิตา” ก็แปลว่า ให้สิ่งที่ตนมีแล้วในตนมาก่อนนั่นเอง หรือ ทำประโยชน์เกื้อกูลผู้อื่น ด้วยสิ่งที่เรามีแล้วในตนก่อนเขา นั่นแหละคือ ครู คือ อาจารย์ คือ ผู้รู้ก่อนเป็นก่อน แล้วเอามาแจก ผู้ที่แจกคุณธรรมเป็น “ธรรมทาน” จึงคือ การเป็นครู เป็นอาจารย์ หรือ เป็นปุโรหิตา ที่แท้จริงยิ่ง ใครมี “ศีลธรรม” ในตนมากแล้ว สูงยิ่งทำไต่แล้ว ก็นำออกแจก ก็ยังเป็นผู้ที่เป็นครูผู้สูงยิ่ง เป็นอาจารย์ผู้เพียบพร้อมจริง เป็นปุโรหิตาผู้เลิศยอดแท้เท่านั้นๆ คำว่า ครู ปุโรหิตา หรือ อาจารย์ จึงไม่ใช่แค่ผู้ไปอ่านมาท่องมา มันต้องทำได้ด้วยอย่างแท้จริง มันต้องมาก่อน ต้องเป็นมาก่อน จึงจะสมจริง

ถ้าใครประพฤติดังกล่าวนั้น ก็เป็น “พรหม” เป็นผู้คุณงามความดี และเกษมสุขด้วยกัน ถ้าผู้ใด “ทำ” หน้าที่ เป็น “ปุโรหิตา” แล้วก่อกองภาคภูมิใจตน บัดนั้นในความเป็น “ปุโรหิตา” ไม่ว่างว้าง ก็ได้ชื่อว่า มีจิตวิญญาณเป็น “พรหม - ปาริสุทธิ” เป็น “อิตตา” ข้างขึ้นเข้าไปอีก เป็นความไม่วางจิตชนิดหนึ่ง เป็น

ความยึด ความไม่วาง “ตัวตน” ของตนแท้ๆ อย่างหนึ่ง ต้องพยายามเรียนรู้
“จิต” เช่นนี้ ของตน ให้ได้ มันจะซับซ้อนวนเวียนเป็นงูกินหางอยู่อย่างนั้นเสมอๆ
หากแยกไม่ออก จับไม่มั่นก็จะวนเป็นวัฏพินหลกที่เดียว

เราประพฤตินั้นเป็น “พรหมปุโรหิตา” ได้ ซึ่งควรเป็นอย่างยิ่ง และควร
เป็น “ปุโรหิตา” ที่มีคุณงามความดี ที่แท้จริง ถูกตรง ให้ได้มากที่สุดด้วย อย่า
พยายามเป็นครูแค่ปริยัติเท่านั้น มันไม่ใช่ “ปุโรหิตา” แท้บริบูรณ์จริง
ดังได้อธิบายความของมันมาให้ฟังแล้ว

แม้คำว่า “ครู” ก็คือ ผู้ควรเคารพบูชา คือ ผู้มีคุณงามความดีแล้วในตน
แม้จะยังไม่ได้สอนเราเลย เราก็กราบไหว้ได้ เพราะในตัว
ท่านมี “คุณงามความดี” แล้ว มิใช่ว่า เราเคารพครู เพราะท่านได้สอน
“เรา” เท่านั้น ท่านได้ทำงานให้แก่เรา ท่านได้หอบๆ หามๆ (เพียงจำๆ) เอาวิชาเอา
บุญมาให้แก่เรา เราเลยต้องขอบคุณ หรือ ระลึกลึง “งาน” ที่ท่านได้ทำให้แก่เรา
ถ้าท่านไม่ได้สอนเรา ท่านไม่ได้ทำงานให้แก่เรา เราก็จะไม่เคารพ! กระนั้นหรือ?
การเคารพ “ครู” จะไม่ใช่เพราะเหตุที่มันเยอะอย่างนี้ และ เพียงเท่านั้น
เป็นอันขาด ถ้าอย่างนั้น ก็ต้องเคารพ “ผู้แบกหาม” ที่เขาหามกระสอบเงิน
แบกหามทอง หรือ ผู้แบกหามตำราว่าด้วยนามา ขอดวิชาการ หรือ นานาข้าวของต่างๆ
มาให้เรานั่นด้วย เพราะผู้แบกหามนั้นเป็นผู้ได้ทำงานให้แก่เรา แบกหามตำราบุญญา
มาให้เรา เป็นต้น เราก็ต้องเคารพกราบไหว้บูชาผู้แบกหาม นั่นด้วย โดยนัยเดียวกัน
แหละสิ! จะใช่หรือ?

คำว่า “ครู” (ผู้ควรเคารพ) คำว่า “อาจารย์” (ผู้มีความประพฤติอัน
ประเสริฐนั้นๆ ในตนแล้ว) หรือ คำว่า “ปุโรหิตา” (ผู้ทำประโยชน์เกื้อกูลผู้อื่น
ด้วยสิ่งที่เรามีแล้วในตนก่อนเขา) ผู้ใดจะได้ตำแหน่ง หรือ ฉายา นั้น จึงควรจะ
ได้เป็น “ผู้สั่งสอนในตนอย่างแท้ๆ จริงๆ สูงๆ ยิ่งๆ ด้วย” แล้วค่อยนำออกแจก
นำออกให้ผู้อื่น ละก็จะถูกตรงดีมา ได้ประโยชน์เกื้อกูลแท้ๆ และแม้ว่า “ครู”
หรือ “อาจารย์” หรือ “ปุโรหิตา” ผู้ใดจะยังไม่ได้แจกความรู้ให้เราเลย แต่
ถ้าท่านมี “คุณงามความดี” นั้นๆ ในตัวท่านอยู่ก่อนแล้ว เราก็ควรเคารพท่านได้ทันที

และจะต้องเคารพท่านได้ทีเดียว **เราเคารพ "ครู" เพราะเหตุ**
ท่านเป็นครู ด้วยเหตุอย่างนี้ต่างหาก ยิ่งถ้าท่าน ยังมี "คุณงาม
 ความดี" ในตนจริง ทั้งได้สอนได้เกื้อกูลแก่เราด้วย ก็ยิ่งจะต้องขอบคุณต้องการวะ
 ท่านมากยิ่งขึ้นด้วย นั่นเป็นเรื่องธรรมดา

เหตุที่ทำให้คน (ปุถุชน) ยึดการเป็น "ครู" ต้องการเป็น "ครู" (ทั้งๆที่
 เข้าใจยังไม่ได้แม้ในคำว่า "ครู") หรือ หลงการเป็น "พรหมปุโรหิตา" (อาจารย์)
 นั้น ก็เพราะโลกใน สรรเสริญ-ยศ-ลาภ-สุข ซึ่งยิ่งกลับเป็นกิเลสที่ "ย้อนแย้ง"
 กับ **คุณสมบัติแห่งความเป็น "ครู" เป็น "ปุโรหิต"** เอาด้วยซ้ำ
 เพราะยังผู้ใดในโลกใน สรรเสริญ ยศ ลาภ สุข มากยิ่งเท่าใดๆ ก็ยังไม่ใช่ "ครู"
 ไม่ใช่ "อาจารย์" ไม่ใช่ "ปุโรหิต" มากยิ่งเท่านั้นๆ และโดยสัจจะ "ครู"
 หรือ "ปุโรหิต" ที่แท้ มันก็ยังมีสุข มีสรรเสริญ มียศ มีลาภ **ยิ่งแท้จริง**
 เสียด้วย มันจึงดูช่างยิ่งย้อนเสริม แย้งซ้ำ ย้ำซ้อน กันอยู่ ยิ่งยาก ถ้า
 เป็นครูโดยไม่หวังโลกธรรมทั้งหลาย เป็นสิ่งเสพย์ เป็นสิ่งโลภมาตอบ
 แทนแล้วละก้อ ก็เป็น "ครู" แท้ๆ จริงๆ เป็นมหาอาจารย์ เป็น
 ยอดแห่ง "ปุโรหิตา" เท่านั้นเอง เรียกได้ว่า เป็น "ครู" โดยสัจจะ
 โดยเฉพาะ "ครู-อาจารย์-ปุโรหิต" ที่อยู่ในร่างของ "พระ"
 นั้นแหละ สำคัญยิ่ง จะรักษา "สัจจะ" เป็น "สัจธรรม" ได้ยิ่งๆเท่าใด ก็
 อยู่ทีความเป็นจริงแท้จริง จริงๆ

คำว่า "ครู" แปลว่า หนัก, สำคัญ, ยิ่งใหญ่ ทำให้ **จึงสำคัญ**
จึงยิ่งใหญ่ ก็เพราะว่า **การจะทำตน ให้เป็น ให้ได้** อย่างนั้นๆ มาก่อนนั้น
มันแสนยาก ยิ่งทำตนให้เป็นคนผู้หมดกิเลสแล้ว ยิ่งขอดยากใหญ่ (คือ หมดจิตโลก
 -โทษ-หลงในโลกธรรม ๘ นั้นเอง) จึงเป็นเรื่องยากเรื่องหนักเหลือเกิน เมื่อทำแก่
 ตนได้แล้ว ก็มาสอนคนอื่นให้ทำได้บ้าง มันก็ไม่ใช่ของง่ายเลยจริงๆ สอนให้เขา-
 สร้างเขาเป็นอะไร เขายังอยากได้อะไรเป็นกันง่าย สอนให้เขาละ กิเลส-ค้นหา-
 อุปาทาน นี่ละก้อคุณแอ้ย ! สิบยาก ร้อยหนัก กว่าการสอนสร้าง สอนก้อ ยิ่งนัก

เพราะตัวเองกว่าจะทำได้ กว่าจะเป็นผู้บรรลุพ้นกิเลสมาได้ก็แสนหนัก บรรลุได้ ก็เป็นผู้ยิ่งใหญ่จริง เป็นคนสำคัญจริง ยิ่งมาสอนคนอื่นก็ยิ่งหนักซ้ำเข้าไปอีก โธ ! ตัวเองแท้ๆ ทำกับตนเองก็ยังไม่สบายอยู่แล้ว นี่มาสอนคนอื่น อันไม่ใช่เราเลย ให้ทำบ้าง มันก็สุดแสนยากสุดแสนหนักจริงๆ หนะซี !

อนึ่ง ผู้ที่ชอบแอบอ้าง ทำตัวเป็น “ครู” เป็นอาจารย์ หรือ เป็น “ปุโรหิตา” แบบไม่ใช่ “ครู” แท้ อาจารย์แท้ ปุโรหิตาจริง ดังได้อธิบายมาแล้ว ก็เพราะว่าแม้แค่ทำตนเป็นอย่าง “คนแบกคนหาม” กล่าวคือ ไปหัดท่องๆ จำๆ ภาษาแห่งวิชา แห่งปัญญาต่างๆ มาให้ได้มากๆ แล้วนำออกมา “ถ่ายเท” นำออกมาบอกกล่าวผู้อื่น แล้ว “อาจารย์เก้” ปุโรหิตาปลอม พวกนี้ ก็จะได้รับ ลาก หรือ ยศ หรือ สรรเสริญ หรือ สุข เป็นสิ่งตอบแทนอยู่เช่นกัน จึงได้เกิดมี “อาจารย์เก้” เกิดมี “ปุโรหิตาปลอม” เกิด “ครู” ที่แสนเบา “ครู” ที่แสนง่ายขึ้นเต็มบ้านเต็มเมือง เพราะเหตุแห่ง “ความโลภ” และความตณ้เงิน ดังนี้

โดยแท้จริงแล้ว อาจารย์แท้ๆ ปุโรหิตาจริงๆ ครูโดยสัจจะ นั้น จะไม่มีความโลภ ไม่หวังของตอบแทน จะ “หยิ่ง” ในคุณงามความดี หรือ คุณค่าแห่งสิ่งที่ตนมีจริงๆ นั้นๆ ด้วยซ้ำไป จึงไม่ยอมนำออกแลก “โลภธรรม” อันเป็นสิ่งที่มั่งคั่งๆ เป็นอันขาด แต่ถ้าจะให้แก่ใคร ก็ต้องการให้เขาได้ไปจริงๆ ฟรีๆ ด้วย เพราะมันเป็น “อัมปมัญญา” เป็นคุณงามความดีอันหาค่ามิได้ ผู้ใดมาจริง ๆ นั้น มันได้มาด้วยความยากเหลือเกิน ต้องประพฤติเอา ทำเอา ต้องตั้งใจ ต้องต่อสู้ในจิตอย่างขบถยิ่ง จึงรู้ “ค่า” เข้าใจใน “คุณ” แห่งวิชาปัญญานั้น อย่างลึกซึ้ง แล้วใครจะโง่งนนำสิ่งนี้ ออกค้าออกขาย หรือ ออกแลกเปลี่ยนเป็นของเล่นเล่า ! ถ้าจะให้ใครก็จะต้อง “ให้” จริงๆ และประสงค์จะให้เกิดสภาวะธรรมในผู้ที่ให้มันแท้ๆ เท่านั้น เป็นที่สุด ถ้าจะเรียกกันว่า ยังมีความหวังได้ ก็หวังให้เขาทำได้ ให้ผู้ที่เรอบอกเราสอนเราแนะนำนั้น ประสพผลถึง “ความบรรลุแท้” เท่านั้นเอง ไม่ได้หวังเอาอะไรตอบแทน

388

มาเป็นการแลกเปลี่ยนเลย จึงจะเป็น "ครู" แท้ๆ อาจารย์จริงๆ ปุโรหิตาพรหม
ที่เหนือกว่ามหาพรหมทั้งหลาย ถ้ายังห่วงมากเท่าใด ก็ยังเป็น "ครู" ไม่แท้เท่านั้น

ผู้ที่เป็น "ปุโรหิตา" หรือ ครูชั้นยอด อาจารย์ชั้นสูงสุด ก็คือ
พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ พระองค์มีกายกรรม วาจกรรม ทุติยกรรม ที่
เป็นคุณงามความดีชั้นสูงสุด แต่พระองค์ไม่ยึด ไม่ติด อีกทั้งพระองค์ยัง
บูชา "พระธรรม" หรือ คุณงามความดี ที่พระองค์ได้มา ไว้สูงกว่าสิ่งใดด้วย
พระองค์ "เคารพ" ธรรม นั้นแหละ เพียงสิ่งเดียวในโลก
แล้วพระองค์ก็ทำตนเยี่ยงพรหม แต่พระองค์ไม่ยึดพรหมอย่างพรหม พระองค์ทำตน
ดั่งพรหม แล้วพระองค์ก็วางตนให้เป็นพุทธ เป็นยอดปุโรหิตา เป็นบรมครู
พระองค์ทำตนดั่งพรหม แต่พระองค์ไม่หลงตนดั่งพรหม

สรุปความ จงรู้ต้น-กลาง-ปลาย และ รู้ปรัววัฏฏ์ ๓ (สภาพ
หมุนรอบเชิงซ้อน) ให้เข้าใจถูกต้อง ให้ได้

ข้อควรทำ ปฏิบัติประกอบ ไปด้วยเสมอ กับสิ่งที่ตนเข้าใจได้
แล้ว อย่าเอาแต่ "รู้" เพียง สุตมยปัญญา เพียง จินตามยปัญญา เป็น
อันขาด

การนำสิ่งที่ตนรู้ ตนถึง ตนมีจริง ไปอวดผู้อื่น แสดงออกให้ผู้อื่น
เห็น ได้ยินบ้างนั้น ก็เป็นประโยชน์เกื้อกูลผู้อื่น โดยจริง ทว่า "ผู้อวด
เอง" ถ้าไม่มี "จิต" หลงภาคภูมิ ไม่มีจิตหลง "อยาก" อวด ไม่มีจิตหลง "อยาก"
ได้สิ่งใด หรือ แม้แต่อารมณ์อย่างใด มาขัดเขยตอเบรแทนเลย มันก็
ดียิ่ง ดังพระบรมศาสดาทรงเป็นเยี่ยงอย่าง เป็นต้น แต่ถ้าใครมี "ความหลง"
ดังกล่าว ก็ยังเป็น "พรหมปุโรหิตา" ที่ยังไม่ดีแท้ แม้จะเป็นแค่ หลง
แสดงธรรม เพื่อหวัง "อยาก" ได้ สุตมา ให้แก่ตน ก็ยังไม่เป็น "พรหมปุโรหิตา"
ที่ดียิ่งได้ และยิ่งผู้ใด หลงอวด หลงแสดงธรรม เพื่อหวัง สรรเสริญ

หวังเด่น หวังดั่ง หวังให้เขานิยมยกย่อง ก็ยังไม่ดีกว่าขึ้นไปอีก ยิ่งผู้ใดแสดง
ธรรมเพื่อหวังยศฐานันดร ก็ยังเป็น "พรหมปุโรหิตา" หรือ เป็นครู อาจารย์
ที่เลวหนักขึ้นไปยิ่งกว่าอีก ดังนั้น ถ้าผู้ใดเป็นถึงขนาดแสดงธรรมเพื่อหวังลาภ
ก็ยังเป็น "พรหมปุโรหิตา" หรือ เป็นครู อาจารย์ที่เลวหนักขึ้นต่ำสุดเลยทีเดียว

ตำราลงไปยังมีอีก คือ ตำราออกนอกกรอบคำว่า "พรหม" หรือ
"ปุโรหิตาพรหม" แล้ว ก็เช่น พระผู้แสดงธรรม เพื่อหวังได้
"กามคุณ ๕" มาตอบแทน ก็เป็นแค่ปรตปรารถนาเสพยาภิยามไปเลย หรือ
พระผู้ที่ปรารถนา ลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุข แต่นำสิ่งอื่น ข้าวของ
อื่น ที่ไม่ใช่ธรรมะ ไปแลก แสดงสิ่งอื่น อาการอื่น อันไม่ใช่ธรรม ไม่ใช่จริย-
ธรรม หรือ ไม่ใช่สังฆธรรมที่เป็นไปเพื่อความพ้นทุกข์แท้ ออกอวดออกแล (ลาภณ
ลาภัง นิชคังสนตา) นั่นก็ดูชื่อว่า สัตว์โลกผู้ตกนรกชั้นสวรรค์เก๊ (สมมุติเทพภูมิ)
ธรรมดาๆ ที่เรียกว่า "กามบุคคล" หรือ โลกียะชน หรือ "โมหะคชน" ^๔
ที่พยายามจะเสวยสุขด้วยการทำตนเสพยาภิยาม เสพยาภิพ เหมือนผู้แสดงธรรมเพื่อ
หวังได้ "กามคุณ ๕" นั่นแล

แม้จะยึดบัญญัติเรียกกันว่า "ปุโรหิต" หรือ ครู หรือ อาจารย์ ออก
ขรมถมเดเป็นภาษาโลก ก็เป็นปุโรหิต เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นปลุชนคนโลกๆ
ไม่ใช่ "พระ" ที่ถูกต้องเลยโดยแท้จริง เพราะประเพณีเป็น "มิจฉาอาชีวะ"
แห่งภิกษุเสียแล้ว ถึงจะกำลังอยู่ในคราบของ "พระ" คือ โทนหัวนุ่งห่มจีวร
เป็นต้น ก็ตาม ก็ไม่ใช่ครูในทางศาสนา และจะไม่นับเนื่องว่า เป็น "พรหม-
ปุโรหิตา" เอาเลยในความหมายของ "พุทธ" ไม่ใช่ "ปุณณบุคคล" และ
ไม่ใช่ "อาหุเนยบุคคล" เลย เป็นเพียงปลุชนคนโลกๆ ที่มีอาชีพหาเลี้ยงตน
ด้วยคัมภีร์ธรรมดๆ เช่นปลุชนคนทั่วไป ยังไม่ใช่ "ภิกษุณัฏฐิกา ธาชีวะ-
สมาบันเนา" คือ ผู้ถึงพร้อมด้วยสิกขา (ทั้ง ๓) และ มีธรรมเป็นเครื่องเลี้ยงชีวิต
ของภิกษุทั้งหลาย (เพราะยังไม่มีธรรมในตน รักษาตน เลี้ยงตน ด้วยผู้คนเขาเห็น
ธรรม เขาเลื่อมใสศรัทธาเอามาถวาย เอามาบูชา ไม่)

ผู้ที่สภาวะดังกล่าวนี้ จงรู้ตัวเองให้ดีๆเถิด (มีเขื่อนนะ !)

แล้วกรุณาอย่าทำตนให้ “ตกนรก” โดยตนเองกำลังทำลายศาสนาด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของตน ตนเองนั่นแหละ ได้รับโทษเนื่องมาแต่ “กรรม” อันเป็นการกระทำของตนเอง นั่นเอง (กัมมัสสโกมหิ) ถ้าตนเอง “ทำไม่ดี” อย่างแท้จริง ใครจะไล่ความยังงี้ ? มันก็ย่อมไม่มีบาปมีนรกอะไร แต่ถ้าเรา “ทำผิด” จริง หนะสิ ! เราจะเอาบาปเอานรกไปให้ใคร ก็ไม่ได้ หรือ จะไม่รับไม่เอา มันก็ไม่ได้ ขอให้ใคร่ตรองกันดีๆเถอญ ที่พูดนี้ ไม่ใช่ล้อเสียด แต่เตือนผู้ที่ยังจมอยู่ในห้วงบาป ห้วงกรรม โปรดทำความเข้าใจให้ดีๆ บาป-นรก ไม่มีใครก่อให้เกิด เราทำเอง !

เพราะแนวทาง หรือ สภาพแห่งศาสนา หรือ การเดินทางไปสู่ธรรม นั้นมันจะมีลักษณะเอียงเท เป็นรูปเป็นรอยชัดลงไปแท้ๆ เลยทีเดียวว่า “เพื่อละ เพื่อล้าง โลกะ โหสะ โมหะ” เป็นหลักใหญ่ เป็นจุดหมาย เป็น “มรรค” หรือ เป็นช่องเป็นทางที่ถูกต้องแท้จริง ไม่ว่าสิ่งแสดงอาการแสดงนั้น จะเป็นคำสอน (วจักรมม) หรือ การปฏิบัติการประพฤติให้เห็นเป็นตัวอย่าง (กายกรรม) ถ้าเป็นไปเพื่อความโลก เพื่อความโกรธ เพื่อความหลงผิดอยู่ จะยังไม่ใช่ “สัมมาวิธีมรรค” เป็นอันขาด

จะเป็น “พรหมปุโรหิตา” ที่ดีแท้ๆ ต้องเป็นผู้ “แสดง” หรือ ทำตนให้ผู้อื่น หรือ นำออกให้แก่ผู้อื่น ได้รู้เห็น ได้ยิน ได้รับ ก็ด้วยความมีเมตตา-กรุณา-มุทิตา-อุเบกขาจริงๆ ไม่หวังโลกธรรมใดๆ กามใดๆ ตอบแทนเลย ละทิ้งแท้ๆ เรียกว่า เป็นพรหมแท้ๆ ได้เป็น “ครู” ผู้เกื้อกูลโลกโดยแท้จริง ถึงกระนั้น ก็ยังมีจุดที่ดีที่ดียิ่งกว่า จนต้องเป็น “บรมครู” หรือ บรมศาสดา เป็น “ยอดปุโรหิต” อย่างสุดยอดกันทีเดียว เชี่ยวละเอียดจุดหนึ่ง ก็คือ แสดง หรือ ให้ผู้อื่น หรือ นำออกให้แก่ผู้อื่น โดยมีแต่ “กรุณา” ดังที่ได้อธิบายผ่านมาแล้วว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเกื้อกูลโลกด้วย “พระกรุณา” ที่เราเรียกว่า เป็น “กรุณาธิคุณ” แห่งพระองค์ แต่เพียงอารมณ์ หรือ เจตนาเดียวจริงๆ ไม่มีแม้คำว่า “เมตตา” หรือ “มุทิตา” เป็นเพียงกิจอันพึงทำ เท่านั้นแท้ๆ และพระองค์ก็ทรงทำ นำออกแจก นำออกแสดง กระทำตนให้เป็น

ตัวอย่างอันสูงสุด อย่างเต็มพระทัย ตลอดพระชนมายุกาล ไม่ลดหย่อนทอดยเลย

ผู้หมั่นตั้งใจใคร่ในตน ถูกต้องตรงแท้ คือ ทั้งรู้ ทั้งทำได้จริง จึงควร
นำออกแจก นำออกแสดง ถ้าไม่มีจริงถูกต้องตรงแท้แล้ว ไม่พึงควรนำออก
แจก นำออกแสดงเลยเป็นอันขาด เพราะมันจะเป็น แจกของเก๊ ของปลอมไป
เป็นการกระทำตนให้เป็นตัวอย่างอันเลว **สมณะ หรือ นักปฏิบัติ จึงจะ**

ต้องพึงสังวรระวังตนในข้อนี้ให้มากที่สุด พระพุทธองค์ทรงกำ
หนดพระวินัยข้อ “อวดอุตริมนุสสธรรมที่ไม่มีในตน” โดยปรับโทษให้สึกออก
จากความเป็นพระ หมดความเป็นสมณะเลย หรือ ตรงๆ ก็คือ ไล่ออกจากความ
เป็นสงฆ์สาวก เลิกอยู่ในตำแหน่ง “ครู” หรือ “อาจารย์” กันตลอดชีวิตเลยแหละ
ก็เพราะมันไม่จริงจริงๆ มันเป็นการทำลายศาสนา ทำลายคุณงามความดีอย่างชัดๆ
ผู้ใดแสดงน้อย ก็ทำลายน้อย ผู้ใดแสดงมาก ก็ทำลายมาก ไม่ยกเว้นจริงๆ
ที่ศาสนาได้ต่ำลงๆ จนจะจับเนื้อหาสาระไม่ได้เอาเลย แม้แค่ พ.ศ. ๒๕๐๐ กว่าๆ นี้
เท่านั้น ก็เพราะความเสื่อม อันเกิดจากเหตุนี้แหละ มากที่สุด โดยแท้จริง

ถ้าใครไม่มี “อวดอุตริมนุสสธรรม” ในตน คือ ตนยังไม่บรรลุธรรมนั้นๆ จริง
แล้วละก็ จงอย่าได้แสดง อย่าได้อวดเลย บาปนัก บาปหนาแท้ๆ ดัง
นั้น ผู้ที่เป็นพ่อค้าของปลอม (แจกธรรม ที่ตนยังไม่มีในตน หรือ ธรรมที่ตนยังไม่
บรรลุ) จึงเป็นผู้บาปหนักที่สุดร้ายกาจจนเอเวจเลยทีเดียว **พระบรมศาสดา**
จึงได้ปรับอาบัติในเรื่องนี้ ร้ายแรงหนักสุด ถึงขั้น ปาราชิก ขอให้คิด
กันให้ได้ ระวังกันให้มากเถิด โดยเฉพาะผู้เป็นนักปฏิบัติธรรมที่เป็นฆราวาส
ซึ่งไม่มีใครไปจับสึกจากความเป็นพุทธ เหมือนผู้บวชเป็นพระแล้ว ถ้าผู้ใดรักนับ
ถือยกย่องศาสนาพุทธจริงๆ ก็ขอได้โปรด อย่าแสดงอวดอุตริมนุสสธรรมที่ไม่มีในตนเลย
และมีไม่น้อยเอาเสียด้วยสิ พุทธศาสนิกชนซึ่งเป็นฆราวาส ที่ยังไม่มีอวดอุตริมนุสส
ธรรมนั้นๆ ในตน แต่ก็อวด ก็แสดงกันโครมๆ ในทุกวันนี้ เพราะเหตุนี้ไม่มีใคร
ไปจับสึกออกจากความเป็นพุทธได้อีกแล้วนั่นเอง ศาสนาจึงถูกทำลายลงด้วยฝีมือ
ของคนพวกนี้นั่นแหละมากกว่าอย่างนัก ขอให้คิดให้เห็นและกรุณาเพลๆ มื่อลง
บ้างเถิด อย่าดูแก้แค้นเพราะกิเลสตัณหาของตน อย่ากดัง อย่ากลายเป็น ปุโรหิตา

อยากเป็น “อาจารย์” กันนัก

แต่ก็จะเกิด จะมีพ่อค้าของปลอมอย่างช่วยไม่ได้ เนื่องจากการนำออกแจก หรือ ออกแสดงนั้น มันมีลักษณะผลตอบแทนกลับมา (คือ รับจ้างสอน หรือ เจียน ข่ายกันเลยทีเดียว) คนไม่ใช่ “พรหม” แต่เป็น “พ่อค้าของเก๊ของปลอม” จึงสวมรอย “พรหมปโรหิตา” โดยนัยประการอย่างนั้นแล เพราะเขาไม่รู้บาป ไม่รู้ ชั่วเอาจริง ๆ หรือ แม้บางคนจะรู้ว่า ทำชั่ว ทำเช่นนั้นบาปด้วยซ้ำไป แต่ก็เลิสต์หา มันแรงกว่า เขาก็ยังทำบาปทำชั่วนั้นได้อยู่ และมีมากมายเอาด้วยสิ ทั้งบาง คนไม่ใช่ “คำ” เพื่อหวังลาภตรง ๆ แต่ “คำ” เพื่อหวัง “ยศ” แม้อย่างนี้ ก็ยัง คือ พ่อค้าของเก๊ของปลอมอยู่ บางคนก็หวัง “สรรเสริญ” บางคนก็หวัง แลก “สุข” แทนนั้น ก็นั่นแหละ ผู้ใดชื่อว่า “พ่อค้าของเก๊ของปลอม” นั้น และแล้วก็พยายามปรุงแต่ง ดัดแปลงสิ่งที่ตนนำออกแสดง นำออกแจกนั้น ให้สมใจ “ผู้รับ” หรือ ลูกค้า พยายามให้ลูกใจผู้ให้ตนตั้งใจแจก เพื่อเป็นการเอาใจลูกค้า เพื่อให้ลูกค้ารักหลงใหล ลูกค้าจะได้มาอุดหนุน นำสิ่งที่ตนอยากได้มาให้ หรือ ได้บางสิ่งจากลูกค้า แล้วก็นำไปก่อสืบทอดแลกเปลี่ยนเอาไว้ที่ตนหวังผลตอบแทนต่อไป

การกระทำโดยมี “จิต” หวังเอาใจลูกค้าเช่นนั้นแหละ ที่พระพุทธองค์ได้บอกกัน ไว้ด้วยพระวินัยสังฆาติเสส อีกข้อหนึ่งคือ ข้อที่ ๑๓ ท่านกล่าวไว้ว่า เป็น “ภิกษุ ประทุษร้ายตระกูล” เอาทีเดียว เพราะเป็นการทำลายพระศาสนา ทำลายพระธรรม ทำลายความเป็นพระสงฆ์ ซึ่งเนื่องมาจากการแสดงรูปร่างของโลหะ อันเป็น อธรรมอย่างชัดๆ จริงๆ นั่นเอง ดังนั้น พระวินัยสังฆาติเสส ข้อที่ ๑๓ ที่ปรับ โทษแก่ภิกษุผู้ประจบคลุหัดเอาใจมรรควาสนั้น จึงมันยลิกซึ่ง ภิกษุใดทำตน มีความประพฤติเข้าข่ายประจบคลุหัด เอาใจมรรควาสนั้น จึงเป็นบาป เป็นภัยร้ายหนัก ถึงขั้นปรับโทษเป็นสังฆาติเสส ซึ่งถ้าดูกันเผินๆ แล้ว มันไม่น่าจะต้องมีโทษหนักอะไร แต่ผู้มักเลิส-คดหา-อุปาทานขานขึ้นหน้า หวังลาภ-หวังยศ-หวังสรรเสริญ หรือ แม้หวังสุข ก็ดี มันก็ทำได้ ทั้งๆ ที่ บางทีก็รู้ๆ อยู่ด้วยว่า “เราประจบ เราเอาใจ” ก็ยังดันหุ่่งสร้างบาป ทำชั่ว และผู้ที่จะมักเลิส-คดหา-อุปาทานรุนแรงได้ ก็เนื่องมาแต่ ตนยังวาง “กามคุณ ๕”

ยังไม่ลง นั่นเอง เป็นเหตุ (สมุทัย) ร้ายหนัก ที่เป็น “สังขาริก” (ตัวชักจูงคุณัน)

ศาสนาเสื่อมเพราะฝีมือคน (ภิกษุ) พวกนี้ มากหลายจริง ๆ เหตุที่เพราะคนพวกนี้ จะปรับปรุง สร้างแต่ง ทั้งพิธีการ จารีต คำสอน คำแสดง คำเทศนา คำอนุโมทนา และภาษาคาถาต่างๆ ทั้งแสดงความเก่งกาจของตนเอง (อันเก่งแบบเจริญฉลาดวิชา) หากจะเป็นความน่าศรัทธาเสื่อมใสในการขียนหมั้นเพียรก็จะเป็นทางก่อลั่นและสร้างเพื่อ (สร้างพระอิฐ พระโลหะ สร้างโบสถ์ สร้างวัตถุให้ใหญ่ให้สวยให้อัศจรรย์ นานาจะคิดหาเรื่องจูงใจล่อคน) หรือ แสดงความเก่งอย่างโลกียะของตน อันอวดความเก่งแบบโลก ๆ คือ ไม่เป็นไปเพื่อความหน่ายคลาย วาง เลิก ละใน “กัมมารมตา” นั้นๆ แล้วสิ่งเหล่านั้นมันก็ลวงคนว่า เป็น พุทธวิชา ว่า เป็นเรื่องของ “ศาสนา” ทั้งที่เป็นไปอย่างชาวคฤหัสถ์แท้ๆ ไม่ว่าจะเป็นนัยะหรือนัยะหรือละเอียด แต่เมื่อผู้อยู่ในเพศบรรพชิตเอามาทำ เอามาประพฤติผิดอย่างผิดนัยะเข้า คน หรือ ชรราวาส (ผู้ซึ่งได้ชื่อว่า ผู้ไม่รู้) เขาก็หลงเข้าใจว่า เป็นของถูก เป็นพฤติกรรมที่ต้องควรหลงอยู่ต่อไปอีกหนะซี่ ไม่ว่า เหลิงความใหญ่ ไม่ว่าเห่อความดัง หรือ แม้แต่การอามพอกไปด้วยความสวย ความงาม กามคุณทั้ง ๕ มันจึงให้ผลออกมาเป็นภาพมีใจช่วยให้ลดละหน่ายคลาย ไม่ใจช่วยให้พ้นทุกข์แต่อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสัมมาอริยมรรค เป็นอริยสัจเลย มันเป็นเพียงการประกอบการใช้ปัญญา (ฉลาดแบบโลกย์ๆ โลภย์ๆ) อันคิดหวังผลตอบแทนให้ย้อนมาให้แก่ตน (ผู้สอน) ให้ได้อย่างฉลาดซับซ้อนแย่งขึ้นๆ ตามภูมิปัญญาของผู้ทำแต่ละคนนั่นเอง มันไม่มีสภาพบริสุทธิ์เลยจริงๆ

ความบริสุทธิ์ของคำเทศนา สิ่งแสดง สิ่งสร้างขึ้นก่อน สิ่งที่น่าออกแจก จึงถูกฉาบพอกด้วยปัญญาที่กลายเป็น “ไม่ชัดใจจน” (คือ เอาใจจนไปเลย) โดยเฉพาะคฤหัสถ์เป็นอย่างธรรมดา เสขะบุคคลเป็นอย่างสูงขึ้นไปตามลำดับ เพราะมันจะไม่ขัดไม่เกลาไม่ขัดตามธรรม (สัลเลขธรรม) จึงไม่เป็นธรรมะอันทวนกระแสได้ (ปฏิโสดะ) ดังนั้น จึงมีผล ไม่เป็นไปเพื่อความละ ไม่เป็นไปเพื่อการพราก ไม่เป็นไปเพื่อความหน่าย ไม่เป็นไปเพื่อ

ความคล้าย ไม่เป็นไปเพื่อนิพพานตรงๆ เรงๆ เลย จะมีแต่ถูกโยให้หลงสวรรค์(สัง-
สัคคะ) ให้หลง รูปภพ(อิตตา)ต่าง ๆ จะมีแต่ธรรมะที่เป็นไปเพื่อ “โลกะ” เป็น
ไปเพื่อความยึดความติดทั้งนั้น เขาจะยกอ้าง **เงิน** มาแห่งการทำทานล่อใจเสมอๆ
จะบ่น “รูป” ต่าง ๆ ให้หลงติด ทั้งรูปลมๆ แล้งๆ ทั้งรูปพิธีการ ให้ดูขลัง ดูเชื่อง
สารพัด ทั้งรูปแบบแห่งการเอาอย่าง ที่เรียกว่า “ค่านิยม” ให้หันโลกหันโลกีย์ (คือ
แข่งโลกแข่งโลกีย์อยู่อย่างหมกหมมตามเดิมๆ) จะระบายสให้สวรรค์สวยพรั่ง ทั้งๆ
ที่ตนก็ **ไม่เคยเห็นแท้ ไม่เคยแจ้งชัดจริงเข้าถึงจริงในสวรรค์นั้นๆ** ก็ขยัน
อวดอุตริมนุสสธรรมที่ **ไม่มี**ในตนกันอยู่แล้วๆเล่าๆ เอาขปากเขามาพูดบ้าง
นึกคิดว่าภาพเขาเองใส่ลงไปบ้าง เอาขปากของพระอริยะเจ้ามาพูดก็ยิ่งดี นี่เอา
ขปากของปฤชนคนโลกๆ คนหลงๆ มั่นมิต้อย่างนั้น มีฝันอย่างนั้น นิทานอย่างนั้น
กยิด ก่อกันจริงจังกันเรื่อยไป

ที่ยืนหยัดกันสำคัญก็ **อวดอ้างสรรพคุณแห่ง ผลตอบแทน** ที่ผู้ทำทานจะได้ เน้น
ให้เห็นเป็นกำไรชัดๆ ในการทำทาน และล้วนเป็น “กำไร” ที่มันเยอย่างแบบโลกๆ
ให้เห็นในเชิง “ได้เปรียบ” แม้จะเกินจริง แม้จะไม่รู้จริง แม้จะโกหกเสริม ก็กล้าพูด
กล้าทำ เพื่อยั่วล่อใจให้ “ทำทาน” ให้ได้ทำด้วย พยายามล่อเหยื่อด้วย **ตัวเอง**
ซึ่งตรงตามพระพุทธองค์ตรัสไว้ใน “นานัตถกถาสูตร” ว่า เป็น มารผู้ลามก นั้นแท้ๆ
เป็นพ่อค้าชาฎฉลาดโดยเอาคำว่า “บุญ” เป็นสินค้าแลกเปลี่ยน แล้วกว้าวชักหา
วิธีโฆษณาชวนเชื่อล่อหลอกต่างๆ ประการ ธรรมะใด จะเป็นการห้าม จะเป็นการ
ให้ละ ให้เลิก ให้หยุด ให้วางชัดๆ เช่น เลิกเสพยาเสพติด ๕ (กามตัณหา) เลิก
หลงลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุข (ภวตัณหา) กันเสียที ก็ไม่มันยะ ไม่มันส่อนกัน มีแต่
โน้มหน้าให้หลงลาภ หลงยศ หลงสรรเสริญ ให้หัวปักหัวปำหนักขึ้น ให้หลง “กามาวจร”
หลงสวรรค์ อันเพริศพรั่ง หลงภพ (แห่งความร่ำรวย แห่งยศชั้นสรรเสริญ) ให้หวัง
เพื่อๆ โดยไม่มีเหตุผล ให้ “อยากได้” เป็นตัวเป็นตนที่ไม่รู้ ไม่เห็นได้ง่ายๆ แต่ยืนยัน
แน่นอนเหลือเกินว่า จะต้องได้อย่างนั้นอย่างนั้น เพริศบรรเจิดพิไลวรรณ

เช่น หลอกกันว่า “เฮ้! ทำทานมากมายนะ ยศจะได้สูงๆ” ถ้ามัน “ทาน”
หรือ ทำการให้เงินทองข้าวของ จะทำให้ได้ยศสูงๆ แล้วละก็ มันจะต้องนำเงินนั้น

ของนั้นไปให้แก่เจ้านาย เป็นการประจบประแจง หรือ คิดสินบนล่ะก็ อาจจะได้
ยศสูงๆ แต่ฉันน่าจะไปให้พระ นำเงินไปทานแก่คนเจ็บ คนจน ฯลฯ อันควรทาน
แล้วล่ะก็ มันจะได้ยศสูงยังอีกกัน ? **จงอย่าหลอกกันนักเลย** และยัง
หลอกกันว่า “โยม ! ทำทานมากๆ เป็นเงินเรือนหมื่นแสนล้าน โยมจะได้รวยๆ” ก็ยัง
หลอกกันอย่างมกมายเต็มทน ฟังดูดีๆนะ ! ก็คนมีเงินหมื่นเงินล้านเป็นคนรวย
อยู่ดี ๆ แล้วเอาเงินนั้นไปให้แก่พระ (อาจจะเป็นผู้หลอกเสียเอง) หรือ นำไปทำทาน
อื่นๆ ก็ตาม ก็เป็นการจ่ายไป แล้วจะรวยยังไร ? มันก็จนลงหมดลง มันย่อยลง
หมด ! โดยสัจโดยจริง มันเป็นอย่างนั้นแท้ๆ **อย่าได้หลอกกันเลย**

ซึ่งการหลอกล่อให้ทำทานในศาสนา มี “หน้าไม้อาย” (อลัชชี) ขึ้นเรื่อยๆ
หนักข้อเข้า ก็กลายเป็น “ศาสนาพาณิชย์” มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์กัน
ทุกวิถี ทุกประตู จนเหมือนพ่อค้าขายผงซักฟอก ยังไงยังงั้นเลย เช่น ประโคม
โฆษณากันว่า ทำทานสร้างเสวยวิหาร จะคิดบายซื้อให้เป็นของแถม ทำทานเป็น
เรือนแสนจะแถมเหรียญทองลงยาให้ ฯลฯ มันก็เหมือนกันกับเขาโฆษณาขายผงซัก
ฟอกแถมช้อนช้อม ขายยาใส่ฟันแถมถ้วยแถมชาม ใครได้ยินได้ฟังเขาเอา
“บุญ” เอาทาน หรือ เอาธรรมะ มาค้าขาย เป็นการพาณิชย์ เช่นนี้ **ขณลุก**
ชนพอง หรือ **เศร้าสลดใจกันบ้างไหม ?**

การทำทานนั้น ไม่ใช่เพื่อรวยลาภ รวยยศ รวยสรรเสริญ หรือ
รวยกามคุณใดๆ ไม่ ! หรือ แม้แต่รวยสวรรค์ หลงของแถมอะไร ก็มี
ใช้จุดจริงจุดแท้ แต่ทานไป เพื่อหัดล้าง “โลภะ” ออกจากใจของตนตรงๆ
แท้ๆ **ลองใจตัวเองเข้าไปซิว่า** เราจะกล้ามีให้มันน้อยลงๆ ได้ไหม ?
เป็นการตัดกิเลสชัดๆ เป็นการลด “**โลภะมูลจิต**” ลงอย่าง
จริงจัง นี่คือนิสังสัจตรงๆแท้ๆ ของการ “ทาน” และเราจะ “ทาน”
จะ “ให้” ได้ ด้วยจิตใจเต็มใจ ไม่เป็นทุกข์ ไม่ลำบากยุ่งยาก ทั้งตนและผู้อื่น ได้
อย่างแท้จริง อีกทั้ง จะเข้าใจแจ้งด้วย “ปัญญาแท้” ว่า “ทาน” นี้แหละ คือ **ค่า**
ของมนุษย์ที่สูงที่สุด ผู้มี “ทาน” และทำ “ทาน” มาก เท่าใด ๆ ก็คือ

396

ความประเสริฐ ประโยชน์ ความดีงามที่แท้จริงของผู้อื่น เท่านั้นๆ และ “ทาน” ที่มีค่ากว่า ทานใดๆ ก็คือ “ธรรมทาน” นั่นแหละ เป็นความสูงสุด ช่างกม พุทธภาษิตยืนยันอยู่แล้วว่า “สัพเพ ทานัง ธัมมทานัง ชินาติ”

สุดท้าย เราทำ “ทาน” จนกลายเป็นผู้ไม่มีอะไรเลย เป็นสุญญตา เราจะทำได้อย่างไร ถ้าได้คิดได้ลงจริง **อย่างนี้ต่างหาก คือ ยอดกุศลธรรม คือ “บุญ” แท้ๆ** เข้าใจได้บ้างซี! **ถ้าใครไม่ทำทานแล้ว** ความโลภมันจะลดลง ก็เลิสดันหามันจะเบาบางลงได้ยังงั้น? ครอบให้ดี เข้าใจให้ได้ อย่าไปหลงคำหลอกของนักปั้นรูป นักเล่นิทาน นักสถาปนาสวรรค์ หรือนักค้า นักล่า นักศาสนาพาณิชย์ หรือ ผู้มั่งคั่ง ที่หลงก่อหลงสร้างกันให้มาก จนไม่มีปัญญาเหตุผลอันแท้จริงอยู่นัก ผู้เอาบุญมาขาย เอาสวรรค์มาหลอก ซึ่งส่วนมากเป็นนักอวดอุตริมนุสสรธรรมที่ไม่มีในตน เอาเงินในเรื่อง “กรรมวิบาก” มาพูดมาแสดงสารพัด จะหาผลแห่งทาน มาอ้าง มารับประกัน ให้เห็นเด่นชัดว่า ผู้ทำ “ทาน” จะต้องได้อย่างโน้นอย่างนี้ นั่น ใครๆ ก็ต้องทราบดีว่า มันเป็นอุบายตัวเก่ง ผู้ในโลกนี้จะล่อให้หลงหวงหลงอยากได้หลงโลก เป็นเหยื่อเป็นกลแห่งพ่อค้าชีวิตๆ (แต่ก็ไม่รับรองแน่ๆหรอกนะ ว่า จะได้นั้น เมื่อไหร่ เพราะมันก็มีอกันขชาติไม่ถ้วนที่จะต้องคอยตามไปเก็บเอา) เขาก็จะหาเหยื่อมมรมกรเราใจให้อยากทำ “ทาน” ซึ่งก็เป็น การดี แต่ก็น่าจะได้พูดกันตรงๆ กระจะๆ ให้เห็นประโยชน์แท้ประโยชน์จริง ทั้งในบัจจุบัน-อนาคต อันเข้าใจได้ พิสูจน์ได้ เป็น “เอหิภิกขุ” ไม่ใช่เชื่อแต่เดาๆ เชื่อเพื่อๆ เชื่อๆตามๆกันไปเลยๆ อันไม่แน่นอน ไม่เด่นไม่ชัด และผู้พูดผู้แสดงก็อ่ายๆ โดยมีเชิงมนัยให้เอามาทำทานกับตัวคนผู้เอากันหนักอยู่นัก “ทาน” กับคนอื่น ที่มีทุกข์หรือภัยต่างๆ อันควรช่วยควรทำ ก็พูดก็อธิบายให้เข้าใจ ให้รู้กระจ่างชัดทั่วถึงกันให้มากๆ ฉะนั้น นั่นต่างหาก ควร ถ้าแน่น แต่ให้มาทำกับตนคนเดียวอยู่นั่นแหละ ถึงจะเป็น “ทาน” ที่ดีที่เด่นที่สุดเสมอ มันก็เห็นได้งๆอยู่แล้วว่า แบบนั้นมันพูดเอา อายบ้างซี!

สอนให้ทำ “ทาน” แต่แล้วผู้ทำทานนั้น ก็กลับเต็มไปด้วย “โลภมูลจิต” จะโลกหนักกว่าเก่าเอาด้วย โลกในลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุข และสวรรค์สารพัด

ยังไม่พอ ขวัญให้โลกใน “ของแถม” ซ้ำซ้อน เป็น “คนขี้โลกอนาถา” หนักเข้าไป
อีก ตามอุปนิสัยของผู้หลอก จะหาเล่ห์เหลี่ยมยกมาวาทะมาอ้าง โลกแม้กระทั่งนาย
ข้อโมฆะณา เสียงโมฆะณา เป็นการตอบแทน ทั้งโลก ทั้งหลงแม้กระทั่งเสียงสวด
อวยพรตอบแทน ถ้าทำบุญกับพระแล้ว ไม่ได้รับเสียงสวดอวยพรตอบแทน แม้ที่สุด
แค่ “ยลา-สัพพะ” ก็จะไม่ยอมกันล่ะ ! สุดท้ายก็หลงเลยเกิดไปจนกระทั่งเข้าใจว่า
พระนั่น คือ บุญไปรษณีย์ ที่จะเป็นสื่อ เป็นทางผ่านที่จะนำส่งอาหารข้าวของไปถึงผู้
ตายแล้ว ดังนั้น เป็นต้น มันจึงเหมือนยาห่มด้วยน้ำตาล ทหลอกให้เด็กกิน แต่มี
ยาขุ่นน้อยที่สุด มีน้ำตาลนั่นแหละมากเป็นพิน ยาก็ไม่มีผลบำบัดรักษา และ เด็กก็
ติดน้ำตาลใจหัวไม่ขึ้น ใช้ก็ไม่หาย แดงมีโรคติดน้ำตาล เป็นโรคใหม่หนักหนาเพิ่มขึ้น
มาอีก หนักยิ่งกว่านั้น เด็กที่เห็นเสียด้วยว่า ข้างโน้นเป็นยา มันก็ไม่ยอมกินยาโดยปล้น
เอายาทางเสีย ทั้งร้องขอกินน้ำตาลตรง ๆ โดยไม่ขอให้ยาผสมมาเลยอีกเสียด้วย
นี่แหละ คือ ผลร้ายที่เกิดจากน้ำมือพ่อค้าแก้หัวใส คน หรือ
ลูกค้าก็ยังรักยังชอบเช่นนั้นอยู่ เพราะลูกค้าจะเห็นขวดน้ำตาลเป็นเครื่องล่อใจ
มันไม่ขัดใจ ไม่ฝืนกระแสใจเลย มันไม่ฝืนอารมณ์ใคร่อยาก ไม่ขัดอารมณ์ที่ยึดถือ
ของตน มันยังตามใจกิเลสตัณหาคงเดิมอยู่ มันยังเต็มไปด้วย “ความโลภ” และความ
ใคร่ความยินดี คนส่วนมากจึงถูกใจชอบใจ ก็เกิดเลื่อมใส รักนิยมน
ยกย่อง “ครู” หรือ “พ่อค้าของเก๋” นั้น ลาก หรือ ผลที่ครูเก๋เล่นพยายาม
ใช้เล่ห์อะไรให้ “คน” หลงลมได้ เขาก็จะทำ และ เขาก็จะพึงได้ “ความ
ต่ำความเลว” มันเกิดได้ ศาสนาถูกทำลายให้เสื่อม เพราะเหตุปัจจัยเช่น
นี้เอง ผู้ทำลายศาสนาตามนัยดังนี้แหละ ที่พระพุทธองค์ทรงตรัสว่า เป็น “มาร
ผู้ลามก” เป็นมารตัวร้ายกาจ สอนให้คนคิดในรูป ในภาพ สอนให้คนหลง
เหลวโลก เท่ากับเป็นการวางกับดักสัตว์เหมือนเขาเอาเหยื่อล่อเพื่อฆ่าปลา
ฉนั้น ดังพระพุทธพจน์ใน “นันทกตติยสูตร” ข้อที่ ๓๑๕-๓๒๐ จาก สังยุตต-
นิกาย สกทวรรค ที่ได้นำมาให้อ่านผ่านมาแล้วนั่นเอง

ถ้าผู้ใดเป็น “ครู” หรือ เป็น “พรหมบุโรหิตา” ที่ไม่คิดโลก ไม่หวังลาภ-
ยศ-สรรเสริญ-สุข ผู้นั้นก็จะไม่ต้องไปมัวเอาอกเอาใจใคร

398

ไม่เกรงเกรงใคร ก็ยอมจะแสดงแต่สัจธรรม นำแต่สัจธรรมออกแจกเท่านั้นเอง แม้จะไม่ถูกใจผู้ฟัง หรือ ถูกใจ ก็ตาม ถ้าเรื่องนั้น เป็นจริง เป็นประโยชน์แก่ผู้ ได้ยินได้ฟัง ผู้เป็น "ครู" แท้ก็จะต้องกล่าวตามกาลตามเทศะอันควร (อันเป็นหลัก ในการกล่าวการสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า) จะไม่กล่าวโดยหวังเอาใจผู้ฟัง เป็นอันขาด มันจึงจะขัดจะเถลาคังนี้ ด้วยเหตุที่เดิวกะระหิมาน การเอา ออกเอาใจ การประจบประถมิ จึ่งก่อ ความเลวร้าย ที่เหตุนี้จ้องสืบโยง เป็นสายสัมพันธ์ดังลูกกันให้ตกลงสู่ต่ำ ด้วยกันทั้งหมด ทั้ง "พระ" เอง และ ประทศร่ายพระกฤตจักร ยังไม่พอ ยังแถมฆ่าคฤหัสถ์นั้นๆ ไปในตัว ด้วยประการ ฉะนั้น

แต่นั้นแหละคน (โดยเฉพาะพ่อค้ายังหน้ามืด) จะรู้ "ตัวเอง" ได้ ว่า ตน ทำเพื่อลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุข หรือไม่นั้น มันก็ยากอยู่ และยากอย่างยอดเยี่ยมจริงๆ ด้วย ถ้า "ตนไม่สำรวจตน" อย่างแท้จริง เพราะ ตนยังไม่หมดตัวตน ตนจึงมัวมามากกับกิเลส-ตัณหา-อุปาทาน อันพุ่งออกไปนอกตน ต้องการอย่างนั้น บรรดาอย่างนั้นอยู่ ซึ่งล้วนเป็น "โลกธรรม" ไม่ลาภ ก็ยศ ไม่ยศ ก็สรรเสริญ ไม่สรรเสริญ ก็สุข (หรือไม่ก็ เป็นกามคุณซัดๆ เลยเอาด้วย ก็ ยังได้) อันจะต้อง ให้ใหญ่ ให้มาก ให้ยิ่งอย่างไม่มีจุดจบตามวิสัยปุถุชน เพราะ ความไม่รู้ตัวตนของตนเอง ซึ่งแต่ละอย่าง ตั้งแต่ ลาภ ถึงสุขนั้น ก็ยังมีละเอียด สุขุมลึกซึ้งกันไปตามลำดับๆ อยู่ด้วย มันไม่ใช่เรื่องง่ายเลย ที่คนจะรู้ตัวได้ง่ายๆ **เรื่องการหันเข้า "สำรวจตน" จึงสำคัญมากที่สุด** และจะต้อง สำรวจจริงๆ ซัดๆ ด้วยใจที่เป็น "กลาง" ละก้อดี จงพยายามเถิด เราจะได้เป็น "พรหมบุโรหิตา" ที่แท้จริง เกื้อกูลโลก แทนที่จะเป็นศูตราชศาสนา หรือ ฆราวาสโลกเพราะทิฐิ มานะของตน ที่ยังเป็นมัจฉาทิฐิ และ โมหะ

ส่วนผู้ใดที่มั่งงั่งหน่งในตนแล้ว แต่ไม่นำออกแจกเลย ไม่นำออก ให้แก่ผู้อื่น ไม่นำออกแสดงเลย มีแต่นั่งเสวยอันเสวยของตนอยู่เท่านั้น ผู้นั้นก็เป็น "พรหมปริสัชชา" แท้ๆ ที่ไม่ก้าวหน้า ไม่สูงขึ้นได้เลยแม้สักก้าวเดียว

ยังส่งแรงเรื่องใด นานมากขงน กยังเสพขมาก ขังตคมาก ขังทวงมาก กยังเป็น
“พรหมปาริสาชา” ขนคาลงไป มากขงนทุกทๆ ไปนนั้นแล

แต่การพยายามสร้างคุณงามความดี หาสิ่งดี เรื่องดี ยิ่งๆขึ้น ให้ได้มาก
ขึ้นนั้น เป็นความสูงขงนของ “พรหมปาริสาชา” พยายามจับประเด็นให้ค
ทน เมื่อ “มีแล้ว-ได้แล้ว” ยึด ทวง โลก ไม่น่าออกแจก นนั้นแหละ คือ ความขัว
ความต่ำของ “พรหมปาริสาชา”

ผู้สร้างสรรแต่ความดี คว่าหาแต่ความดีมา และแม้เป็นผู้ยึด ผู้หวง
ผู้โลภไว้จึงเป็น “พรหมปาริสาชา” (ไม่ว่า โลกสร้างสิ่งถูก สิ่งดี และ ยึด
หวงวัตถุ หรือ ธรรมารมณใดๆ หรือ แม้หวง “คุณธรรม” ใดๆ)

ผู้วาง ผู้แจกออก ผู้คืนแก่โลกไป จึงเป็น “พรหมปุโรหิตา” ดัง
นี้ (แจกอย่างไม่มีความโลภแปรรูปสะท้อนย้อนกลับมาให้ตนได้ หมดจด
บริสุทธิ์เท่าใด ก็ยังเป็นพรหมที่เกลิณิพพานยิ่งเท่านั้น)

ได้เข้าใจ “พรหม” มา ๒ ระดับแล้ว คือ “พรหมปาริสาชา”
กับ “พรหมปุโรหิตา” ก็จะเข้าใจ “มหาพรหม” ที่เป็นพรหมอีกอย่าง
หนึ่งไม่ยาก

ผู้ใดมีความเป็น “พรหม” คือ มีคุณงามความดีจริง มีความสูงส่ง ความยิ่ง
ใหญ่ ด้วย “กรรม” ด้วย “การกระทำ” ได้จริง ๆ ของท่าน และแล้วก็ยกมันถอ
เทนยวในความเป็น “พรหม” นั้น ก็เรียกว่า เป็น “พรหมปาริสาชา” และ เมื่อ
ท่านมีความเป็น “พรหมปุโรหิตา” ได้อีกด้วย กว้างขวางที่สุดสูงที่สุดอีกเท่าใดๆก็ตาม
แต่หากยียึดมั่นถือเหี่ยวในความเป็น “พรหม” นั้น ข้อนเข้าไปอยู่อีก คือ
หลงความเปแครู หลงความดีขงน หลงความเปใหญ่ขงนอีกขงนหนึ่งนเอง กยัง
เป็น “พรหมปาริสาชา” ขัวขอนเข้าไปมากขงน อีกด้วย และนแหละคือ
“พรหม” ตัวใหญ่ พรหมตัวเ มี “อัตตา” มหาอิตตาลักขงน เป็น “ท้าว
มหาพรหม” ที่เดียว และมันก็หมายถึง “จิตวิญญาณ” ของคนเป็นๆนี้แหละ
ที่ควรรู้ ควรเห็น “จิตวิญญาณ” ของคนทุกคนที่ยังไม่เป็น “พระอรหันต์”

400

มีความเป็น "ท้าวหาพรหม" อยู่ทุกคน ส่วนจะเป็นองค์เล็กองค์ใหญ่ นั้น อยู่กับ "คุณภาพ" ของแต่ละคน จงตรวจให้เห็น อ่านให้เจอเด็ดเทอญ ของใครก็ของมัน ! แล้วล้างความยึดถือกับมันอย่าไปหลงไหล "จิต" อย่างนั้นอยู่เลย

จงทำตัวเป็น "ปุโรหิตา" เด็ด แต่อย่าหลงเฮอร์อ้อยไปมัวยึดมั่นถือมั่นในความเป็น "ปุโรหิตา" หงน้อยหังใหญ่ใดๆเลย ยิ่งผู้ใดไปหลงยึดหลงคิดในความเป็นพระผู้สร้างความเป็นผู้ก่อความใหญ่ ความโต ความดี ความเด่น ความสูง ความยิ่งใหญ่ของ "พรหม" หมดทุกขนาด หังที่เป็นยักษ์เป็นอมมนุษย์แล้วละก็ ยังเป็น "ท้าวมหาๆๆพรหม" เอาทีเดียว และเป็นมหาๆๆ ที่แย่นักๆ เอาด้วย

จงทำความเข้าใจพิจารณาตัวตัวตน มีสติตรวจอารมณ์ตรวจ "ใจ" ตนเองให้มากๆ เด็ด ความหลงใน "ภวตัตตา" เหล่านี้ มันเป็นความหลงยึดหลงเสพยา ขั้วซ้อน เอา "ธรรมารมณ์" เอาสภาวะอารมณ์ของจิต หังมันเป็นเพียง "อนัตตา" แต่แล้วกับขนมาหลงเสพยึดติดหลงซนจมจมใจสำเร็จเป็น "รส" เป็น "รูป" เสพย์ เป็น "อารมณ์" สุขสม ก็เรียกว่า "อัตตา" เป็นได้ถึงขนาด "โอฬาริกอัตตา" และเป็น "มโนมยอัตตา" เป็น "อรูปมยอัตตา" อยู่ทั้งสี่ เป็นจิตเป็นวิญญาณหังยึดเสพย์ยึดสร้างมัวเมาในตัวตน สร้างสิ่งที่ไม่ให้มีมันเป็นตัวเป็นตนอยู่อย่าง "ไม่รู้" (อวิชชา) นั้นแล และมันก็คงมีตาม "อวิชชา" ของตน ที่ยังไปหลงยึด หลงสร้างอยู่ มีสุข-มีทุกข์นั้นๆอยู่จริงๆ เป็นผู้มี "ความมี" นั้นๆจริง แต่ตนไม่อาจสามารถจะ "รู้ตัว" นั้นๆได้ ทว่าหลงผิดว่า ตนไม่มี "สิ่งที่มี" นั้นๆของตน เช่นนี้แหละ คนผู้ยัง "อวิชชา" ทั้งหลาย

แท้จริง "มหาพรหม" นั้น มีความหมายกว้างๆว่า ผู้มีความเป็น "พรหม" ไม่ว่าชนิดใด ลักษณะไหน อันพึงสัมผัสได้ตนมากเท่าใดๆ ก็เรียกว่า ตำแหน่งแห่งสภาพผู้มากมาย ผู้ยิ่งใหญ่ด้วย "สิ่งที่มี" นั้นๆ ถ้ามีความเป็นพรหม หังเป็นคุณลักษณะขณัตมปริมาณมาก ก็เป็น "มหาพรหม" ชนิดมาก ถ้ามีความเป็นพรหม หังเป็นคุณลักษณะเลวและปริมาณมาก ก็เป็น "มหาพรหม" ชนิดเลวมาก และถ้า

ความเป็นพรหมชนิดใด ๆ แล้วแลมบัดไว้หวงไว้ด้วยทุกชนิด กยงทั้งเป็น
 “มหาพรหม” หมายความว่า “พรหมปาริสุทธิ” จัด ก็ยิ่งเลวหนักใหญ่ ต้อง
 มีความเป็น “พรหมปุโรหิตา” เข้าไปร่วม เข้าไปแก้ไข
 ให้คืน ให้วาง ให้แจกออก “มหาพรหม” จึงจะเป็น “มหาพรหม” ที่
 ดั่งนั้น “พรหมปุโรหิตา” จึงมีความสำคัญมาก ที่จะทำ
 ให้ความเป็น “มหาพรหม” มีค่า มีคุณงามความดีแท้ ๆ มีความ
 ประเสริฐขึ้นได้ จึงได้อธิบายกันเป็นปคลาธิษฐาน หรือ มักจะพูดกันว่า
 “พรหมปุโรหิตา” นั้น เป็นครูของ “มหาพรหม” ที่ถูกต้องโดยสภาวะธรรม ดั่งนี้
 แต่ระวัง ! ระวังให้มากทีเดียว อย่าหลงยึดหลักคิดความเป็น
 “พรหมปุโรหิตา” หลงความใหญ่ในการเป็นครูเป็นอาจารย์ ช้อนซ้ำ
 เข้าไปในคนอื่น เป็นอันขาดเชียว มันน่าเสียตายและร้ายเหลือ เพราะ
 ไม่เกิด “ความจบ” มันเลยเกิดเป็น “วัฏฏะ” ขึ้นอีก แล้ว
 มันก็จะวนลงไปเป็น “มหาพรหม” ที่ยังชั่วร้าย ชั่วเลวหนักลงไปอีกตาม “สภาพมุน
 รอบเชิงซ้อน”

และการแสดงออก นำออกแจก หรือ การคืนแก่โลก วางเสียจากเรานั้น
 มันมีรายละเอียด ที่จะแยกอธิบายได้อีกคือ มีข้อแม้อยู่ว่า ถ้าจะแสดงออก หรือ
 นำออกแจกนั้น สิ่งที่เป็น “คุณงามความดี” จึงควรจะนำออกแจก หรือ นำไปวาง
 ให้แก่คนอื่น ๆ ให้เขารับไป และคุณงามความดีนั้น ก็ควรจะเป็นคุณงามความดี
 ของตน ยังเป็นอุทิศมีนุสธรรมแล้วต้องเป็นที่มีในตน จึงควรออก ควรแสดง
 ควรให้คนอื่นเห็นได้ สิ่งใดเรื่องใด ตนยังทำไม่ได้ ตนยังไม่บรรลุแจ้งเป็นปฏิเว
 ธรรม เป็นญาณทัสสนะแท้ๆแล้ว ยังไม่บังควรนำออกแจก หรือ นำไปหว่านอวดให้
 แก่คนอื่นจริงๆ โดยเฉพาะสิ่งที่เปื้อนเพียงแค่นิดฟังมายังไม่ถ่องแท้ ยังไม่รู้ไม่เห็น
 ไม่แจ้งทะลุ สัมผัสแท้ๆ อย่าเพิ่งเอาไปแจก เอาไปแสดงสู้สุมทำ มันจะบกพร่อง
 หรือ มีอะไรแฝงๆ ไปกับการแจกของผู้ยังไม่บรรลุขั้นเสมอๆ นั่นคือ การแจก
 หรือ การนำไปวางให้แก่อื่นๆ เขารับไป ที่ควรรู้ให้ดี และ ควรคำนึงที่สุด

เป็นปุโรหิตาของตนเข้าแยกเข้าไปเสพยา เข้าไปติดอีก ก็น่า

เสวยหนัก อันเป็นได้ มีได้ง่ายๆ เสียด้วยนา ระวัง ! นี่เป็นความสุขุมลุ่มลึกที่ควรรู้ และ ควรระวัง

เมื่อสิ่งที่มีในตน ไม่ว่าคุณภาพแบบใด ถ้ามีจำนวนมีปริมาณมากน้อยเพิ่มขึ้นจาก ไม่มีเลย เป็นขั้วที่มีขึ้นมาบ้างแล้ว ก็เรียกว่า เพิ่มขึ้นไปเป็น “ปริตตภาพรหม” ซึ่งหมายความว่า ยังมีประมาณ หรือ มีจำนวน หรือ มีค่าน้อยอยู่ ถ้าแยกลักษณะ แบ่งแบ่งแบ่งของสิ่งที่มีที่เป็นออกไปอีก ก็อาจจะตั้งชื่อ “พรหม” ย่อยๆ ออกไปได้อีกมากมาย และ ตามจริงมันก็เกิดก็เป็นเองอยู่แล้ว แม้จะไม่มีใครเจตนาจะตั้งชื่ออย่างเป็นกิจลักษณะ ก็ตาม

เช่น เทวดา หรือ พรหมที่เรียกว่า “มานัสสุดตมะ” ซึ่งหมายความว่าจิตวิญญาณที่เป็นผู้หลงอยู่กับความเป็นมนุษย์อันสูงอันวิเศษ คือ ผู้ติดอยู่กับความสูง ความเลิศของตน ผู้ใดยึดมากยึดน้อย สูงมากสูงน้อยเท่าใด ก็เป็นตามสภาวะธรรมที่ตนนั้นๆ นักเป็นแห่งหนึ่ง หรือ เป็นคุณภาพ คุณลักษณะ อย่างใดอย่างหนึ่ง อันแตกปรีย่อยย่อยไปได้ ดังกล่าวแล้ว

มีอีก เช่น เทวดา หรือ พรหมที่เรียกว่า “จิชาปาโทสิกะ” ซึ่งหมายถึงจิตวิญญาณที่เป็นผู้หลงอยู่กับความเพเลิดเพเลินจนเกิดความเสียหาย หรือ เป็นผู้ถูกความรุ่มร่ามสุขสบายใจนั่นเอง ทำให้ตกต่ำ ทำให้เลวลง คือ ผู้มีความสุข สนุกสบาย นั้นแหละ เป็นโทษแก่ตน นี่ก็เป็นอีกแห่งหนึ่ง เหลี่ยมหนึ่ง คุณลักษณะหนึ่ง

ยังมีอีก เช่น เทวดา หรือ พรหมที่เรียกว่า “มโนปโทสิกะ” ซึ่งหมายถึงผู้หลงอยู่กับจิต หลงอยู่กับความนึกคิด จนเกิดความเสียหาย หรือ ผู้ถูกความยึดมั่นถือมั่นในอัตตา ที่เป็นมโนมยอัตตา เป็นอุปมยอัตตา ใดๆก็ตาม ทั้งของคน และ ของผู้อื่นที่ตนหลงยึดตนเข้าใจว่า ดี หรือ ไม่ดี แล้วก็ไม่ได้ยอมอนุโลมปฏิโลม ยังจะยึดถือผิดถือถูก เพ่งโทษมุ่งทำลายกันอยู่ เอาจริงเอาจังอยู่อย่างไมยอมลดราวาศอก เพราะความหลงยึดในทิฐิในมานะของตน อันมีเพียง “มโน” นั้นแหละ ยืนหยัดอยู่ คือ ผู้มีความรู้ นั้นแหละ เป็นโทษเป็นภัยแก่ตน โดยเฉพาะ

"อาภัสสรพรหม" เป็นชื่อพรหมชั้นที่ ๓ ในชุดนหมุน (คือ ปริตดาภา-อัปมาณาภา-อาภัสสร) หรือ เป็นชื่อลำดับที่ ๖ ของพรหมทั้งหมด ที่ได้เรียงลำดับมาแล้ว ก็เหมือน ๆ กันนั่นเองกับ "มหาพรหม" คือ ใหญ่ยิ่ง เป็น แต่ว่า "อาภัสสร" นั้น หมายความว่า มีมาก มีจริง มีคุณภาพยิ่งจนเรื่องร้องต้องแสง ล้นพ้นออกนอกตนนอกตัวนอกร่างนอกราย ประดุจเปล่งรัศมีออกมารอบ ๆ กายเลยทีเดียว ซึ่งไม่ใช่ของแปลกอะไร หรือ เป็นเรื่องยากอะไรที่จะเข้าใจไม่ได้ ผู้ใดมีคุณลักษณะอะไรในตนมากมายจนล้นออกนอกตนนอกตัวประดุจเป็นรังสี เป็นรัศมี ฉายออกมาให้คนอื่นเห็นได้ ที่เราเรียกในภาษาไทยชุด ๆ ว่า "รัศ" นั่นเอง อันมาจากรากศัพท์บาลีคำว่า "ราสี" (สันสกฤตว่า "ราสี") ซึ่งแปลว่า กอง ก้อน กลุ่ม ฝูง หมู่ พวก ประชุมกัน หรือ รวมกันเข้ามามากจนเห็นชัด ลักษณะเช่นนี้แหละ เรียกว่า "อาภัสสรพรหม"

เช่น รัศมีแห่งความเป็นผู้มีความทุกข์แสดงออกในบางคน รัศมีแห่งความเป็นผู้สุขที่เปล่งออกจากบางคน หรือ แม้ทางโลก ๆ เขาก็พูดกันเช่นว่า รัศมีแห่งความเป็นใหญ่ เป็นโต รัศมีแห่งความเป็นเศรษฐี รัศมีแห่งความเป็นคุณนาย คุณหญิง ดังนั้น รัศมีแห่งความเป็นผู้มีเมตตา รัศมีแห่งความเป็นผู้มีภูมิรู้ รัศมีแห่งความเป็นผู้มีความสงบ ฯลฯ ก็ย่อมเห็นได้ รับสัมผัสได้ รู้ได้โดยญาณ บัญญาอย่างแท้จริง ผู้มีตาแก่ ตาปัญญา ตาพุทธ ก็ย่อมเห็นความเป็นพรหมนี้ได้ ผู้มีตาทิพย์ เห็นถึงจิตภายในได้ด้วย ก็เก่งรอบทั้งนอกใน ดังนั้นตน ต้องพยายามเห็นทั้งนอกทั้งในให้ครบให้ชัด มันจึงจะเข้าใจคนผู้อื่น ๆ ได้ไม่พลาด

พรหมอีก ๓ ชื่อ ในชุดที่ ๓ นี้คือ ปริตดาสุภาพรหม-อัปมาณาสุภาพรหม-สุภกิดาพรหม ก็แทบจะไม่ต้องอธิบาย ก็ได้ ยิ่งผู้มีความเข้าใจใน "สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน" (ปรัวิญญ์ ๓) แล้ว ยิ่งง่ายมาก ชุดที่ ๓ นี้ ก็เทียบได้ หรือ เรียกได้ว่า เป็นหมู่ที่ใหญ่เพิ่มขึ้น มากยิ่ง น้อยยิ่งขึ้น สูงยอดขึ้น ต่ำโคน รากลง ยิ่ง ๆ ไปอีก มีความเป็นสภาพผลที่สะกิดของ ชุดที่ ๑ และ ชุดที่ ๒ เป็นความยิ่ง เป็นความเด่นความชัด สำหรับผู้บังเกิดญาณ แต่ยังเป็นความสุขมลักลา ยิ่งยากรู้ สำหรับผู้ยังตามไม่ถึง นั่นเอง ก็เหมือน "มหาพรหม" กำหนดเรียก

406

ผู้คุณลักษณะ และ ปริมาณใหญ่ยิ่งใน พรหมที่ ๑ กับ พรหมที่ ๒ ส่วนชุดที่ ๓ กำหนดเรียกผู้ที่มีคุณลักษณะ และ ปริมาณใหญ่ยิ่งมากยิ่งน้อยยิ่งด้อย ยิ่งรู้ยากขึ้น ในชุดที่ ๑ กับ ชุดที่ ๒ มันเป็นปฏิภาคทวิชน โดยนับกันทั้ง “ชุด” นั้นเอง และมีข้อแม้กำกับชัดลงไปว่า ต้อง “ด้อย” คือ “สุก” คำนี้ เป็นคำกำกับบอกแจ้ง (หรือ หมายความว่า ต้อง “ด้อยขึ้น” หรือ “จัดยิ่งขึ้น-ดกล้ำยิ่งขึ้น” ก็ได้)

ในตัวเอง “ปริตตาสูกา” ก็หมายความว่า แม้มีประมาณน้อย ก็ เป็น “คุณงามความดี” นั้นแหละ มีเพิ่มขึ้น จริตขึ้นมา โดยมีคำว่า “สุก” เพิ่มขึ้นมา ในคำว่า “ปริตต” เป็น “ปริตตาสูกา”

“อัปปมณาสูกา” ก็โดยนัยเดียวกัน แต่หมายความว่า มีปริมาณแห่งคุณงามความดีมากมาย จนไม่มีขอบเขตยิ่งๆ ขึ้นไปอีก เท่านั้นเอง

ส่วน “สุกกัณหาพรหม” นั้น ก็เป็นผู้คุณงามความดีมากมาย จนไม่มีประมาณอย่างแท้จริงนั้นแหละ มันจนเต็มรูปจนเห็นได้ชัด ไม่ใช่แค่แสงระยิบระยับ ร่องก้นละ แต่เห็นได้ชัด รู้ได้ทั่วทั่ว เป็นผู้ “สุก” คือ ความดีงามแท้ๆ เป็นความเห็นได้ชัดๆ ตัดเด่นออกมาเลย ประหนึ่งคนจนๆ อยู่แต่ๆ วันนั้น พอพรุ่งนี้ กลายเป็นคนร่ำรวย ผิดไปจนกระทั่งเห็นได้ชัด เช่นนี้ เรียกว่า สุก, สูกา หรือ เรียกว่า ได้รับสิ่งดีอย่างแรง (เหมือนคนได้ลาภ เลยทำให้เป็นคนรวย) แบบนั้นในภาษาไทยเราก็เรียกว่า “โชค” คือ ดีอย่างแรง (สุก แปลว่า งาม, ดี, โชค) นั่นคือ ความหมายของ “สุก” ในที่นี้

ทว่าถ้าจิตวิญญาณของผู้ที่ยึดมั่นถือมั่น ยังลุ่มหลง ยังเสวยยังคิดไม่รู้เท่ารู้ทันในความใหญ่ ความดีงาม ความสูง ความยิ่งใหญ่นั้น มันก็ยังเป็น “โลก” เป็น “อิตตา” เป็น “สมมุติสัจจะ” ผู้ทรงฤทธมาหาที่แสนสวดย้อนซ้ำตามเล่นงานอยู่อย่างร้าย และเป็นได้ง่ายๆ ด้วย นั่นคือ “ผลเสีย” คือ ข้อผิดข้อบกพร่องของ “พรหม” ชนนี้ นั่นเป็นสภาพของ “กัณหา” ที่คู่มากับคำว่า “สุก” ของ “พรหมสุกกัณหา”

พอพูดถึง “ผลเสีย” หรือ ข้อเสีย ข้อบกพร่องของ ความดี-ความสูงส่ง
 ชนคน ชนมาแล้วมันก็ง่าย ๆ ตื่น ๆ พุดบับ ! ใคร ๆ ก็เข้าใจได้บับ ! ง่าย ๆ แล้ว
 นี่ในเหลี่ยมโลก จะรู้สึก ว่า ง่าย เข้าใจง่ายเห็นง่าย เรื่องไม่ยากเลย
 แต่ในเหลี่ยมแห่งธรรมะ หรือ ในเหลี่ยมแห่งความเป็นจริง มันสุขุมลุ่มลึก
 ซ่อนซ่อนเบาบางรู้ละเอียดอง หรือ เป็น “มายาแสนกล” สนิทเนียน
 ยากแก่การรู้ตัวใน “เจ้าตัว” อย่างเหลือจะกล่าวที่เดียว

ลองพูดถึงข้อเสีย ข้อบกพร่อง ที่จะต้องแก้ของ “พรหม” ชนนี้ อันคือ สภาพ
 ของ “กิเลส” นั่นเอง นี่ อีกเหตุผล

นั่นคือ....เมื่อ “ทำคุณงามความดี” ได้แล้วออกมามากมาย ก็จะต้องทำใจ “วาง”
 ใน ความดี-ความ เป็นคุณงาม นั้น ๆ “ของตน” เสีย จะต้องไม่ลุ่มหลง จะต้องไม่ยึด
 ถือเป็นตัวเป็นตน หรือ เป็นของตน จะต้องไม่เสียใจไม่คิด “คุณงามความดี” ของตนนั้น ๆ
 ดังนี้ มันไม่เห็นจะยากเย็นอะไร จริงไหม ? ก็ “วาง” เสีย ก็อย่าหลง-อย่า
 เสียใจติดมันเสีย ก็สั้นเรื่อง ! เหมือนกับตัวอย่าง เช่น คนธรรมดาทั่วไปนั้นแหละ
 ที่ทำตนให้เจริญให้ใหญ่ให้โตได้แล้ว แต่ก็ยังหลงยึดในความใหญ่ความโตอยู่นั่นแล้ว !
 ขบ่ง ขบแค้น หลงแบกความใหญ่ หลงอำนาจ วางศักดิ์ศรีแห่งความใหญ่ความโตไม่
 ลง นั่นคือ จูตเสีย (กิเลส) ที่ตรงข้ามแห่งความดี (สุก) จุตนี้ คนใหญ่คน
 โตหวาน เขาก็เชื่อแน่ว่า มันไม่ใช่เรื่องยากอะไร ! และเขาก็คิดว่า เขาได้ “วาง” จุต
 เสียแล้ว ไม่หลงไหลข้อบกพร่องนี้ กันทุกคน จริง ๆ เหมือนกัน !

สายตาตน ๆ ก็มองออกว่า ง่าย และจะรู้สึก ว่า ไม่เห็นยากอะไรเลย จริง ๆ
 แต่โดยสัจจะนั้น ยากยิ่งเหลือแสนละ ! จะบอกให้ **ยากทั้งที่จะ “รู้ตัว”**
และยากทั้งที่จะ “ทำให้” ตบตัวแล้ว-มาตัวไม่ตี” นั้น ๆ ให้สูญ
สิ้นยากเข็ญ จริง ๆ !!

ในทางธรรม โดยเฉพาะ “โลกุตระ” ชนสูง ๆ แล้ว ยังมีคุณงามความดี
 มากมาย ก็ยังจะต้อง ไม่หลงตน ไม่ยึดมั่นถือมั่น ให้ได้ยิ่ง ๆ เท่านั้น ๆ ดังนั้น
 ถ้ายังหลงตนยึดมั่นถือมั่น ก็ยัง “เลว” ถือว่า ยัง “เลว” ยัง “ต่ำ”

408

ข้าซ่อนขนไปเสียอีกด้วย ขังผยองในคุณงามความดีมากเท่าใด หลง
หยิ่ง หลงแม่เผลอเหอเหิมภาคภูมิอยู่เท่าใด ๆ ก็ยังเป็น “ความเลว
ความต่ำ” มากเท่านั้น

เพราะมันยังไม่เอนเข้าสู่ “สุญญตา” ยังเป็นเพียงละ
โลกฝ่ายซ้าย แต่ย้ายมายึดโลกฝ่ายขวา หรือ เอาให้แน่น ๆ ก็คือ หอบ
แน่นทั้งโลกฝ่ายซ้าย แล้วยังแถมเก่งกาจข้ามไปคว้าเอาโลกฝ่ายขวามาหอบ
แน่นเข้าให้อีก กล่าวคือ สภาวะความยึด-ความวาง ก็ยังเรียนรู้ไม่ออก ยังได้
แต่ยึด ที่เขาว่า “วาง” อยู่นั้น เป็นอย่างไร มีสภาวะอย่างไร ก็จับยังไม่ติด ทำ
ให้แก้กันไม่เป็นเลย แล้วยังไปสร้างความใหญ่ ความโต ความเด่น ความดี แถม
เข้ามา “ยึด” เพิ่ม มันก็จะต้องยัดยัดหนัก ก็ยังจะถมหนักทับตนเข้าไปอีก นั่นเอง
จึงไม่ได้ชื่อว่า “พ้นโลก” เลย แต่จะแบกโลกแน่นเข้าไปอีกด้วยซ้ำ ต้อง
พยายามทำความเข้าใจให้ดี ๆ ถ้ามันยังเอาจิตไปยึดถือผูกพันหลงใหลอยู่ใน
“สมมุติสัจจะ” นั้น ๆ อยู่ ก็ชื่อว่า เป็นความมืด ความไม่สว่างไสวใน
“อนัตตาธรรม” ที่แท้ มันยังเป็นความชั่ว ความดำอยู่ อันเรียกว่า
“กิเลส” (กิเลส แปลว่า ต่ำ, ชั่ว, เลว, มืด ตรงกันข้ามกับ สุก หรือ สุกใส
นั่นเอง)

ในขณะนี้เรากำลังพูดถึง “พรหม” ถึงสภาพจิตวิญญาณที่เรียกว่า “สุภ-
กิเลสพรหม” ซึ่งก็เป็นเรื่องของคนผู้หลงยึดมั่นสภาวะจิตอย่างนั้น ๆ เป็นเรื่องของ
คนผู้ที่มีชีวิตปกติลมตา หาใช่ผู้ประพฤติ “ฉานหลับตา” และ หาใช่สภาพอัคภาพ
(อติตา) ที่เป็น “ลึกลับในหัวใจ” ของคนจำพวกหนึ่ง ไม่ ผู้ยึดมั่นถือมั่น “จิต”
หรือ “วิญญาณ” ของตน ที่ไปหลงภพ หลงชาติ หลงแดนแห่งความดีความงาม
โดยก่อแต่ “ธรรมารมณ์” แห่งความดีงามนี้ ให้แก่ตน แล้วก็หลงกอดหลงเกาะแน่น
ยึดมั่นเอาเป็นเอาตายอยู่ในระดับความเป็น “พรหม” อย่างนั้น ก็เรียกว่า เป็น “สุภ-
กิเลสพรหม” คือเรียกว่า ติดทางโลกเข็ญ แต่ยังไม่หลุดทางโลกุตระเหมือนกัน
เพราะผู้ที่ไม่แจ้งในอนิจจัง-อนัตตางจิ่ง ๆ นั้น ยังได้ ยังมีคุณงามความดีมากเท่าใด

ก็ยังหลงไหล ยึดมั่น ภาวภูมิ เห็นขวนขวายยังเท่านั้น ๆ (ทางโลกเรียกว่า เห่อเหิม หรือ
 เมายศ - บ้าอำนาจวาสนา) เป็นเรื่องสำคัญมากในสังคมมนุษย์ ถ้าผู้มีศักดิ์ศรี
 มีอำนาจ มีความเจริญยิ่งใหญ่ในทางโลก ไม่มีสารธรรมดังกล่าวนี้ ในหัวใจแท้
 สังคมมนุษย์ก็เสื่อมต่ำทุกซีก และโลกแทบทุกสังคมทุกวันนี้ มันทุกข์ยาก ก็
 เพราะความไม่รู้จักสารธรรมดังกล่าวนี้ และไม่ได้เรียนรู้ ไม่ได้ฝึกตนสร้าง
 ภูมิโลกุตตรธรรมแท้ ๆ นี้ ให้แก่ตนกันจริงๆ นั่นเอง จึงไม่มีหลัก
 ประกันที่มั่นคงอะไรได้เลย ที่โลกจะสันติสุขได้อย่างแท้จริง สังคมมนุษย์ก็จะถูก
 เอาเปรียบอยู่ จะได้รับความเสียสละ ก็เพียงเศษซาก หรือ เป็นเพียงฉากแห่งละคร
 ฉากแล้วฉากเล่า เพื่อแลกมาซึ่งโลกธรรมให้ยิ่งขึ้น หากตราใบ มนุษย์ไม่มุ่ง
 มั่นฝึกตนสนใจในโลกุตตรธรรม นำเอาสภาวะแห่งเมตตา-กรุณา-มฤตกา-อุเบกขา
 มามีจริง เป็นแท้ ในมนุษย์ให้ได้แล้ว “สันติสุข-สันติภาพ-อิสระ-เสรีภาพ”
 ในโลกมนุษย์ ก็จะมีแต่เพียง ภาษากล่าวาน และ จะเป็นนิทานพลกของมนุษย์
 ในอนาคต อย่างจริงยิ่งกว่าจริงที่สุด มันเป็นความยาก อย่างลึกซึ้ง สำหรับผู้
 แยกโลกแยกกรรมไม่ออก หรือ แยกโลกก็ยาก แยกโลกุตระไม่ออก ดังนั้น จึงมี
 “สุภกนิหาพรหม” มากมายเหลือเกิน ในคนชั้นผู้ใหญ่ ผู้ยิ่งใหญ่ ผู้เจริญ ผู้
 สูงส่ง ผู้สูงศักดิ์ ผู้ร่ำรวย หรือ ผู้มหาศาลในทางใด ก็ตาม

“พระพรหม” ในคนเป็นๆ ธรรมดาๆ อย่างนี้แหละ ที่
ควรเรียน ควรรู้จัก และมีมากมายก่ายกอง ให้พิสูจน์ ให้รู้จัก ให้เห็น
 ก็ขอให้พยายามเห็นเสียบ้าง อย่าไปหลงพระพรหมตามนิทาน พระพรหมหลอกกิน
 เครื่องเซ่นให้มากนัก และที่สำคัญที่สุดก็คือ **“พระพรหม” ในตัวเรา**
 อันเป็นจิตเป็นวิญญาณของเราเองนั่นแหละ ควรเรียนให้รู้ คุให้แจ้ง
 แล้วดับความเป็น **“พระพรหม”** ลงเสียให้ถูกต้อง สร้างความเป็น
“พระพรหม” ให้ได้ตามระบบโลกุตตรธรรมจริงๆ มันเป็นเรื่องของ
 ความลุ่มลึกของ **“จิต”** และจะเป็น **“ความเร้นลับ”** โดยแท้ สำหรับ
 ผู้ไม่มีญาณปัญญา อันสามารถแทงทะลุเข้าไปจนเห็น **“นิหาพรหม”**
 (ความขีดอันดำมืดแห่งจิต) ของตนเอง ในความแท้จริง ผู้ใคร่แจ้ง

และทางทะเล “จิต” คนได้ เห็นผ้าเท้าๆ ราคีๆ ของตนจริง ย่อมจะรีบล้าง
รับทำความสะอาด ทำ “การวาง” ให้แก่ตน เป็นไปโดยธรรม อย่างดีสุด สูงสุด
ทันทีแต่เพียงอย่างเดียว จะไม่หึง ผยอง มานะสังโยชน์จะเสื่อมคลาย หลุด
ลื่นลงง่ายดายจริงๆ

โดยเฉพาะ “สุกัณหาพรหม” ในร่างของนักบวช หรือนักปฏิบัติธรรม ซึ่ง
ที่จริงเป็นผู้ใดแล้วแต่เดี๋ยว เป็นผู้ทรงภูมิ มีภูมิโดยจริง คือ มีคุณงามความดีแล้ว
มีธรรมในตนแล้วแต่เดี๋ยว ถึงขนาดสูงยิ่งแล้วแต่เดี๋ยว ก็มี แต่หลงใหลในความดี
ยึดมั่นเอาเป็นเอาตาย ในความสูงความดีนั้นจนเกินไป ก็ยังเห็นว่าเสียดยังนัก
เช่น พระอนาคามิ ผู้สูงยิ่งแล้ว เพราะละอรรถภาพในโลกต่ำ เลิกขาดในโลกอบาย—
โลกกาม—โลกธรรม ๘ มาได้ กระทั่งเหลือแต่เพียง อรรถภาพของ “อรรถาในอรรถา”
แห่งตนเท่านั้น ทว่ากลับยังหลงยึดใน “ความดีที่เป็นความจริง” ของตนนี้ (ซึ่งมัน
ก็น่ายึดน่าหลงน่ายินดีน่าบูชาอย่างยิ่งจริงๆ เสียด้วย) และนั่นแหละคือ รูปราคะ—
อรุปราคะ ที่ซบซ้อนซ่อนแฝงสุขุมยิ่ง ที่ต้อง “รู้อย่าง” ซ้อนภูมิรู้ ที่ตนได้ ตนมี เข้าไป
อีกให้ได้ ตนยิ่งสูง ก็ต้องยิ่งต้องลดความสูงของ “ตนในตน” (เป็น
เรื่องของรูปจิต—อรุปรจิต โดยแท้ๆ ตรงๆ) ให้ยิ่งๆ ขึ้นไปอีก ถ้า
รู้เช่นนั้นไม่ได้ ลดละ “อรรถาในอรรถา” ดังนี้ ไม่ลง วาง “อรรถาในอรรถา” ดังกล่าวนี้
ไม่ขาด ถิ่นนั่นแหละ คือ “สุกัณหาพรหม” สูงแล้วแต่เดี๋ยว แต่สูงไม่ได้ คือไม่ดี
จะพาลพลอยพาทำให้ตนดูต่ำเป็นเสียหายเย่ไปด้วย ก็เป็นได้จริงๆ และ อย่าคิดว่า
สภาพของผู้เป็น “สุกัณหาพรหม” นั้น จะมีแต่ในคนผู้ภูมิถึงขั้นอนาคามิ เท่านั้นนะ !
คนทุกระดับยังมี “อรรถา” ชนิดละเอียดเช่นนี้อยู่แทบทุกคน

ถ้า “สุกัณหาพรหม” ผู้ใด ยังรู้ ยังจับตัวความเป็น “สุกัณหา” ของตัว ก็
ไม่ได้ ก็ย่อมยังละความเป็น “สุกัณหา” แห่งตนไม่ได้ และยังถ้าเข้าแถมหลงยึด
มั่นถือมั่นถือดีในตัวตนหนักขึ้น เป็น “มานะกิเลส” เต็มมานะสังโยชน์มากเข้าเท่า-
ใด ๆ ก็ยังเห็นตนเลิศโลกยิ่งๆ มากยิ่งๆ ขึ้นเท่านั้น ๆ ความใหญ่ ยิ่งจะฟูเฟื่อง

เป็นไม้กรังเกรง ไม่กลัวใครใดเลยในทุกมุมเขตแคว้นแดนฟ้าเหนือโลกหล้าแผ่นดิน
ก็ได้อธิบายว่า **"เวฬุผลาพรหม"** เป็นพรหมลำดับที่ ๑๐ เวฬุผลา แปลว่า
ผลเทียมฟ้า หรือ ผู้ใหญ่ยังฟ้า หรือ ฟ้าไม่มีผล เรียกว่า จิตมันใหญ่ จนยิ่งฟ้ายัง
ดิน หรือ ใหญ่จนไม่มีฟ้าไม่มีดินกันแล้ว

พรหมชนิดนี้ ก็คือ ผู้หมความยึดมั่นถือเก่งกาจ คือคนล้มตาโหลงๆ ห้ม
ความหลงตน ยกตน หรือ ยึดความยิ่งใหญ่ความสูงของตน จิตบัญญัติของคน
ผู้เรียกว่า "จอมไม่ลง" วางไม่หลุด ฤๅดไม่ถอนเอาที่เดียว **ถ้าไม่รู้ตัว"ด้วย
ปัญญาอันยิ่ง"** (เพราะนำเห็นใจจริง ๆ มันเป็น "ความหลงในความจริง"
เป็น "ความยึดในความดี" ซึ่งสุขุมและซ่อนแฝงมาก) หรือ **ไม่พยายามจริง ๆ**
จนหลุดปล่อยหัดวางให้ได้ จนเลิกยึดมั่นในความเก่ง ความดี ความสูง ความมาก ความ
ใหญ่ (อันเป็นความจริง) ของตนลง ก็จะคงเป็นพรหมชั้นนี้ อยู่ตลอดอายุกับนี้แห่ง
ความยึดมั่นนั้น ๆ แม้จะตายแล้ว เกิดอีกอยู่เท่าใด ๆ ก็ชาติ ก็ตาม

ยอดแห่งความเป็น **"เวฬุผลาพรหม"** จึงเป็นได้ทั้ง จอมจักรพรรดิ
ผู้ยอดหยิ่งโส ศักดินาผู้องอาจจองหอง เดียรธิบดีผู้มอภิญญาเก่งกล้าทะนง
หรือ กระจายอกผู้ผยองในฝีมือกระโหลกเคาะกะลาของตน และหรือ หนูตัวอ้อย
ที่หลงภาคภูมิใจใหญ่ ในการได้ช่วยราชสีห์ตัดแรวนนายพราน หลุดออกมาได้ เพียงหน
เดียว แล้วก็หลงใน "ความดี" จุดเดียนั้น ของตน ทำให้ "อัตตา" ของมันพองขึ้น
โตขึ้น ๆ วันแล้ววันเล่า บิแล้วบิเล่า เมื่อไม่รู้ตัวไม่เห็นทางไม่รู้ทาง (มรรค) จะลด
จะทำให้เล็กลงได้ มันก็จะเพิ่มขึ้น ๆ จนคับฟ้า ใหญ่ยังฟ้า ก็ได้ หรือ ที่สุด
นักบวชนักปฏิบัติธรรมเอง มีภูมิธรรม มีคุณธรรมแล้วหลงในคุณธรรม (ซึ่งบาง
คน ก็เพิ่มเพียงน้อย กดี มีมากจนแคใด ๆ ก็ตาม) หยิ่งผยองในภูมิของตน จน
"อัตตา" มันยิ่งใหญ่ เป็น **"เวฬุผลา"** นี้ ก็เช่นกัน และ สุดท้ายแห่งความ
สุดยอดของชั้นยอดสุด **พระอนาคามี** ที่จอมไม่ลง ปลงไม่ได้ รู้ไม่ออก
"อัตตาในอัตตา" ก็จะนับวันโตใหญ่คับฟ้า เป็น **"เวฬุผลาพรหม"** แท้ ๆ
จนได้ ฉะนั้นแล

ส่วนพรหมลำดับที่ ๑๑ คือ “อสังขญีพรหม” หรือ “อสังขญ-
 สัตตพรหม” นั้น ได้เคยอธิบายมาอย่างมากมาย คือ พวกยึดความไม่มี
 สัญญา ไม่รับรู้โลก ใครจะใหญ่จะเล็กอย่างไรก็ไม่เอาเนียด้วย ไม่
 สัญญีสัญญาอะไรกับโลกกับสังคมกับปวงชนใด ๆ ละ ใครจะยึดจะถืออะไรเข้าไม่
 ยึดไม่ถือด้วย ว่านั่นเถอะ แต่เขาผู้นั้น ก็ยังหลง “ยึด” ความเป็นตนอันสุด
 แสนจะรู้ “ตัว” แห่งความเป็นตนนี้ยากที่สุด (อรูปมยอิตตา) หรือ “ยึด” ที่ตนเห็น
 ต่เห็นชอบ เสพสุข เสพทุกข์ของเรา อยู่คนเดียว เป็นพวกที่ตรงกันข้ามกับ
 “เวฬุผลาพรหม” ในแง่ที่ หลงยึด หลงเสพ ใน “อิตตา” ของเฉพาะตน ไม่
 แสดงออก ไม่ปล่อยให้ใคร ทั้งโลกทั้งคน ไม่รับรู้อารมณ์โลก หรือ อารมณ์
 ของคน-สัตว์ในโลกนั่นเอง ตนหลงอะไร พอใจอะไร ยึดอะไร ก็อิสระอยู่แต่ตน
 ผู้เดียว และ เสพสุขของตนผู้เดียวตามอำนาจแห่งกิเลส-ตัณหา-โมหะของตนที่ยังมีอยู่
 ไม่เอาอำนาจโลกสมมุติโลก(โลกาธิปไตย)มายึด ไม่เอาอำนาจธรรม อันมีทั้ง “สมมุติ
 และ ปรมัตถ์” (ธรรมาธิปไตย) มาถือ เอาแต่ส่วนตนเพียงผู้เดียวเป็นใหญ่ (อิตตา-
 ธิปไตย) จริงๆ เป็นผู้เห็นแก่ตัวจัดๆ พวกนี้ “โลกธรรม” ลาภ-ยศ-
 สรรเสริญ ได้ แต่ยังไม่ถึง “สุข” แม้จะเป็น “พระอนาคามิ” แล้วแท้ๆ ก็ยังจะมี
 “อุปสม สุข” ที่ท่านคิด ท่านหลงของแต่ละท่าน ตาม “อิตตา” ที่ท่าน ยึดเสพจริง
 และหรือ จะยังมี “โลกกามคุณ” เหลืออยู่ ก็ยังได้ ในพวกนี้ ถ้าไม่ใช่กรณี
 “พระอนาคามิ” แท้ และหรือแม้จะเป็น “อสังขญีพรหม” ในแบบ
 นิ่งหลับตา “ดับจิต” แล้วเสพสุขอยู่กับความดับความว่าง (อภิสัญญา-
 นิโรธสมาบัติ) ตามที่เคยอธิบายมาแล้ว นั้น ถึงปานนี้ “กามานุสัย” ก็
 “กามตัณหา” ก็ตาม ที่ต้องพักชั่วคราว เพราะถูกปิดหู-ตา-ปาก-จมูก-กายชั่วคราว
 เสียแล้วนี่ ! มันก็ยังคงมีชีวิตอยู่ ยังไม่ตายกันไปไหนอยู่คนเดียว ถ้าไม่รู้จัก
 หนีตาเจ้ากิเลสพวกนี้แท้ และไม่มีอาวุธ ไม่มีวิธีการ (มรรควิธี) ที่ถูกแท้ที่ดีแท้
 ทั้งไม่ได้ตั้งหน้าตั้งตาประหัตประหารมันจริงๆ

(ข้อสังเกต : สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน ของธรรมจะปรากฏชัดเจนยิ่งขึ้น
 กล่าวคือ ขณะนี้สภาพธรรมของ “การยึด” ที่เรียกว่า พรหมปาริสาชา ก็จะปรากฏ

อันคือ "อสังขญ์" ก็ยึดการดับ หรือ สุขส่วนตนทำด้วย
 "เวหิปปลา" ก็ยึดความรู้ความชัดเจนเห็นถูกเอาจริงเอาจัง แม้จะทุกข์ก็ยัง
 ยอม ยงทน ยงสู้

สภาพธรรมของ การแสดงออก การปล่อยออก "การวาง"
 การแจกออกไป แฉ่ออกไป เบ่งออกไป ที่เรียกว่า "พรหมปุโร-
 หิตา" ก็จะปรากฏ

อันคือ "เวหิปปลา" ก็ทำให้สว่าง ต้องการแผ่ออกไปๆ
 สอนๆๆ อวดๆๆๆ แสดงๆๆๆ

ส่วน "อสังขญ์" ก็วางโลก วางผู้คน ปล่อยหมด ไม่เอาภาระ
 อะไร วางสันแม้แต่ความรู้

และแม้ความเป็น "สุกขิณาทพรหม" ซึ่งเป็น "อภัยกตธรรม" สำหรับผู้ยัง
 ไม่มีญาณ ยังไม่มีปัญญาสามารถแบ่งแยกออกได้ เพราะมันยังเป็น "สภาพธรรม"
 ที่ปนๆ รวมๆ จึงวิจยยังไม่ออก เห็นยังไม่ได้ ปัญญาเห็นเป็นความชัดเจนยังไม่ได้
 อีกหนึ่งความมากพอของเหตุปัจจัยยังไม่ถึงที่

ณ บัดนี้ "สุก" นั้น ก็แยกออกมาเป็น "เวหิปปลา" คือ แสดงออกจำ
 สว่างฟ้าไปเลย แผ่ขยายกว้างขวางออก ในมุมอวดดี เบ่งจุกก็ออกให้จัด

ส่วน "กิณหา" นั้น ก็แยกออกมาเป็น "อสังขญ์" คือ ตัดโลก ไม่อวดไม่
 ให้ใคร ยึดเป็น "อติศา" เองเอง เสพย์เองจัด จนไม่อยากจะเห็นได้ มิดสนิท (มิด, คำ) แม้
 อยู่ที่ไหนคนเดียว นั่นเอง ยึดสนิทจริงๆ

จึงเป็นการแบ่ง "ธรรม" ออกเป็น ๒ ส่วน ถ้าเรียกฝ่ายใดเป็น "กุศลธรรม"
 อีกฝ่ายหนึ่งก็จะเป็น "อกุศลธรรม" นั่นเอง เป็นการแทงทะลุ "อภัยกตธรรม" ออก
 มาแล้ว ขอให้ใครลองให้คิด จะเห็นทั้งสภาพหมุนรอบเชิงซ้อนขึ้น และจะเข้าใจใน
 "อภิธรรม" ทั้ง ๓ คือ กุศลธรรม - อกุศลธรรม และ อภัยกตธรรม ได้ยิ่งขึ้น)

กระนั้นก็ตาม สำหรับ "อสังขญ์สัตว์" อันเป็นพรหมขั้นสุดท้าย ก่อนจะเข้าสู่
 พรหมสุทธาวาสนี้ ผู้ที่ยึดมั่นได้ขนาดจริงๆ มีความแกร่งกล้าสามารถจน "ดับได้"

แม้ในขณะตายก็ยังลืมอยู่โหลงๆ แต่เป็นตาหว่าตาบอดใส่ไป ก็เป็นได้ มีได้จริงๆ เพราะ ความหลงผิด อย่างร้ายแรง ยิ่งเป็นในสมัยที่กิเลสเล็ดวิไล ตันหาอุตุลาค ตังบัจจันกาลน ฝูงเป็นไฉนคิด “พลิกตารา” จนถึงขนาด ผู้ไม่มี สภาวะธรรม ไม่มีญาณทัสสนะอย่างแท้จริง จะเอามาเพียงคาดคะเนผกผัน หรือ คำนวณด้วยสูตรตรรกศาสตร์ สูตรจินตามยปัญญา นั้น จะเห็นไม่ได้ เชื่อไม่ลงเอา เลยทีเดียว

แต่ยังไฉๆ ก็เป็นสภาวะ “คับรู้” หรือคือ ผู้ไม่ยอมรับรู้โลกจริงๆ แม้จะลืมหูลืมตาอยู่กับโลก ก็ตาม นั่นเอง พวกที่กำลังกล่าวถึงนี้ คือ ผู้ที่ไม่ได้เสียความคับความว้างในขณะหลับตาสมาธิหรือ ! ทว่าเป็นผู้ที่ขี้คั่น ในความคับความว้าง ความไม่มีอะไร โดย “ตนก็ลืมตาโหลงๆ” อยู่กับโลก ก็เรียกว่า พวก “นัตถิกะทิฎฐิ” นี่แหละคือ พวก “อัสัญญาชนพรหม” ลืมตาโหลงๆ อยู่กับโลกนั่นเอง เป็นพวกที่ “โง่” ซ่อน “โง่” เข้าไปอีก !

คือ เขา “คับโลก” ภายนอก ไม่รับรู้ ไม่เอาด้วยกับสังคมกับโลก ทำ ตนเป็น “อัสัญญีสัตว์” จริงๆ ซึ่งเป็นสัตว์ที่ไม่มีความรู้ ไม่ว่าใครจะ กำหนดดวงกฎ มีหลักเกณฑ์แห่งความเป็นอยู่แห่งสังคมอย่างไร เขาไม่เอาด้วย ไม่รับรู้ ทำ “อัสัญญิ” ตะพิด (ไม่รับรู้ ไม่จำ ไม่กำหนดด้วย ไม่เอาด้วย) กับโลกกับ สังคมจริงๆ จึงกลายเป็น “อัสัญญีสัตว์” หรือ “อัสัญญาพรหม” ชนิดที่เสีย “ธรรมารมณ” (พรหมนั้น เสียธรรมารมณ) ในส่วนที่ตนยังยึด ยังเหลือเป็นเชือกกิเลส อันเป็นของตน โดยไม่แคร์ ไม่กังวล ไม่เกรงกลัวโลก นั่นคือ เขา “โง่” ชนิดไม่รู้ แม้ความต่ำ-ความสูง ความดี-ความชั่ว อันเป็นหลักเกณฑ์ “สมมุติ” กันไว้ยึดครองสังคม ยึดครองหมู่ชน หรือ ยึดครองโลก ที่เราเรียกกันว่า วัฒนธรรม กติ ศีลธรรม กติ มารยาท กติ ประเพณี กติ ฯลฯ หรือ อะไรต่ออะไรอีกเยอะแยะ คนพวกนี้ ก็ไม่ยอมเข้าใจ ไม่ยอมรับ ไม่เอาด้วย ไม่ยอมเปิดปัญญาเห็นใน ประโยชน์แท้จริงของ “คุณงามความดี” อันนี้ อย่างนี้ ไม่เข้าใจใน “มัชฌิมา” ใดๆเลย

ซึ่งแท้จริง จะไม่เอา ก็ควรจะรู้ จะเข้าใจ ไม่เอาในบางอย่าง ก็ควรจะมิชอบเขตของ
อีกบางอย่าง ที่ควรจะตั้งยอมรับ แต่เล่นไม่รับเอากันเสียเลย นี่เป็นความ“โง่”
ชนิดร้ายหนักหลายชั้นหลายเชิง เรียกว่า ไม่เข้าใจใน “โลกาธิปไตย” เอาเลยจริงๆ
แถมจะจมปรักติดคานอยู่กับ “อัคราธิปไตย” อย่างล่ำมกแก่สังคมเอาด้วย

ถ้าเป็นพวก “อัสัญญิสต์” ชนิดนั่งหลับตา เขาก็ไปนั่งหลับตาอยู่ในที่
ไหนๆ ปลีกตนไปเลย จากสังคม จากหมู่ชน จากโลก เขาก็ไปนั่งเสพย์ “ธรรมา-
รณ” ของเขาในส่วนที่เป็นกิเลส-ตัณหา-อุปาทาน อันเป็น “โมหะ” ส่วนที่เหลือของ
เขา เขาจะเสพย์สุขอยู่กับความสงบที่ดับตั้งสนิท (อภิสัญญานโรธสมาบัติ) ในขณะที่
หลับตา ส่วนในขณะลืมตา (ไม่ได้เข้าในโรธสมาบัติเสพย์อารมณ์ดับอารมณ์แห่งความ
สงบ) เขาก็จะเสพย์อารมณ์สุขตามแต่เขาจะเหลือเศษของ “กามตัณหา” และ “ภว-
ตัณหา” ของเขาไป ไม่ประเจิดประเจ้อ ไม่อุจาด ไม่ลามกอนาจารนัก เพราะ
เขายังเคารพกฎของสังคม เขายังอนุโลมกับจารัตประเพณี เขายังไม่บ้าดีเดือดจน
เลยเถิดไปสุดโต่งข้างไม่ยอมรับสมมุติ ไม่ยอมรับสมมุติอย่างพวกมิจฉาทิฐิ ที่เห็นอะไร
ก็สูญไปหมด “ไม่ต้องยึด” ตะพึดตะพือไปหมด ซึ่งก็ยังเป็น “อัสัญญิสต์”
หรือ เป็น “อัสัญญิพหุ” ที่คั่นน้อย ที่ยัง“โง่” ขึ้นเดียว คือ “โง่” เพราะยังมี
“อุปาทาน” ส่วนตน ที่ยังไม่สิ้นอาสวะทั้งหลายอย่างแท้จริง แล้วหลงว่าตนจบตนสิ้น
แต่ก็ “โง่” มากยังอยู่ในกรณีของความไม่รู้ไม่แจ้งใน “ธรรมาธิปไตย” เลย เพราะยังมี
“อัคราธิปไตย” อยู่แยะ

ส่วนพวก “อัสัญญิสต์” ชนิดลืมตาโพล่งๆ ที่กำลังกล่าวถึงนี้ นอก
จาก“โง่” ดังกล่าวแล้ว ยังแถมอวด “กิเลส” อวด “ตัณหา” อวด “อุปาทาน” อวดสิ่ง
ที่ลามกอนาจาร อวดอารมณ์อันอุจาด ที่ตนยังติดบึงยึด พร้อมทั้งอวดอาการทุกชนิด
ที่ควรซ่อนเร้นควรปกปิด ควรละเว้น ควรหน่ายคลายเลิกหยุดใดๆ (อันมี “กามตัณหา”
ก็ “ภวตัณหา” ก็ดี) เขาไม่รู้เอาเลยจริงๆ แถมยังนำมาแสดงนำมาทำอย่างไร้ความ
อาย ให้คน ให้สัตว์เห็นอย่างประเจิดประเจ้อเอาด้วย จึงเป็น “ความโง่” อีกชั้น
หนึ่ง ข้อน “โง่” เข้าไปอีก ไร้ “หิริ” ไร้ “โอตตปปะ” กันขนาดเหมือนสัตว์
เครื่องจานส่วนใหญ่ทั่วไป และต่ำยิ่งกว่าสัตว์เครื่องจานบางจำพวกเสียด้วยซ้ำ

ที่เรียกว่า “อสนฺนิยัตว์” พวกนี้ เป็น “นัตถิกะทิฎฐิ” ก็เพราะ เขาไม่มี
แม้แต่โลก ไม่มีแม้แต่คน ไม่มีแม้แต่สัตว์ ไม่มีแม้แต่อะไรหมด อะไรๆ ก็ไม่มี
ทั้งๆ ที่ เขา “มี” เขา “เสวย” เขายังควานหา “สุข” ที่เขาหลง เขามัวเมา เขามีคัมภีร์
เขาบอศสนิท เขาใจจริงๆ ซึ่งคำว่า หลง, มัวเมา, มีคัมภีร์, บอศสนิท หรือ
ใจจริงๆ ทั้งหลายนั้น ล้วนเป็นความหมายของคำว่า “โมหะ” เขายัง “โมหะ” อยู่
อย่างจริงๆ แท้ๆ “อัสวะกิเลส” ของเขายังมีมากมาย

เขาคิดเห็น (ทิฎฐิ) ว่า “ไม่มี” หรือ “ขาดสูญ” เอาจริงๆ เขาตัดโลก
เขาไม่เอาด้วยกับโลก แต่ทว่า ตนเองก็ยัง “ดับโลก” แห่งตัวตนของตน (อัตตา
และ สักกาย) ยังไม่ได้ ยิ่งเขา “ดับโลก” (สังคมนตรีตัวเขา) ทั่วโลกไปสนิทเท่าใด
ก็ยิ่งเห็นตัวตน (อัตตา หรือ อหังการ – มมังการ) อันเป็นกิเลส – ตัณหา – อุปาทานของ
เขาได้ชัดเท่านั้น เป็นการเห็นแก่ตัวชัดๆ เป็นการเอาตัวรอดแต่ผู้เดียวจริงๆ
เป็นการเปิดเผย “ตัวตน” (อัตตา) ของเขาออกมาโถ้งๆ เต็มๆ เพราะเขาไม่แคร์
โลกเอาเลยจริงๆ ไม่มีโลก (สังคมนตรีตัวเขา) เลยจริงๆ ทุกอย่างเป็นสูญหมด แต่
เขาก็ไม่สูญจริง แล่นไม่ดับไป ไม่ดับสูญกันแล้ว ไม่มีสูง ไม่มีต่ำ ไม่มีควร
ไม่ควรกันแต่อย่างใดเอาเลยแหละสำหรับคนพวกนี้ ดูๆ ก็ข้างเหมือน “พระอร-
หันต์เจ้า” เสียกระไร ! ผู้เรียนรู้แต่ภาษาจึงอาจหยิบมา “หลงผิด” ได้ง่าย ๆ
จริงๆ อันที่จริงถ้าใช้วิธิตาคะเขาคำนวณเอาตามบัญญัติตามภาษา (ตรรกะ) มันก็ถูก
ตามภาษาเสียด้วยนา ! เพราะกล่าวกันอยู่ว่า พระอรหันต์เจ้าท่านไม่มีบาป ไม่มี
บุญ ไม่มีสูง ไม่มีต่ำ ไม่มีดี ไม่มีชั่ว แล้วจริง แต่แท้จริงนั้น ท่านรู้ดีรู้ชั่ว
ท่านเข้าใจแจ้งแทงทะลุในบาปในบุญ ท่านรู้ชัดในสูงในต่ำอย่างถูกต้อง
แท้เที่ยงเอาด้วย เพราะท่านแจ้งใน “โลก” หรือ “โลกาธิปไตย” ดี
และแจ้งใน “ตน” หรือ “อัตตาธิปไตย” ได้ชัด ท่านจึงจัดให้เป็นไปตาม
“ธรรม” หรือ ให้เกิด “ธรรมาธิปไตย” ได้ถูกแท้เที่ยงตรง คือ ท่าน
ก็ไม่แสดงความบาป ไม่คลุกคลีอาการชั่ว ไม่ละเมิดสิ่งสูง ไม่แตะต้องสิ่ง
ต่ำตามกาละเทศะที่ถูกที่ควรอย่างจริงๆ ตามภูมิตามปัญญาอันยิ่งของท่าน

417
 ท่านไม่แสดงไม่ทำในสิ่ง ในเรื่อง ที่โลกเขาก็ยึด ว่าชั่วว่าต่ำ ท่านเข้าใจ
 “กาม” (กามทุจจริต) ชัด ท่านรู้แจ้ง “พยาบาท” (พยาบาททุจจริต)
 ละเอียด ท่านทราบซึ่งใน “เบียดเบียน” (วิหิงสา ทุจจริต) อย่างลึกซึ้งสุขุม
 จริงๆ และท่านก็ได้ละ ได้ลด ได้ฆ่าความชั่วความต่ำ ได้หยุดเสพยาเล็ก
 ทำใน “ทุจจริต” ต่างๆ เหล่านี้ในตัวท่านแล้ว ท่านจึงไม่มีอาการต่ำ
 ท่านจึงไม่ต้องคลุกคลีชั่ว เป็น “บริสุทธิคุณ” ที่เห็นได้จริงๆ

ส่วน “อสนฺนิยตฺตํ” สัมมาโหสงๆ พวก “นัตถิกะทิฎฐิ” ดังกล่าวนี้อยู่
 หลงใน “รูปธรรม” อยู่ ก็ออกนรกหนา ยังยึด “รูป” ต่างๆ อยู่ ออกมากมาย ไม่ว่า
 รูป-เสียง-กลิ่น-รส-สัมผัสใด ๆ (อันล้วนเป็น “รูป”) ตนก็ล้วนยังใคร่ ยังเสพ
 “รูป” ทุกทวาร ที่ตนยังติดยังยึด เป็นเทวดาเสพรูป เป็นพระพรหมยึดรูป (รูป
 พรหม) ตัวเองทำความคับ ความไม่กำหนด (อสนฺนิย) อยู่แต่เฉพาะตน โลกเขา
 กำหนดหมาย เขารับรู้สมมุติอย่างไร อันเป็น “คุณธรรม” เป็น “วัฒนธรรม” เป็น
 “จริยธรรม” เป็น “ศีลธรรม” ต่างๆ คนพวกนี้ ก็จะไม่มียอมอนุโลมปฏิโลมด้วย
 แม้เขาเอง จะต้องเกี่ยวข้องกับโลก อย่างแท้จริง ทั้งเป็นเรื่องที่ควรตามกาละ พอ
 อนุโลมกันได้ (คือ ยังมีประโยชน์มากกว่าเสีย มิใช่ว่า สิ่งนั้น เรื่องนั้นประโยชน์
 น้อย แต่มีความเพ้อ ความฟุ้งเฟ้อ ความเสียหายมากด้วยซ้ำ) เขาก็ไม่ยินยอมเอออ
 ด้วยเลยทั้งสิ้น ตนไม่เอากับเขา แต่ตนก็ไม่ยอมเลิกเสพ “รูป” นี่สิ! เป็นภัย
 ต่อโลกมาก เพราะมันเท่ากับคนตาย ที่ยังมีอริยาบถอยู่ในโลกเขา แล้วยังมี
 กิเลส-ตัณหา-อุปาทานล้นพ้นตัวด้วย คนผู้นี้จึงเท่ากับตัวของ กิเลส-ตัณหา
 ตัวอุปาทานนั่นเองแท้ๆ ที่ยังจวนจวนรังควานชาวบ้านอยู่ในโลก

นี่แหละ “อสนฺนิยตฺตคตพรหม” หรือ คนตายในร่างของคนเป็น (ฟังๆ ดูแล้ว
 ยิ่งเหมือนพระอรหันต์) ที่มีบทบาทอยู่ในโลกด้วยแรงกิเลส ตัณหา อุปาทาน เต็มๆ
 รูปเลยที่เดียว ในสมัยก่อนๆ เพรงกาลโผน ก็มี แต่ยังไม่ร้ายกาจเท่าเดี๋ยวนี้
 สมัยนั้น รัชต์เห็นชัดเลย เช่น พวกฮิปโปทหลาย เป็นต้น แม้จะเป็นคนด่ารับ
 “ฮิปโป” คือ พวกเบื่อน่ายสัจคมทหลง “โลกธรรม” กันโดยแท้จริง ก็เถอะ

ก็ยังไม่รู้ไม่เข้าใจ “กามพิณหา” อยู่คนเดียว แต่เขาก็อาจจะละลาภ-ยศ-สรรเสริญได้
 แยะเหมือนกัน ทว่าเขายังหลง “สุข” อยู่เต็มรูป “ฮิปปี” รุ่นต่อมา ก็มักเลส-คันทา
 -อุปาทาน มาก-น้อยกันหลากหลายขนาด จึงยังมีขนาด มีระดับอีกมากมาย แล้ว
 แต่ว่า ใครละหน้ายคลายทั้งความกำหนดหมาย(สัญญา)มากน้อยสนิทเท่าใดๆ หรือ ยึด
 มั่นความเป็น “อสังขยัสสัค” ได้มากเท่าใดๆ และแม้มันไม่ “อสังขยัส” สนิท คือ ไม่
 คับโลกข้างนอกได้สนิท เขาก็พากเพียรหา “วัตถุ” มาช่วยค้ำ อันได้แก่ยาเสพติด
 ต่างๆ ที่จะทำให้เขาทั้งโลกไปได้สนิทยิ่งขึ้นเป็น “อสังขยัสสัค” ได้จริงแท้ขึ้น ดังที่
 เป็นๆ กัน ได้เห็น ได้พบกันอยู่ นั่นแล

นี่เป็น “พระพรหม” พวก “อสังขยัสสัค” กันชัดๆ ยิ่งเขาได้เสพย์ ได้สูบ
 ยาเสพติดชนิดทำให้จิตวิญญาณเป็นพรหมแท้ๆ คือ ยึดจิตอารมณ์ของเขาแน่นแต่
 ถ้ายืดเยื้อ ไม่ละอายโลก ไม่เกรงกลัวโลกได้สนิทยิ่งขึ้น เป็นใหญ่ในตน ยิ่งใหญ่
 ตามใจตนได้ เป็น “อัคราธิปไตย” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นเท่าใดๆ เขาก็ยังเป็น “อสังขยัสสัค”
 แท้ๆ ประเภทคนตายในร่างของคนเป็น ที่มีบทบาทอยู่ในภพ (เห็นชัดๆ อยู่ใน
 “กามภพ” โทณโท) ด้วยแรงแห่งความไม่สิ้นอาสวะ หรือ สัตว์โลกชนิดหนึ่งที่เรียก
 ว่า “ตัวกิเลส-คันทา” แท้ๆ จริงๆ นั่นเอง ซึ่งมันเป็นการ **พิสูจน์ “ธาตุ**
แท้” ของ อสังขยัสสัค โดย “พลิกกลับ” เอาจิตวิญญาณของอสังขยัสสัค
 ที่อยู่ใน “ภพภพ” นั้น ออกมาให้ดู ขี้วิตแท้ๆ อารมณ์แท้ๆ ธาตุแท้ๆ แห่งจิต
 วิญญาณของอสังขยัสสัค ผู้ซึ่งยังไม่ได้ละล้างกิเลสตามต่าง ๆ แท้ ๆ จริง ๆ ไปได้หมด
 สภาพที่เห็นนั้น มันก็เป็นเช่นเดียวกับ สภาพแห่ง “อติตถังค” ของอสังขยัส-
 สัคผู้ที่มีบทบาทแห่ง “ขันธปาที กับ ขันธปาที” อยู่ ซึ่งคนผู้ไม่มีญาณหยั่งถึง จะพึง
 รู้เห็นไม่ได้ แต่มันก็ใช่ “อสังขยัสสัค” นั่นจะไม่มี “ความเป็นไป” มันมีอยู่
 จริงๆ มันหาได้ “ตายสนิท” หรือ “ดับอยู่อย่างสนิท” ตามที่พากันหลงเชื่อนั้น ไม่
 หรอก! ดังที่ได้พิสูจน์ให้ดู **“อสังขยัสสัค” ลืมตา** นี่แหละเป็นเครื่องยืนยัน
 พวก “อสังขยัสสัค” ลืมตานี้ แตกต่างกับ “อสังขยัสสัค” ชนิดนั่งหลับตา
 กัตรงที่พวกนั่งหลับตานี้ มีการข่มกิเลสคันทาไว้ เพียงแต่ข่มไว้ได้เท่านั้น
 นะ! ไม่ใช่ “ไม่มี” หรอกนะ! ทำความเข้าใจให้ดี มันจึงนอนนิ่งเฉย หรือ

ตกตะกอนต้องหมกอยู่ (แต่มันก็มีปฏิกิริยาเหมือนของหมกจริงๆ อยู่จริงๆ) อันเรียกว่า “อนุสสัย” หรือ “อาสวะ” (เว้นแต่จะเป็น “พระอรหันต์” เท่านั้น จึงจะไม่มี) ส่วนพวกลัทธิเต๋า ไม่ได้ข่มกันเลย มันมีอยู่เท่าใด ก็ปล่อยให้มันทำงานตามปกติ เต็ม เท้าจำนวนเป็นกิโลสตันหาสดๆ ต้นๆ เห็นกันชัดๆ มีบทบาทอาละวาดอยู่เฉยๆ จาวนเอง **จึงเป็น “อสังกตธรรม” ที่มีควมร้ายกาจเสียยิ่งกว่า “พวกนักรบลับตา” เสียอีก** ไกรอย่าได้เข้าใจผิดๆ พลาดๆ ไป เป็นว่า อิปปคือ พวกเดียวกับ “พระพุทธเจ้า” ของเราเป็นอันขาด แม้เขาจะเป็นพวกปล่อยวางทั้งโลกก็จริง แต่มันลัดกันไกลเหลือเกิน คนพวกนี้ไม่รู้แม้แต่ “กามตัณหา” ซึ่งเป็นบัญญัติตนๆ หยาบๆ ยิ่ง “ภวตัณหา” เขายังไม่รู้หนักเข้าไปใหญ่ เพราะฉะนั้น เพียงกิเลส-ตัณหาชนิดนี้ หยาบๆ แค่นี้ “กาม” ที่จมอยู่กับอบายมุขต่างๆ ก็คือ “ความไม่รู้” (อวิชชา) ของเขาเสียบ้างเกิดเพียงพฤติกรรมแห่ง “กามคุณ” ของเขา หรือ ยิ่ง “กามเมถุน” ก็ให้เห็นได้ว่ามันนำเกลี้ยคอออกปานใด ผู้ใดที่ย่ำมีปัญญาหลงผิดโน้มน้าวไปเห็นว่า เป็นพวกเดียวกันเดียวกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นแต่ๆ เขียว มัน “มีฉันทิทธิ” ขึ้นร้ายกาจเลย ไม่เช่นนั้น จะต้องไปกราบเคารพพวกกามวิถดลาร หรือ คารวะบูชาสัตว์โลกที่เปลือยกายโทองๆ การเสพยาแม้แต่เมถุน อันเป็นกามคุณชั้นต่ำสุด ก็ไม่เหนียมอายไม่กระดาก คือ หน้าด้านจนไม่มีบัญญัติแม้แต่น้อย อันพอจะรู้ได้ว่า พฤติกรรมอย่างนั้นมันเป็นของต่ำช้า เป็นความเลวทรามที่ควรปกปิดซ่อนเร้น เพราะมันยังเป็นที่รักที่น่านองอาย เป็นพฤติกรรมของโลกียะสัตว์เดรัจฉานสัตว์ ซึ่งยังหลง ยังยึดอยู่เท่านั้น ที่ยังจะกระทำ ผู้เห็นโลก (โลกุตระของพระพุทธเจ้า) แล้วจริง จะมีสำนึกที่ถูกต้องในเรื่องแค่นี้ และผู้สูงถึงขั้นก็จะไม่มาเสียเวลาแม้เพียงนึกคิดสิ่งอย่างนี้ เรื่องอย่างนี้ให้แก้ตน อย่าว่าไปถึงจะต้องกระทำเป็น “กายกรรม” กันเลย ก็เพียงคนธรรมดาแค่ปุถุชน ยังเป็นเพียง “โลกียะชน” ที่สูงกว่าสัตว์เดรัจฉาน ยังมีหิริ ยังมีโอตตปปะ คือ ยังรู้จักละอายได้ แม้ตนจะหนักเลิสต์หาไม่ได้ จะต้องเสพยา จะต้อง “ทำ” ก็ยังซุกซ่อนปกปิดกิริยาอาการกระทำการนั้น ไม่ให้เปิดเผย แล้ว “โลกุตระชน” ออกป่านนี้ จะไปแตะต้องคลุกคลีกับกิริยาอาการอันลามกเห็นคเห็นอช เป็นบ่อเกิดแห่งทุกข์ เป็นเรื่องไม่ใช่ “บัจฉิ” แท้ของชีวิต เพราะ “ชีวิต”

420

จริงๆ นั้น สามารถคงอยู่ได้โดยไม่ต้องแต่งต้องสิ่งอื่นใด แค่ “โลกียะชน” ยังมีปัญญา อันเรียกว่า “หิริ, โอตตัปปะ” และ รู้จักซ่อนเร้น ส่วน “โลกุตระชน” นั้น หมายถึงผู้มีปัญญาสูงกว่า “โลกียะชน” จริงๆ ทว่า จะกลับ “โง่” ยิ่งกว่า เพราะไม่รู้วิธีซ่อน ไม่รู้จักกลายค่อข้อย่างพวก “อปปิ” เขาทำนั้น มันจะคือ คนพวกเดียวกันละหรือ ?

ส่วนสัตว์เดรัจฉานนั้น มันไม่มีปัญญาว่า การเสพยาเมถุนเป็นของค้ำจริง ๆ (ยังโง่ยิ่งกว่ามนุษย์อยู่นัก) มันจึงทำพฤติกรรมอย่างไม่อาย ข้างถนนร่นแถม ทล้นที่แจ้งมันทำได้ทั้งนั้น เพราะปัญญามันเท่านั้น ๆ เอาจริง ๆ แต่มันก็ไม่ “บ่การ” หนักจัดไป จนกลายเป็นสัตว์โลกที่มี “กามวิตถาร” เหมือนมนุษย์ผู้มีปัญญามาก ข้าง “ปรง” ข้าง “สรรพสร้าง” ขึ้น มาหลง มาเสพยา แล้วก็เอาอย่างกัน สุดท้ายก็ “ยึด” เป็น “สมมุติสัจจะ” ของโลก คนธรรมดา ๆ ที่มีปัญญาสูงกว่าเดรัจฉานสัตว์แล้ว มีจิตวิญญานยิ่งกว่าสัตว์จริง ๆ นั้น ย่อม “อาย” จริง ๆ มีหิริในสัญชาตญาณแท้ มีความกระดากในจิตได้สำนึกจริง รู้แล้วว่า เมถุนเป็นเรื่องต่ำเรื่องเลวน่าอาย เป็นเรื่องควรปกปิดซ่อนเร้น ดังนั้น ถ้าใครยังขึ้นประพฤติดู้อยู่ละก็ อาย่าพึ่งให้ใครรู้ ใครเห็นก็เดี๋ยวเขี้ยว มันยังเป็นบทบาทของ “ทกข” มันยังเป็น “ชาติ” (ชาติ ปิ ทุกขา = “ชาติ” ในแบบโคๆ ก็ล้วนเป็นทกข) เป็นสังฆารธรรม (หยาบขนาคชั้น “สังวาส” โน่นแน่ะ !) ที่คือรากเง้าแห่งการเกิด (ชาติ) อย่างแท้จริง เรียกกันว่า “ธรรมชาติ” (ธรรมะที่ยังมีการเกิดวนเวียนเป็นโลกอยู่ ยังไม่ดับโลกสนิท) ซึ่งมีส่วนยังไม่พ้นการเกิด ผู้ใดยังหลงใหลปาทานของตนยึดเชื้อ และยอมแพ้กั “ธรรมชาติ” เรื่อง “เมถุนธรรม” อยู่ มันก็ยังเป็น “ต้นเหตุ” (สมุทัย) ของ “ขลาพุชะโยนิ” คือ การเกิด หรือ การมีลูก ในแบบสัตว์ที่อาศัยมดลูกเป็นโรงงานในตัวคนสัตว์นั้นเลยเรียบร้อย โดยไม่ต้องย้ายโรงงานเป็น ๒ ช่วง ๓ ช่วงนอกร่างกายของผู้เป็นแม่ เช่นไก่ เช่นเป็ด “ทกข” อันนี้ ผู้หญิง หรือ สัตว์เพศเมียรับไปแบกไว้มากหน่อย พระอริยะ หรือ ผู้เอาชนะ “ธรรมชาติ” เรื่องนี้ได้ จะไม่หลงมัวไปเบียดเบียนผู้หญิงให้มี “ทกข” อันมากก็เป็นอันขาด เพราะแม้ในตนในตัวเอง ผู้นั้นเมื่อดับ “การเกิด” แบบ “ขลาพุชะโยนิ” นี้ได้อย่างเด็ดขาด ก็พ้นทกข ไปได้ อย่างมหาศาล เพราะพ้นภาระ พ้นพันธะอันหยาบใหญ่ได้

พระอริยโสดาบัน คือ ผู้เริ่มรู้โทษรู้ภัยใน “ทุกข์” นี้ (เรียกว่า เป็นผู้เกิดญาณ คือ มี “สัมมาทิฐิ”) แต่เมื่อยังมีกิเลส-ตัณหา-อุปาทานแรงอยู่ ก็จึงอาจจะต้องยังเลืกชาติ “เมถุนธรรม” ยังไม่ได้ พระอริยเสกขาคามนี้ นั่น คือ ผู้พากเพียรหาวิธี (มรรค) ลดละปล่อยวาง เลืกชาติอยู่เสมอ ๆ คือ “ตัดกิเลส” ลงเรื่อย ๆ ก็ลดลง ๆ พันทุกข์ เพราะไม่ต้องเกี่ยวข้องกับ “เมถุนธรรม” ได้มากขึ้น ๆ เรื่อย ๆ พระอริยอนาคาม คือ ผู้สันดานแน่นอนในอารมณ์ที่เรียกว่า “ตัณหา” หรือ อยากร่วมเมถุนธรรม แค้นกับสันทุกข์ใน “เมถุนธรรม” ไปได้อย่างเด็ดขาดแล้ว ผู้พ้นแล้วจริง เห็นแจ้งด้วยปัญญาอันยิ่งของตนแล้ว จะซาบซึ้งในการสันการะ จะขัดแจ้งในการพ้นความยุ่งไปได้อย่างมากมายเกินจะอธิบายจริง ๆ จะซาบซึ้งในการสันขาดว่างเบาไปจาก “ธรรมชาติ” อันนี้อย่างสุข สดแสนอิสระเสรี ปลอดโปร่งโล่งอารมณ์ จนสุดจะกล่าวบรรยายได้ด้วยถ้อยจริง ๆ

ถ้าผู้ใด “รู้” ไม่ถูก เข้าใจไม่ได้ เป็นต้นกลาง ปลาย แม้แค้น ก็ยังเป็น “มิจฉาทิฐิ” อยู่ ก็จะดับ “ธรรมชาติ” นี้ ลงไม่ได้ง่าย ๆ **เพราะเขา “ไม่รู้”** เขาก็จะไม่ไ้เพียรหยุด หรือ ละลดเอาจริง ๆ เขายังเป็น “ผู้ประมาท” อยู่นั่นเอง คนผู้ปฏิบัติธรรมที่ “หลงผิด” ไม่เข้าใจแจ้งใน “ชาติ” ที่เป็น “ธรรม” ขึ้นต้น ขึ้นหายบออกแค่นั้น ก็จะสามารถ “พ้นทุกข์” อย่างสุดของเขา ก็คงเพียงได้แค่เป็น เทวดาที่ยังเสพยาณ เทวดากามาวจร อันเป็น โลกียะภพ อยู่เท่านั้นเอง เขาก็อาจจะเป็นบุคคลผู้หลงผิดว่า เขามี “นิพพาน” แล้ว ในแบบ ทิฐิ ๖๒ หมวดสุดท้าย คือ เป็น “ทิฐิธรรมนิพพานทิฐิบุคคล” ข้อที่ ๑ โดยมีความเห็นว่า การได้เสพยาณคุณนั้นแล เป็น นิพพาน ความบรรลุของคนประเภทนี้ ก็ไม่ได้ แค้น นั่นแล

แม้จะ “รู้ถูก” เป็น “สัมมาทิฐิ” ได้ และประพฤติปฏิบัติจนลด จนละมาได้ ตามลำดับๆ ดังกล่าวนั้น มันก็ยังมี “ธรรมชาติ” ที่ผู้ปฏิบัติจะเห็นสภาพ อันยังเป็น “การเกิด” ที่ซ้อนๆ อยู่ในตัวตนของตนอีกอยู่หลายชั้น ซึ่งก็ยังเป็น “ทุกข์” ขึ้นซ้อนต่อไปอีก หลายต่อหลายระดับ ทว่ากันว่าดีแล้วชั้นหนึ่ง ที่ดับ “การเกิด” อย่างหายาโยนขันต่ำสุด ได้แล้ว คือ สามารถว่าความเป็น “ยลาปุยะโยนิ”

หรือคือ “คัมภีร์กายะ” ในเรื่องการเกิดแห่ง “รูปกาย” ได้แล้วซัดๆ นั่นเอง และเป็นการฆ่า—การดับ หรือ การระงับได้ด้วยวิธีตัดเหตุทาง “จิต” โดยมีอำนาจทางจิตขนาดหนึ่ง คือ **ไม่ให้มีการ “สังขาร” ขึ้นหยาบ ที่เรียกว่า “สังขาร” เกิด** ได้แล้ว (มิใช่บ่งกัน “การเกิด” ได้ ด้วยวิธีใช้วัตถุหรือขณะ!) ก็คงเหลือแต่ “นามกาย” หรือ ที่เป็น “อตฺตา” ในตนของตนอีกส่วนอื่นเท่านั้น (อันคือ “กามราคะ” ในรอบละเอียดยัง และ ในรูปเชิงอื่น) ที่เราจะเรียนรู้ และหาทาง “ดับอตฺตา” เหล่านั้นให้ได้ อันก็ยังเป็น “การเกิด” ของ “นามกาย” อยู่

“การเกิด” ดังกล่าวนั้น ที่ยังมีซ่อนอยู่ในตัวตนของตน อันยังเป็นก้อนยังเป็น **สณ** เห็นได้ชัด ก็คือ “อณฺฑะชะโยนิ” กล่าวคือ ฝ่ายหญิง ก็ยังค้นรณอยากเกิด อยู่ โดยการสร้าง “ไข่” หรือ ก่อกำเนิด “ไข่” ไว้ ฝ่ายชาย ก็คือ มี “โรงงาน” ที่เป็นไข่ ซึ่งยังทำงานผลิต หรือ ทำการเกิดสัตว์โลกตัวน้อยๆ อยู่ เพื่อจะให้ต่อพิชิตพันธุ์ (คือ สร้างตัวเชื้อสืบพันธุ์) ยังไม่ยอมหยุด “โรงงาน” นั้น ก็คือ “อณฺฑะ” (อวัยวะสืบพันธุ์ชายส่วนที่เป็นไข่ ตรงๆ กับภาษาอยู่ นั่นเอง) อันเป็นรากเง้าแห่ง “การเกิด” ซึ่งจะมีรายละเอียดอีก อยู่ใน “อณฺฑะชะโยนิ” ที่กล่าวดังนี้

เนื่องมาแต่ “อุปาทาน” บรมเก่าแก่ อันได้ยึด ได้หลง ได้รับช่วงสืบทอดพัฒนา กันมานานนับกับปีนับกัลป์ คือ จิต คือ วิญญาณ (โอปปาติกะสัตว์) ที่มันหลงเชื่อ มันหลงยึดถือตาม หลงสร้างบ้านปลูกเรือน หลงก่อรูปก่อร่าง จนกลายมาเป็นรูป เป็นร่าง เป็นโรงงาน อันเป็นส่วนหนึ่งใน “กาย” ของสัตว์ชั้นเจริญระดับสูง ที่เรียกว่า “ไข่” (อณฺฑะ) แท้ๆ อยู่ ไฉน (ซึ่งตรงตามชื่อ “อณฺฑะโยนิ” อยู่เปรี๊ยะๆ) เป็น “โรงงาน” (อณฺฑะของชาย) ที่อยู่ในสภาพอวัยวะภายนอกของชาย หรือ เป็น “ไข่” (อณฺฑะของหญิง) อันมีรูปร่างที่ยังต้องเกิดอยู่ในท้องของหญิง เพราะแรงอุปาทานบรมเก่าแก่ดั้งเดิม (ขัณฺฑปาที) กับ อุปาทานที่ยังเป็นชีวิต หรือ ยังดำรงชีวิต อยู่ในปัจจุบัน (ขัณฺฑปาที) อันยังปรู้งยังแต่งอยู่ใน “อดีตภังค์” เป็น “สังขารรูป” ที่จะทำลายให้สลายลงไป ในชาติปัจจุบันนี้ ไม่ได้เลย เพราะมันเป็น “รูปขันธ์”

แล้วถึงขั้นเป็นอวัยวะ และ มันจะแตกสลายไปพร้อมกับกายแตกขั้นต้นนั้นแหละเน
นอน ดังนั้น ในชาติปัจจุบันนี้ ก็ต้องปล่อยมันไว้เป็น "สังขารรูป" ไป เช่น
เดียวกับเราปล่อยโลมปล่อยให้เขาให้แขนให้ร่างให้กาย และ อวัยวะส่วนอื่นๆทั้งหลายที่
ล้วนเป็น "สังขารรูป" มันยังเป็นไปอยู่นั่นเอง เราไม่ไปร่วมก่อร่วมสร้าง "รูปกาย"
ต่อ เพราะไม่ให้ "กายไปสังขารกับกาย" คือ เลิก "เมถุนธรรม" (สังวาส) เด็ด
ขาด ละ วาง พราก จาก เด็ดขาดเสียแล้ว เรื่อง "รูปกาย" ก็เป็นอันจบลงแน่นอน
สำหรับเรากับโลก (อันหมายถึงคนอื่น ผู้อื่นทั้งหมดด้วย) ไม่มีการปรุง(สังขาร)แบบ
ร่วมสัมผัส และ ก่อรูปอาการกันทางกายกันอีก เป็นการ "ดับสังขาร" ได้เด็ดขาด
ดังกล่าวนั่น จะด้วยยึด "ศีล" ให้บริสุทธิ์มั่นคง ก็ถูกต้อง แต่แน่นอนว่า อารมณ์ที่
เคยเป็น "กิเลส" ใน "จิต" ก็ต้องเกิด "ปัญญา และ ความละลดเบาบางลง" ได้จริง
กายจึงบริสุทธิ์ถาวรได้ ไม่ต่างพร้อย และ สบาย "ไม่ทุกข์" แท้จริง ก็ยังคงเหลือ
แต่ว่า จะต้อง "ดับอิตตา" อันเป็น "นามกาย" ของเราที่เหลือ ให้ถูกต้องให้เหมาะสม
ที่สุดสูงสุด ให้ได้อีก เท่านั้น

มันจึงยังมี "การเกิด" ขึ้นละเอียด อันไม่ใช่แห่งไม่ใช่ก่อน ไม่ใช่ลูก
ไม่เป็น "ชาติดิน" ดัง "อณฺฑะโยนิ" แต่ทว่ายังปรุงแต่งออกมาเป็น "ธาตุน้ำ"
ที่เรียกว่า "น้ำไม่บริสุทธิ์" (เป็นธาตุละเอียดกว่า ก่อน กว่าลูกไปอีก) หรือ
เรียกเป็นภาษาบาลีว่า "อสุจิ" ซึ่งแปลว่า ไม่บริสุทธิ์ ไม่สะอาด โดยตรง นี้
สำหรับผู้ชาย ส่วนสำหรับผู้หญิงก็เรียกว่า "ระดู" ซึ่งมาจากรากศัพท์
บาลีว่า "รตฺโต" ที่หมายความว่า แดง(คัมภ) หมายความว่า เลือด(โลหิต)
หมายความว่า อันกำหนด, ซึ่งมีความใคร่อยู่ (อนฺรตฺต) หมายความว่า ครอบ
รอบแล้ว, ย้อมแล้ว, กำหนดแล้ว, ยินดีแล้วตามมีตามได้เพราะหมดเหตุ หมดปัจจัย
แล้ว, ถึงอย่างไรก็ต้องจบ ต้องพลลงเสียทีหนึ่ง หรือ ต้องแล้วต้องสำเร็จกันลง
เสียทีหนึ่ง(บัญญัติ) สำหรับผู้เข้าใจ "ปรีวัญญ์ ๓" หรือ สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน
ได้ดี จึงทำความเข้าใจให้ดีๆ ว่า "อสุจิ" กับ "ระดู" นั้น เป็น "น้ำไม่
บริสุทธิ์" เหมือนๆกัน แต่น้ำไม่บริสุทธิ์อย่างหนึ่งนั้น เต็มไปด้วย "เชื้อเกิดที่เกิด
อยู่" (คือ "อสุจิ" อยู่ในรูป "ขัณฑปาท") ส่วนน้ำไม่บริสุทธิ์อีกอย่างหนึ่งนั้น

เต็มไปด้วย “เชื้อเกิดที่ดับลง” (คือ “ระดู” อยู่ในรูป “ขีรณุปาทิ”)

ดังนั้น ผู้ชาย กับ ผู้หญิง แม้จะนับเอาส่วนที่เหมือนกันมานับว่า “เหมือนกัน” แต่มันก็ยังมมมมมมมมมม “ไม่เหมือนกัน” เป็น สภาพหมุนรอบเชิงซ้อนที่ส่วนอันต้องรู้ “ลึกซึ้ง” ซึ่งอาจจะดูเหมือนว่า “ขัดแย้ง” กันอีกด้วย อยู่เสมอ ๆ การเกิดเป็น “น้ำไม่บริสุทธิ์” ทั้ง ๒ อย่างนี้แหละ เรียกว่า การเกิดแบบ

“สังเสทชะโยนิ” ซึ่งมีความแตกต่างกับ “อณฺหาชะโยนิ” เพราะ “น้ำระดู” หรือ กาละที่ “น้ำระดู” นั้น ไม่ได้หมายถึงกาละแห่งรอบของไข่ที่พร้อมจะผสมพันธุ์ ดังนั้น คำว่า “อุตุ” ที่นำมาหมายเอา “น้ำไม่บริสุทธิ์” (น้ำระดู) ซึ่งไหลออกมาเป็นสีแดง (คัมภ) เป็นเลือด (โลหิต) วงวนแห่งความกำหนัดอันยังไม่ฝ่อ (อนุรัต) เมื่อกำหนัดแล้ว (รณฺจิต) จึงยังไม่อุก เพราะ “อุตุ” หมายความว่า อุตุ, กาล, หน้า, คราว เมื่อจะหมายความว่า ครอบรอบ หรือ ถึงฤดูที่ “ไข่” อยู่ในระยะจะผสม จะรวมก่อรวมเกิด (ไม่ใช่ตอนเป็น “น้ำระดู”) นั่นเป็น “อณฺหาชะโยนิ” คือ การเกิดที่รวมกันเป็นตัวคน เป็นลูก เป็นสภาพแห่งก่อน จึงยอมไม่ใช่ “สังเสทชะโยนิ” อันคือ การเกิดที่สลายแตกตัวออก ซึ่งเมื่อ “ไข่” ได้ฝ่อ หรือแตกสลายผลสุมตัวเป็นเลือดเสีย (ที่เรียกว่า “น้ำระดู”) จะไม่รวมตัวไปเป็นลูกเป็นตัวคนอีกแล้ว คำว่า “อุตุ” จะหมายเรียกเอาสภาพ “น้ำระดู” จึงยังไม่อุกตรงควรจะใช้คำว่า “รัตโต” จะถูกต้องกว่า และอนึ่ง คำว่า “อุตุ” ที่มาแปลกันในภาษาไทยว่า “หญิงมีน้ำระดู” จึงใช้ไม่ได้ แม้ในคำตรัสของพระพุทธเจ้า ใน “มหาตคฺหาสังขยสูตร” มัชฌิม. นุล. ข้อ ๔๕๒ เป็นต้นนั้น ต้องหมายความว่า “หญิงมีไข่พร้อม” (ยังไม่ได้สลายเป็น “น้ำระดู” จึงทรงเรียกว่า “อุตุ”) ส่วนคำว่า “น้ำระดู” ที่ผู้ของไทยหมายรวม ๆ เอาว่า เป็นสิ่งเป็นส่วนเดียวกันกับ คำว่า “อุตุ” ก็พอได้ ก็ไม่ผิดนัก เป็นการบอก “อุตุ” บอกกาละของความเกิดที่ยังเวียนก่อเวียนเกิด เวียนคายอยู่อย่างกว้าง ๆ แต่ที่ตรงแท้ถูกแก่น ควรเป็นคำมาจาก “รัตโต” ดังอธิบายมาแล้ว คำว่า “อุตุ” ใน “มหาตคฺหาสังขยสูตร” นั้น จึงไม่ควรไปแปลกันว่า “หญิงมีระดู” ต้องแปลว่า “หญิงมีไข่พร้อมที่จะผสมพันธุ์อยู่อย่างบริบูรณ์” (ยังไม่แตกฝ่อมาเป็นน้ำระดู) จึงจะพา “เกิด” ได้ ตามความหมายของพระพุทธองค์

ในบท "สังเสทชะโยนิ" หมายถึงว่า "นาระคุ" อันเป็น "น้ำไม่บริสุทธิ์" ของฝ่ายหญิง จึงขอให้กำหนดให้แม่นๆ ถูกๆ และแม่ "นาระคุ" ของฝ่ายชาย ก็เป็น "น้ำไม่บริสุทธิ์" ที่มีนัยะเหมือนกันอีก ทั้งหายาบ และ ลักขณสำหรับผู้แจ้ง ซึ่งกล้วนเป็นเจ้า "สังเสทชะโยนิ" ที่เราจะลองเรียนรู้กันต่อไปอีกหน่อย ดุจ

แม่ "การเกิด" ที่ยังเป็น "สังเสทชะโยนิ" นี้ ก็ยังเป็นการเกิดอันเนื่องมาแต่ รากเง้า ที่เป็น "อุปาทาน" อันลึกละเอียด ซึ่งได้หลงยึด ได้หลงสืบทอดรับช่วงพัฒนา คำว่า "ชีวิต" มานานนับกับปีนกลับ มี "โอปปาติกะสัตว์" ที่มีนครว่าคร่าแก่ บรรณารวดเต็มที่ ที่มีหลงเชื่อมั่นหลงยึดถือตาม ก่อหน้าไม่บริสุทธิ์น้อย อันเป็นผล สืบต่อมาจาก "อณทะชะโยนิ" หรือ เป็นผลสืบมาแต่ "โรงงาน" (อณทะของชาย) และ "ไข่" (อณทะของหญิง) นั่นเอง ก็จึงเป็นแรงแห่งอุปาทานบรมเก่าแก่ดั้งเดิม (ชีรณุปาทิ) กับ อุปาทานที่ยังหลงเหลือเศษอันจะยังคงก่อเกิด จนต้องกลายมาเป็น "ธาตุน้ำ" ที่ไม่บริสุทธิ์อันอยู่ข้าง (ชีรณุปาทิ) ซึ่งยังปรุงแต่งอยู่ใน "อดีตภพ" เป็น "สังขารรูป" ที่จะทำลายให้สิ้นซากลงไป ในชาติปัจจุบันนี้ยากสุดยาก แต่ถ้า เราได้ "ดับอัตตา" หรือ มา "โอปปาติกะสัตว์" ที่เป็น "เชื้อต้นเค้านั่งชีวิต" ปัจจุบันนี้ สดถูกตัวตน ได้จริงแล้ว ก็เป็นอันวางใจได้ เป็นจบเรื่องกัน "ธาตุน้ำ" หรือ "น้ำไม่บริสุทธิ์" นี้ มันก็จะค่อยๆ ลด ค่อยๆ น้อย ลงไปเอง ตามฐานะของ "สังขารรูป" ส่วนหนึ่ง และก็จะจางหมดลง สิ้นลงเกลี้ยงก่อนขั้น ๕ แรกดับไป สิ้นลง เกลี้ยงลง ก่อนเวลาอันควรเป็น โสมนุษย์ธรรมคาได้จริง

แต่อย่างไรก็ตาม หากผู้ใด "ดับอัตตา" ตัวที่เป็น "นามกาย" อันสำคัญลงได้ อย่างสนิทจริงแล้ว คือ ดับ "โอปปาติกะโยนิ" อันเป็น "การเกิด ของวิญญาณปัจจุบัน" ได้อย่างแท้จริง สิ้นรอบแล้ว ก็เป็นอันหมดกิจสังภาระ นับเป็น "อรหันต์" ในเรื่องเฉพาะ "การเกิดเมตุนธรรม" ขึ้นสูงสุดได้แล้วแท้จริง เพราะผู้ดับได้ตัวรอบ ทั้ง "รูปกาย" ดังกล่าวมาแต่ต้น อันเป็น "สักกายะ" และ ดับได้ทั้ง "นามกาย" อันเป็น "อัตตา" ก็เป็นผู้ถึง "สุญญตา" แท้จริง เหลือแต่ "ความเกิด" ที่เป็น "สังขารรูป" อันตั้งอยู่

426

เป็นรูปปั้น ที่พร้อมจะสูญเสียขนาค เมื่อการแตกตายของกาย หรือ ของสังขารรูปทุก
ส่วน อย่างแน่ๆ จึงเป็นการหมดพิษ หมดภัย จบกิจ สันภาระ ในเรื่องนี้ ทั้งนอก
และ ในคน สันบริบูรณ์ได้ โดยนัย ดังนี้ “โรงงาน” หรือ “ไซ” จะยังคงอยู่
มีการสร้าง การก่ออยู่บ้าง “น้ำไม่บริสุทธิ์” จะยังคงมีเวียนวนอยู่อีกบ้าง ก็
ย่อมได้ แต่ก็สิ้นสุด หรือ เบบางไปอย่างแท้ที่สุด

ยังเหลือเรื่อง “โอปปาติกะโยนิ” ที่จะต้องพูดกันให้กระจ่าง อัน
เป็นเรื่องสำคัญขั้นสุดท้าย

ก่อนอื่นขอปรับความเข้าใจกันให้แน่ๆ เป็น “ปรมัตถ์” กันอีกทีว่า “โอปปา-
ติกะสัตว์” นั้น ก็คือ “จิต-เจตสิก-รูป” ที่อยู่ในตัวตนร่างกายของ
เราเอง อย่าไปหลงมัวเมาอยู่กับ “โอปปาติกะสัตว์” นอกตนนอกตัวเรา หรือ
ที่หลงบัน หลงก่อ เป็นรูปนิมิต (มโนมยอิตตา) เป็นอัตภาพ หลอกตัวเอง หลง
“มายา” ตนเองอยู่ เป็นอันขาด สำหรับนักปฏิบัติธรรม ผู้ยังไม่จบกิจสันภาระบรรลु
เป็นพระอรหันต์ ยิ่งแม้เพียงความเป็น “อริยะ” ขั้นต้น ก็ยังไม่ได้ ยังไม่บรรลุจริง
แล้วละก็ ก็ยังจะต้องเร่งรีบทำ “สัมมาทิฐิ” ให้เกิด ให้เห็นแจ้งแห่งธรรม จับรับ
“ปฏิบัติ” (คือ ฐานแห่งการประพฤติ หรือ จะเรียก “กรรมฐาน” ก็ได้) ให้ถูก ให้
ตรง “จิต-เจตสิก-รูป” หรือ “กาย-เวทนา-จิต” ของตน ให้ถูกแท้ตรงเผ่าตรงตัว
อย่าไปมัวเมาหลงอยู่กับ “จิต-เจตสิก-รูป” หรือ “กาย-เวทนา-จิต” ของผู้อื่นเป็น
อันขาด แม้กระนั้นก็ดี ก็จะต้องจับให้ชัด ให้ถูกจุดตรงเป็น “ปัจจุบันธรรม”
รับรู้ เห็นแจ้ง สัมผัส “โอปปาติกะสัตว์” อันคือ “จิต-เจตสิก-รูป” คือ
“กาย-เวทนา-จิต” ของเรา ที่ “เกิด” ใน “ปัจจุบัน” ในขณะทุกขณะบัดเดี๋ยวนั้น
เสมอๆ ให้ได้จริงๆ รู้เท่าทันให้ออกว่า “จิต-เจตสิก-รูป” ของเราขณะนั้น กำลัง
อยู่ใน **ร่าง** (คือ “สภาวะ” นั่นเอง) ของ “เทวดา” หรือ เป็น “สัตว์นรก” หรือ
เป็น “พระพรหม” แล้วจึงดับความเป็น “โลกยะสัตว์” ดังกล่าวนั้น ลง ให้เข้าสู่
“สภาวะนิพพาน” ดับความเป็น **กามบุคคล** ดับ **กามสัตว์** ลงไปให้ได้ (นิโรธ-
คามินี) ถูกตัวถูกตนให้เสมอๆ เทอญ ถ้าใครยังจับ “โอปปาติกะสัตว์” ในตัวของตน

ยังไม่ได้ ยังไม่ถูกคน ถูกตัว เป็นบัจฉิบันแล้ว ก็ยังเป็น “ปลุชน” อยู่ ยังเป็น “พระอริยะ” ไม่ได้ หรือถ้ายังไม่จบเอารูปนิมิตที่ยังหลงๆ กัน ก็ยังชวยใหญ่

ไม่ว่า “จิต-วิญญาณ” หรือ “โอปปาติกะสัตว์” ในเรื่องใด เรื่องของ “สักกายะ” เรื่องของ “กามราคะ” เรื่องของ “รูปราคะ-อรูปราคะ-มานะ” กระทั่ง “อุทธัจจะ” แห่งจิตวิญญาณใดๆ ก็ตาม ก็จะต้อง “รู้” ต้องแจ้ง ต้องหยิบ ต้องจับ ต้องสัมผัส “สภาวะ” นั้นๆ ในจิต-เจตสิก “รู้” “รูป” ของ สักกายะ รู้ชัด ใน กิริยา ของ กาม รู้แจ้งจริงใน กิริยา ของ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ กระทั่ง อุทธัจจะ อันล้วนเป็น “โอปปาติกะสัตว์” ที่มีฐานะเป็น “สัตว์นรก” เป็นเทวดาเสพกาม และเป็นพรหมเสพธรรมารมณ์ ทั้งสิ้น ทั้งนั้น อยู่กันเอง แล้วจึงฆ่าสัตว์โลกทั้งหลายนั้นๆ ลง ให้ได้จริง ด้วยอำนาจของเรา ให้ เต็ดขาด แน่จริง ให้ได้เทอญ เมื่อรู้แจ้งใน “โอปปาติกะสัตว์” ในตน ดังกล่าวนี้ ไปได้ละเอียดลออ ถึงขั้นสัตว์นรก ก็ดับเชื้อสัตว์นรกละเอียดได้ ผู้ นั้น ก็ยังเหลือแต่จะเป็นเทวดา กับ พระพรหม และ เมื่อดับเชื้อสัตว์เสพกามได้สูง ขึ้นไปอีก ก็ยังเหลือแต่ความเป็นพระพรหมเท่านั้นเอง จนรู้แจ้งแห่งห้วงอณาจ เต็ดขาด สามารถดับความเป็นพรหม ที่ยังต่ำๆ ลงได้หมด ก็เป็นสุขเพียงเหลือ “รูปขันธ” หรือ กายธรรม และ วจรธรรมนั้น เป็นพรหม แล้วดับ “นามขันธ” ให้สูญสิ้นลงแม้ “ธรรมารมณ์” ที่เรารู้แจ้งเข้าใจชัดแท้ว่า ยังเป็น “อกุศล” ใดๆ ก็ไม่ ให้เหลือ **เมื่อนั้น “มโนธรรม” ก็เป็น “ยอดบัญญัติ-ยอด วิมุตติ” เป็น “พุทธะ”** เป็นผู้รู้แจ้งจริงในกุศลธรรม-อกุศลธรรม และ ธรรมที่สำเร็จแล้วไม่มีขาดตกบกพร่องเลย (อภยาตธรรม) ก็เป็นอันจบกิจสันถาระ คงเหลือ “ขันธ ๕” ให้มันเดินทางไป เพื่อเกือกโลกเขาเท่านั้น แล้วท้ายสุด “รูปกาย”ทั้งหลาย ก็จะถึงกาลแตกดับไปเอง เป็นขั้นสุดท้าย ไม่เหลืออะไรเกิด อีก เพราะ “นามกาย” นั้น ตายสิ้นแล้วด้วย “รู้” ด้วย “ควร” ด้วย “ความสูงสุดแห่งปัญญา” ว่า “ตายสนิท” แท้ ก็อย่างไร ? และ “ทำได้จริงๆ” แล้วด้วย

เพราะฉะนั้น ก็ลองวกกลับมาพูดถึง “โอปปาติกะสัตว์” ในเรื่องของ “เมถุน-ธรรม” ขึ้นสุดท้าย ที่เราได้พูดกันมาแล้ว ดูซิ

“สังเสทชะโยนิ” จนถึงขั้นธาตุน้ำ ที่เป็น “ระดู” เป็น “อสุจิ” เรา ก็กระจายความกันมาแล้ว นอกจาก “ระดู” กับ “อสุจิ” อันนั้นว่า เป็น “น้ำไม่บริสุทธิ์” น่ะแล้ว **ยังมีน้ำอีกชนิดหนึ่งมีลักษณะใส** ไม่ใช่ น้ำขาวๆ ขึ้นๆ ของชาย ที่เรากล่าวว่า “อสุจิ” นั้น ดอกนะ แต่มันกมอยู่ปนกับน้ำขาวๆ ขึ้นๆ นั้นแหละ ของหญิงนั้นเห็นได้ชัดกว่า **เพราะ “น้ำ” ที่ว่านี้ จะขับออกมา ต่อเมื่อมี “รสนิติ”** แต่ไม่ใช่จะออกมากับน้ำระดูนะ ! ของหญิงเห็นง่าย เพราะจะมีแต่ “น้ำ” ไสๆ น้เท่านั้น เมื่อนั้นออกมา ส่วนของชายก็มกมกก่อนจะขับน้ำขาวๆ ขึ้นๆ นั้นออกมา เป็นที่สุด คือ พอมี “รสนิติ” มีความรู้สึกเลสปรุ่งแต่ง **เพียงพอ** ก็จะปรุ่งขับน้ำนั้นออกมา แม้สุดท้ายออกมาพร้อมกับน้ำขึ้นๆ ขาวๆ ก็ม “น้ำ” ไสๆ น้ ปนออกมาอยู่ด้วย “น้ำ” นี้ มาทางของหญิง และ ของชาย คือ น้ำแห่งความยินดี น้ำแห่งความสำเร็จ หรือ “นารัก” เรียกในภาษาบาลีว่า “สูกกะ” โดยตรง อันยังเป็นผลเกิด หรือ ผลิตผลของ “สังขารธรรม” นั้นจะมเมออารมณ์ใคร่ ได้เกิดถึงขนาด ก็จะมี “ผล” ของการปรุ่ง ปรากฏออกมา เป็นของจริง และเมื่อสำเร็จขั้นสุดแห่งความใคร่ความกำหนัดทุกครั้ง เมื่อนั้นรสนิติ มีความยินดี มี “สุขเวทนา” (วิญญาณ-ฉันท์) มันจึงจะออกมาร่วมมาด้วย ถ้าไม่มีรสนิติ ไม่มีมีความยินดี ก็จะมีแค่ “อสุจิ” เท่านั้นไหลออกมา ส่วนน้ำแห่งความยินดี จะไม่มี ยิ่งเป็น “ระดู” ยิ่งจะไม่มีความยินดี หรือ ไม่มีสุขเวทนาเลย จะมี ก็ตรงกันข้าม คือ ทุกขเวทนา ด้วยซ้ำไป

การเกิดแบบ “สังเสทชะโยนิ” ของมนุษย์นั้น ผู้หญิงจึงยังเป็น “นรก” ผู้ชายจึงยังเป็น “สวรรค์” ซึ่งก็ยังล้วนเป็น “สัตว์โลกยะ” อยู่ทั้งคู่ ส่วนการเกิดแบบ “โอปปาติกะโยนิ” นั้น จะมีที่สุดเป็น “น้ำสูกกะ” ดังกล่าวนั้น เป็น “สวรรค์” ด้วยกัน ทั้งหญิง ทั้งชาย ผู้ยังหลงสวรรค์ ยังไม่ยอม

ละคลายสวรัค และยังไม่พ้นความเป็นสัตว์โลกย์ “น้ำสุกกะ” จึงเป็นเครื่องหมายอันสุดท้ายแห่ง “เมถุนธรรม” อยู่ ดังนี้ ตรงถูกต้องกับพระพุทโธตอนที่ตรัสไว้ว่า “เมถุนธรรม” นั้น มันก็มี “น้ำเป็นที่สุด” แม้จะคือ “น้ำสุกกะ” (และ ภาษาบาลีคำนี้ ก็ยังหมายความว่า บริสุทธิ์ สุกใส ก็ตาม) มันก็ยังคือ “ชาติ” คือ การเกิดที่ยังเป็นผลของ “ปัจจุบันอารมณ์” อันยังปรุงออกมาเป็น “ชาติุนา” น้อย เพราะน้ำสุกกะนี้ ยังเกิดอยู่ มีอยู่ ตราบใด ก็เพราะเหตุแห่ง “โอปปาติกะสัตว์” ใน **ปัจจุบันของเรา**นี้เอง ที่ยังยึดมั่นถือจริงอยู่กับ “การเกิด” (โอปปาติกะโยนิ) มันยังคืนรน “อยากเกิด” อยู่ในก้นบึ้งสุดลึก (อัสวะ) ของจิต ของวิญญาณ ของเรา มันเป็นวิญญาณหลง (โมหะจิต) จิตยังไม่ยอมวางแท้ๆ เป็น “นามกาย” ชัดๆ เมื่อได้รับการปรุงแต่งสุขสมเต็มที ก็จะตกตะกอนเป็น “ชาติุนา” เป็น “ความเกิด” ที่เกิดโตมาจาก ชาติไฟ กับ ชาติลม อันก็คือ จิต หรือ โอปปาติกะสัตว์ นั้นเอง สังขาร หรือ สังวาสกัน จึง จะต้องดับ “อตัตา” อันเป็น “นามกาย” นี้ ลงอีกให้ได้เป็นที่สุด มันยังเป็น “อัสวะกิเลส” ยังเป็น “อนุสัยกิเลส” อยู่อย่างแท้จริง จึงจะต้องไม่ให้มี “โอปปาติกะโยนิ” ให้ได้เป็นที่สุด ดับ “โอปปาติกะสัตว์” อันเป็นปัจจุบันในชาตินี้ ให้ตายสนิทลงให้ได้จริงถูกตนถูกตัวแท้เมื่อใด น้ำสุกกะ ก็จะไม่มีได้ทันที เมื่อนั้น

ดังนั้น เมื่อพระอริยบุคคลใด สามารถจับตัว “โอปปาติกะสัตว์” ได้ (และก็จะไม่ใช่ “โอปปาติกะสัตว์” หรือ จิตวิญญาณของคนที่ยายแล้ว หรือ “นิมิตรูป” ดวงๆ เลอะๆอะไรต่างๆนั้น คอกระ ! ขอกำชับกำชาก็เถอะ) และได้พากเพียรขำมันลง ดับมันอยู่ทุกขณะ ที่ตาพบสัมผัสรูป อันชวนให้เกิดอารมณ์เมถุน หูได้ยินเสียง อันเป็นรูปที่ชวนให้เกิดอารมณ์เมถุน จมูกได้กลิ่น อันเป็นรูปที่ชวนให้เกิดอารมณ์เมถุน ลิ้นได้รส อันเป็นรูปที่ชวนให้เกิดอารมณ์เมถุน และแม้สัมผัสกาย ที่ชวนให้เกิดอารมณ์เมถุน ตลอดใจคิด ใจสัมผัสเอง ถ้ารู้เท่ารู้ทันว่า นั่นคือ รูป หรือ อรูป ที่ชวนให้เกิดอารมณ์เมถุน และเราได้หยุดมัน รำบมัน ขำมันได้ทุกที

ทุกครั้ง “เมตุนธรรม” ของผู้ที่ได้หากเพียร ดังกล่าวนั้น ก็จะลด
น้อยลงอย่างแท้จริง การหลง “น้ำสุกกะ” ก็จะไม่เป็นสุดท้าย หรือ หาก
ยังไม่หมดแท้ ก็จะลด “ความฝัน” ลดอารมณ์หลงเสเพล หลงปรุงของเราลงเรื่อย ๆ
จนที่สุดผู้หลงก็จะหยุดฝัน หยุดปรุงถึงเรื่องอารมณ์เมตุน ผู้ชายก็เช่นกัน หรือ
แม้ฝันเป็นรูปเกี้ยวของเรื่องนั้น ก็เป็นไปโดยเฉยเมย ไม่มีรสชาติ ไม่มีอารมณ์
อร่อยอะไรเลย โดยจริง แม้การหลง “น้ำอสุจิ” ของฝ่ายชาย ที่จะต้องเคลื่อนไหว
อยู่ เป็น “สังขารรูป” ตั้งใจอธิบายมาแล้ว ก็จะเคลื่อนออกเหมือนการขับถ่ายน้ำ
ปัสสาวะนั้นเอง จะไม่มีรสชาติ ไม่มีความยินดี และไม่มี “น้ำสุกกะ” ผสม
ออกมาด้วยอีกเลย และที่สุดแห่งที่สุดก็จะไม่หลงเมื่อน้ำ “อสุจิ” เมื่อ “โรงงาน”
นั้นของชายผู้ใด หมดแรงแห่ง “ขวัญปาทิ” และ “ขวัญปาทิ” อันอยู่ใน “อค์คภวัก”
ซึ่งอาจจะหยุดลงเมื่อยังหนุ่ม ก็ได้ ผู้หญิงก็เช่นกัน อาจจะหมด “ระดู” ได้เมื่อยังสาว
อยู่ ก็ยังได้ แต่นั่นแหละแม้จะไม่หมด “อสุจิ” จะไม่หมด “ระดู”
เท่าหมดสิ้นแล้วเท่านั้น “สุกกะ” ดังได้อธิบายมานั้น ก็เป็นการหมายถึง
ผู้นั้น ได้ทำลายการเกิดหมุนรอบแล้วดับสนิทแล้ว ถ้าแม้แต่ “โอบปาติกะโยนิ” ก็
ได้ดับ “อค์ตา” ได้ทำลาย “นามกาย” สิ้นแล้วลงจริง พ้นภาระอันชอบธรรมแล้ว
จบกิจแห่งคำว่า “อรหันต์” ของ “เมตุนธรรม” ได้สนิท หรือ เรียกว่า “อรหัตต-
ผลจิต” ในเรื่อง “เมตุน” ได้เกิดเป็น “ผล” ขึ้นแล้ว “นิพพาน” สนิทได้แล้วใน
เรื่องนี้ เฉพาะเรื่องนี้

มีข้อควรเข้าใจอีกว่า แม้ผู้ใดจะไม่มี “น้ำไม่บริสุทธิ์” ใดๆ เคลื่อนไหล
ออกอีกแล้วในตน ก็ตาม แต่ถ้าผู้นั้นยังมี “โอบปาติกะสัตว์” เป็นอันหนึ่ง “รากะ”
อยู่ในตนแท้ๆ ซึ่งอาจจะร้ายแรงอยู่ก็ได้ สำหรับในรายที่ “โรงงาน” แห่งการก่อ
การสร้าง “น้ำไม่บริสุทธิ์” นั้นๆ ของตน มันไม่บริสุทธิ์มาเดิม ก็เป็นไปได้ จึงไม่มี “น้ำ
ไม่บริสุทธิ์” นั้น ทว่า “จิตวิญญาณ” ของผู้นั้น หาได้ “รากะ” อ่อนบางแต่อย่างใด
ไม่ ! ก็เป็นไปได้ จงระวัง ! ไม่ว่าหญิง หรือ ชาย นับเดียวกัน ดังนั้น จึงมี
ได้หมายความว่า “น้ำไม่บริสุทธิ์” ของเราไม่มี ไม่ไหล ไม่เคลื่อนแล้ว จะพาลเข้าใจผิด

ไม่ศึกษา ตรวจอ่าน “กิเลส” แท้ “อนุสัย” จริง นั่น ไม่ได้ เป็นอันขาด เพราะ
สิ่งนั้น ไม่ใช่เครื่องวัดที่เที่ยงแท้ตายตัวอะไร

ข้อสำคัญนั้น จะต้องจับได้เป็นที่สุดท้าย ที่ “โอบปาติกะโยนิ” นั้นแหละ
แท้ๆ แน่ๆ ที่สุด แม้จะมี “น้ำไม่บริสุทธิ์” เคลื่อนไหลอยู่ ก็ยังได้ด้วยซ้ำ ขอ
ให้ทำความเข้าใจให้ละเอียดๆ อย่าสับสน แต่ถ้าจับได้เป็นที่สุดท้าย “น้ำบริสุทธิ์”
(สกกะ) สัก จะไม่มี

เรื่อง “พรหม” ขนาดชั้นสูงสุด ก็ได้แจ่มแจ้ง ฉกหน้า ฉกเนื้อ ออกมาให้ดู
ให้เห็นกันละเอียดลออมาอยู่ตลอด แม้ “พรหม” ชั้นแล้ว ก็ได้ฉกแยกออกมา ให้
ใคร่รู้คิดกันมาเรื่อย หรือ เทวดาเสพยาต่าง ๆ ก็ได้ฉก ได้ฉกออกมา เพื่อเรียน
เพื่อรู้ คราวนี้ เรื่อง “เมถุนธรรม” นี้ ก็ต้องฉก ก็ฉกออกมาดูหน้า ดูเนื้อในของ
มันบ้าง จงทำความเข้าใจให้ถี่ถ้วน ผู้ไม่เกิด ไม่เป็น ไม่มี ฝ-นรกต่างๆ พวกนี้ ที่
จะต้องมาดับ มาฆ่า มาละ มาล้าง ก็จงสนใจในคำนี้ ที่เราไม่ต้องไปชมชาน และ
ไม่ต้องเสียเวลานั้นๆ เป็นบุญของผู้ที่ไม่มันมันล้นล้น แต่ผู้ที่ยัง “มี” ทว่า
หลงตนว่า “ตนไม่มี” ! ก็จงตรวจตนให้สำคัญๆ เกิดเหตุ

สรุปง่ายๆ ในเรื่อง “เมถุนธรรม” นี้ การเกิดที่เรียกว่า “ขลาพุชะโยนิ”
นั่น ก็คือ “การเกิดลูก” อันเนื่องมาแต่การสังขาร หรือ สังวาสกัน ของหญิง
กับ ชาย ในปัจจุบันชาตินี้ เป็นปฏิกิริยาที่กระทำกันเห็นกันรู้กันชัดๆ ซึ่งจะไม่ให้
มีการเกิดได้ เพียงวิธีโดย “ศีล” คือ มีสัจจะมิถุนเกณฑ์ไม่ล่วงสังวาส ไม่ให้
มีปฏิกิริยาทาง “รูปกาย” เท่านั้น ก็ดับการเกิดได้

“อณฺทชะโยนิ” นั้น ก็คือ “การเกิดของเชื้อที่เป็นไข่” อันเนื่องมาแต่
การสังขาร หรือ สังวาสกัน ของชรีรณุปาทิ กับ ชีวันุปาทิ ที่มียังมีชีวิตอยู่ เป็น
ปฏิกิริยาที่ปรุงกันสลับพันกันอยู่ชั้นในร่ายกชั้น ซึ่งจะไม่ให้มีการเกิดได้ยากยิ่ง จะ
ต้องมีการประพฤติปฏิบัติละ ลด ถ้างิเลสกันจริงๆ จนอินทรีย์พละกล้า
เต็มจริงๆ จึ่งจะไม่มีการเกิดในไข่ของฝ่ายชาย หรือ ไม่มีการเกิดเป็นไข่ของฝ่ายหญิง

“สังเสหะโยนิ” นั้น ก็คือ “การเกิดของน้ำโสโครก” อันได้แก่น้ำอสุจิ (ของชาย ซึ่งไม่ใช่ในสุภะคอกณะ ! คือ น้ำชั้นๆ ขาวๆ มีตัว “สัตว์เป็น” อยู่ในนั้น) และน้ำระดู (ของหญิงมีตัว “สัตว์ตาย” อยู่ในนั้น) เป็นปฏิริยาที่ปรุงสับพันธุกันอยู่ชั้นใน ซึ่งจะไม่ให้เกิดได้ยากยิ่ง **จะต้องปฏิบัติธรรมด้วย “สมุทัย”** คือ “โอปปาติกะสัตว์” ได้จริง และคนผู้นั้นก็ต้องเป็นผู้มี “ขันนาค” อ่อนแรง หรือ เบบางจริงๆ ด้วย ก็จะไม่มี “น้ำโสโครก” หรือ “น้ำไม่บริสุทธิ์” เกิดอีกได้

“โอปปาติกะโยนิ” นั้น ก็คือ “การเกิดของจิตสุขจิตทุกข์” อันเนื่องมาแต่ การสังขาร หรือ สังวาสกัน ของผัสสะกับ อุปาทาน ในปัจจุบันชาตินี้ เป็นปฏิริยา ที่กระทำกันอยู่ภายใน **เห็นกัน รู้กันได้ สำหรับผู้ปฏิบัติธรรมตาม แนวทางของพระพุทธองค์ตรงมรรค ผู้ปฏิบัติออกนอกทาง จักไม่รู้ไม่เห็นได้เลย (ผล หรือ การเกิด ที่สืบต่อไปสูงสุดของการสังวาส-สังขารแห่งโอปปาติกะสัตว์นี้ ก็เป็น “น้ำสุภะ”)** ต้องรู้แจ้งในกิเลส-ตัณหา-อุปาทาน และ รู้เท่าทันในผัสสะ จับ “เวทนา” จับ “อารมณ์” อันเป็นปัจจุบันของตนให้ดีแล้ว ฝึกละ ฝึกลด ฝึกหยุด ฝึกดับ เป็นงานกระทำกับ “จิต” แท้ๆ กระทำจริงๆ ก็จะดับสูญสิ้นสนิการเกิดขึ้นได้ จิตสุขจิตทุกข์ เพราะเรื่อง “เมถุนธรรม” ก็จะไม่มี เป็นนิพพานสนิการเรื่อง “เมถุนธรรม” เพราะดับสิ้นถึงรากเหง้าแห่งสมุทัยแท้ขึ้น “นามกาย” หรือ “มโน” ที่เดียว ดังนั้น การจะอยาก จะปรารถนาทำ “เมถุนธรรม” ทางอาการกาย หรือ ทาง “รูปกาย” จึงไม่มีด้วย ผู้เสพเมถุนธรรมด้วยจิตว่างอยู่ จึง ไม่โง่ที่สุด ก็ฉลาดแกมโกงที่สุด

การดับต้นเหตุเป็น “มโนปุพพัง” จึงจะต้องเรียน จิต-เจตสิก-รูป หรือ กาย-เวทนา-จิต อันแท้จริง และ ดับการเกิดให้ได้ ตั้งแต่ขั้น “รูปกาย” หรือ “ชลายุชะโยนิ” ให้เนียนสนิการไปให้ได้ จนถึง “โอปปาติกะโยนิ” ขึ้น “นามกาย” ให้ได้จริง

หมันยังไม่ถ่วงรอบจริง จนไม่เด็ดขาด ก็เพราะอัสวะกิเลสตัว “โอปปาติกะ” ของตน ยังไม่ดับมอดหยุกจริงๆ มันยังมีแรงดัน เรายังทำความสงบ ยังมา ยังปล่อยวาง ยังทำความอ่อนแรงให้ “โอปปาติกะสัตว์” ในเรื่องดังกล่าวนี้ ยังไม่ได้ นั่นเอง ยังไม่เป็นอย่างฉลาดแท้ของผู้ที่ได้ชื่อว่า ฉลาดสุดยอดจริงๆ (อริยะ, อรหันต์)

คนนั้น เริ่มมโนญา ๕ เป็นสัญชาตญาณอันฉลาด เพราะได้วิวัฒนาการขึ้นมา จนได้ชื่อว่า “มนุษย์” แล้ว นับว่า สูงมากจริงๆ จึงพอรู้ใน “ธรรม” รู้ความต่ำ-ความสูง อย่างน้อยที่สุด ก็รู้ได้กลางๆ ในกัมมของจิตวิญญาณ เป็นจิตได้สำนึกทำงานอยู่เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งซักจะรู้อะไรๆ แล้วจริงๆ ว่า “การเกิดเป็นทุกข์” (ชาติ ปี ทุกขา) ดังนั้น เมื่อกระทำพฤติกรรมเมื่อนั้น อันเป็นการประกอบกิจ ที่เป็นไปเพื่อ “ทุกข์” เป็นไปเพื่อ “การเกิด” ขึ้นหยาบๆ ชัดแต่ออกปานนั้น ก็จึงทำกันอย่างปลื้ม บั๊บลุบลตา สำหรับผู้มีจิตวิญญาณเป็น “มนุษย์” แล้ว (มนุษย์ แปลว่า ผู้มีใจสูง) เพราะเขายังถ้อยจริงๆ ที่ตนยังจะต้องประพฤติกรรมอันต่ำนี้ อยู่ ดังได้อธิบายมาแล้ว แต่นั่นแหละ เมื่อใดกิเลสตัณหาตัวร้ายจากมันแสดงความเก่งขึ้นหนาๆ จนการกลับกลายเป็นสัตว์โลกที่มีจิตวิญญาณโง่ๆ บัญญาธรรมๆ จนกลับไปเหมือนเครื่องดนตรี แม้แสดง “พฤติกรรมแห่งการเกิดอย่างหยาบ” ออกปานนั้น ก็ไม่รู้จักอาย จนไม่รู้อะไรสูง-ความต่ำ ไม่แจ้งใน “กุศลธรรม-อกุศลธรรม” แท้ๆ จริงๆ ได้ เนื่องมาจากความไร้ **ปัญญาทางจิตวิญญาณ** จริงๆ แม้เขาเหล่านั้น จะเจริญสูงส่งทางวัตถุ และสูงยิ่งทางโลกียะบัญญัติปานใด ก็ตาม ก็ยังเวียนวนสูงๆ ต่ำๆ โง่ๆ-ฉลาดๆ อยู่ นั่นเอง และไม่ฉลาดแท้เป็นที่สุดได้

นั่นแหละ คือ “โลก” คือ ความวนเวียน อันหลงว่า ตนฉลาด แต่ก็ไม่เห็นฉลาดจริง มันวนไปเวียนมา จาก “โง่” ในเรื่องหนึ่ง แล้วก็ไป “ฉลาด” ในอีกเรื่องหนึ่ง แต่ในความฉลาดนั้น ก็กลับไปแสดงความโง่อยู่อีกเรื่องหนึ่ง อันเป็น “การก่อการเกิด” ไม่กาม ก็ภพชาติอยู่เป็น “สังขารธรรม” อยู่ นั่นเอง ยิ่งกว่านั้น

หากผู้ใด “หลงขนาดหนัก” ขึ้นไปอีก จนถึงขั้น “ค้นยั้งขึ้น ในการประกอบพฤติกรรม
 แห่งกามแห่งภพ” โดยใช้ “ปัญญา” คัดแปลงหาเหลี่ยมใหม่ ๆ เพื่อเสพยา
 “กาม” เสพยา “ภพ” ให้เป็น “กามวิถดลาร” ต่าง ๆ เป็น “ภพวิถดลาร” นานาขึ้น
 มาเสพยาเข้าอีก ก็ยิ่งแสดงถึงความ “บ้ากาม” และ “บ้าภพ” หนักไปใหญ่
 เพราะยังเลยเถิดไปไกล ก็ยิ่งเสพยาวิถดลาร เสพยาภพวิถดลารกันถึงขั้นไม่ใช้
 ธรรมชาติ และก็ได้ “เลยธรรมชาติ” ไปไกลสุดแสนไกลยั้งแล้ว ทั้ง “กาม”
 ทั้ง “ภพ” แม้ “กามเมถุน” อันหมายถึงการ “สับพันธุ์” ต่อเผ่าต่อพันธุ์ ซึ่งสัตว์
 เจริญตามมันก็มี มันก็ยังยึดมั่นตามธรรมชาติ ไม่หลงผิด ไม่เมามายจนเลยเถิด
 แต่คนผู้เมามายในกามขึ้นหนักขึ้นเลยเถิด ก็ไม่เหลือสภาวะของการสับพันธุ์ไว้แล้ว
 แม้จะยังใช้วิธีสับพันธุ์ปรุงกามอยู่ก็ตาม ก็ทำให้มันตะแบงจากธรรมชาติไปเสีย
 หมด เพราะความเมามาย (ไม่ว่าขั้นหนักจนเรียกว่า สุรา หรือ เมรย หรือ มัชช
 นั้นแล คือ มึดเมา มัวเมา ใน “กาม” ใน “ภพ” คำลึกลับทุก ๆ) มุ่งปรุงรส
 การสัมผัสเสียดสี การกระทบรูป ลมรสแท้ ๆ ที่เรียกว่า “กาม” ตรง ๆ ชัด ๆ
 กันเลย ให้แปลก ให้แหวก ให้วิถดลารหนักขึ้น ๆ เพราะเมื่อ “กามรส” ใน
 “รูปแบบโครงสร้าง” เก่า ๆ นั้นคือ ความก้าวหน้าเจริญยิ่ง หรือ มี ปัญญาสูง
 ฉลาดของคณชั้นผู้มี “โลกิยะปัญญา” เจริญรุ่งเรือง ก็นำเสียดายทิ้ง “ปัญญา”
 แทนที่จะเอามาใช้ในการหัด “รู้” ความละเอียดใน “ทุกข์” ใน “สมุทัย” เพื่อละ
 กาม ละภพ แต่กลับเอา “ปัญญา” ไปหาทางเพิ่มกามให้หนัก เพิ่มภพให้ใหญ่
 แอ้นนอกเสียน ! ส่วนด้านเสวย “ภพ” ก็มีอีกมากมายเหลือคณจะกล่าว
 ล้วนคิดอ่านทะเยอทะยานอยาก वादเพื่อ แล้วก็ปรุงสร้างเอามาเสพยา ทั้งที่เป็นเพียง
 “อรูป” ทั้งที่เป็น “รูป” แท้ ๆ แล้วก็หลงเห็นว่าเป็นสุข เป็นลาภ เป็นยศ
 เป็นสรรเสริญ เป็นวิชา เป็นความเก่ง อันเกิน อันเลยความจำเป็นที่
 แท้จริงไปทางนั้น

ตัวอย่างง่าย ๆ ก็เช่น หาทางสร้าง “ยาเสพติด” มาดับจิตวิญญาณของตน
 ให้ “วิถัญญู” หรือ “อสิญญู” จากโลกจากสังคม ไร้ความรับผิดชอบในบาป - บุญ
 ขว-ค ให้ยั้ง ๆ ขึ้น ทำตนเป็น “พระพรหมเก๊” (หรือ คุ ๆ ก็เหมือนจะทำตนเป็นพระ

อรหันต์ คือ เป็นผู้พ้นบาปพ้นบุญ พ้นดี พ้นชั่วเอาทีเดียว เพราะไม่มีดีบาป-บุญ ไม่มีดี-ชั่วแล้ว) โดยการสร้าง “โลกแห่งตน” (ภพ) แต่ผู้เดียว เป็นใหญ่ในตน มี “อิตถาธิปไตย” เป็นผู้เสวยสภาพสูงสุดไม่มีใครใคร (ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว) ให้ยังๆ ขึ้น มันก็เป็นยอศบุญญาจริงๆ เก่งแท้ๆทีเดียว แต่มันล้วนไม่ใช่เรื่องของ “ญาณ” ของ “ปัญญา” ที่นำไปเพื่อ “โลกุตตระ” เอาเสียเลยจริงๆ มันหา “มัชฌิมา” ไม่ได้ (โลกุตตระธรรมนั้น เป็นไปเพื่อ “มัชฌิมา”) มันไม่มี “สัมมา” กันเอาเลย (โลกุตตระธรรมนั้น เป็นไปเพื่อ “สัมมา”) มันมีแต่ความเลยะเจ็ด ทั้ง “กามสุขขัลลิกานุโยค” และ ทั้งเป็น “อิตถกิลมณานุโยค” ซัดๆ เป็นความเลยะเจ็ดที่สั่งสมเอา สภาพสุดโต่งทั้ง ๒ อย่างไว้ในตัวคนๆ เดียวกัน หนักทั้ง “กาม” หนักทั้ง “ภพ” และเวียนวนอยู่ใน “กาม” อันเข้มข้น อยู่กับ “ภพ” อันมืดมัว และเมามาย เช่น “อปปิ” อย่างนี้ มันจะเป็นพวกเดียวกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กันทำอะไร ?

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้ “ปัญญา” รู้เท่าทัน “ความพอดี ความเหมาะสม” ให้ตรงตามเป้าหมาย หรือ ตามความเป็นจริงที่ถูกหน้าที่ถูกเรื่องถูกราวทรงๆ เสมอๆ (มัชฌิมา หรือ สัมมา หรือ อรหัง ตามระดับตามภูมิ และ มีกาละ มีเทศะ ประกอบกรรมเสมอ) โดยเฉพาะ พระองค์สอนให้คนฝึกหัดเสียสละตัวตน “ไม่เอาแต่ใจตัว” ไม่เสพยาไม่ติดอะไร ให้ได้หมดเกลี้ยงในโลก พระพุทธองค์ทรงสอนให้ฝึกหัดความไม่ติดยึด ความไม่หลงเสพยา ความไม่เมา ไม่ติด “กาม” เอาจริงๆ ไม่ว่า รูป-รส-กลิ่น-เสียง-สัมผัส ใดๆ มันก็ล้วนไปกำหนด อยาก ใคร เห็นเป็นอรรถ อรรถหลงเป็น “สุข” อยู่ ก็ไม่เอาทั้งนั้น เพราะ “สุข” มันไม่มี มัน เป็นความตลบตะแลง ความหลอกลวง (อลิเกะ) ดังนั้น จึงเรียกว่า สุข อันตลบตะแลง (สุขขัลลิกะ) ยิ่งเป็นกามคุณ ๕ ด้วย ก็ยิ่งเป็น **มายาใหญ่** ใครไปหลงว่า เป็นสุข แล้วก็ติด แล้วก็เสพยาอยู่ ก็เรียกว่า “กามสุขขัลลิกานุโยค” ถ้าไม่หลง “กาม” ว่า เป็นสุข ซึ่งเป็นความตลบตะแลงขนานใหญ่สุดแล้ว ก็จะไม่ทรมาณตนไปก่อทุกข์ก่อชาติ เป็นแดนพรหม แดนสวรรค์ คือ ไม่ไปสร้าง “รูปภูมิ-อรุณภูมิ” ให้แก่ตนเอาด้วยวิธีใช้วัตถุใช้ยาเสพติด หรือ แม้ใช้การ

นั่งหลับตาบนจิตเอา เช่น ฤษี ซึ่งพรพากันทำมาก่อน เช่น ชฎิล คามส แม้อุทคาบส
 อาหารคาบส พาทาน ก็ไม่เอา เพราะมันไม่จริง มันก็ยังคือ “สมมุติ” หรือ
 คือ บัญญัติที่เราคิดไม่ได้ทั้งนั้น และก็ต้องสร้างต้องก่อเอาจึงจะได้ด้วย แต่แล้วก็
 ยังเป็น “ภพ” ทำหลาย “อิตตา” ลงได้ไม่ **จึงเป็นความเหน็ดเหนื่อย**
(กิลมตะ) เปลา แต่ก็ไม่สิ้น “อิตตา” ลงได้ จึงเรียกว่า
“อิตตกิลมถานุโยค” (อันมาจาก อิตต + กิลมต + อนุโยค) ถ้าใครต้องไปสร้าง
 ไปก่อเอา ต้องเป็นทาส หู-ตา-จมูก-ลิ้น-กาย-ใจ ตนเอง โดยต้องยุ่งยากเหน็ด
 หนาทเหน็ดเหนื่อยเกี่ยวพันเป็นภาระอยู่ภายนอกนั้น มันก็ยังเป็นภาระ เป็นสภาพ
 ต้องสร้าง ต้องก่อ ต้องอาศัยอยู่นั่นเอง อันไม่รู้แล้ว ไม่รู้จบ พระพุทธองค์
 ทรงสอนให้ “บิณฑสัน” ให้แจ้งใน “อุปาทาน” และดับ “อุปาทาน” หักให้ได้
 ทุกๆ ขณะ ไม่ให้ยึดคาม ไม่ให้ยึดภพ ให้ทำความแล้วทำความจบ

ฉิว่า ใคร เห็น “กามสุขขัลลิกานุโยค” และ เห็น “อิตตกิลมถานุโยค”
 ทั้ง ๒ อย่างซึ่งอยู่ในคนๆ เดียวกันได้ ก็เป็นผู้ “คาทิพย์” หรือ “ธรรมจักษุ”
 ที่สำคัญ อันอาจจะอยู่ในคนที่เห็น เช่น “ฮิปปี” หรือ อยู่ในคนที่ตนรณหาทางเสพย์
 ซึ่ง จะเสพย์สุข ตามความใคร่ ความอยาก (กาม) ความยึดของตน (อิตต) ให้
 เสรีให้วัดดาร์ และ หาทางมี “อิตตาทิพย์” โดยไม่ยอมรับสังคมไม่เห็นแก่สังคม
 เต็มๆ ขาดๆ มันเป็นเรื่อง “อิตตา” อย่างสูงสุดด้วย

เรื่องกาม ธรรม เรื่องอิตตนั้น มิใช่เรื่องง่าย ๆ เลยที่จริง มันเป็นเรื่องลึก
 เรื่องไกล แม้แต่แค่เสพย์กามทางรูปภาพทางสีสน์ เช่น “แวนโก๊ะ” จิตรกร
 เอกผู้หลงอยู่ในโลกแห่งรูปภาพและสีสน์ จนที่สุดเขาได้เสพย์กามแห่งรูปภาพและสี-
 สน์อย่างถึงจุดสำเร็จความใคร่สุดยอดเต็มที่ เขาก็ถึงขั้น “อิตตวินาศ” ได้ คือ เขา
 ยึดอิตตนั้น เป็นแดน (ภพ) อันสูงสุดของเขา โดยเต็มใจที่สุดที่จะขอสิ่งสละทิ้งจิต
 วิญญาณไว้ ณ แดนนี้ ภูมินี้ อันคือ ยึดอิตตาไว้ในแดนนรกภูมิหนึ่ง และ เขาจะต้อง
 ถึงตายให้ได้ในบัดนั้น ขณะถึงอารมณ์ถึงที่สุดแห่งจิตจุดนั้น เขาได้ภูมิที่สุดของเขา
 แล้ว เขาได้ “ภพ” ที่เขาหลงยึด หลงถือ หลงตัดสินเป็นจุดยอด จุดไม่มีที่ต่อ ไปอีก
 แล้วของเขาแล้ว เขาควรหยุด ณ ที่นั้น จิตนี้ ไม่ควรเคลื่อนย้ายไปไหนอีกแล้ว

มันเป็นจุดที่ผู้อธิบายไปในทางดี กว่า เป็น “ภูมิแห่งความบรรลุสูงสุด” ผู้อธิบายไป
ในทางเลว กว่า เป็น “ภูมิแห่งความจนทางแล้ว สิ้นทางค้นแล้ว ขอบจบ ขอบหยุด
ณ บัณฑิต” จึงต้องทำให้ตนตายให้ได้ ถ้ามันไม่ตายโดยใจขาดไปในบัดดล
นั้น ก็จะต้องเขียดกาย หรือ ซ้ำกายให้ตายให้ดับให้อุบัติลง ณ แดนนั้น “อารมณ์”
นั้น นั่นเอง นั่นแหละคือ “การตายของผู้ที่ยังไม่ตายเลย” ซึ่งเป็นการค้นหาภพ
หาภูมิ “เกิด” อยู่จริงๆ แท้ๆ ก็เกิดของเขายังเป็น “ความปรารถนาอันแรงกล้า
อันมีชีวิตตนแรงจัด” อยู่เหลือเกินจริงๆ เห็นได้ไหม?

มันเป็นเรื่องของผู้เสีย “กามสุขขัลลิกานุโยค” อย่างวิถถาร ขึ้นต้องก่อต้อง
สร้าง “อิตถกิลมละ” ถึงที่สุด คือ สร้าง “แดนที่จิตยึด อันสุดจะที่สุด” ที่
เรียกว่า “สร้างอิตถา” ให้ตนอย่างแสนลำบากยากยิ่ง (กิลมละ แปลว่า เห็นด
เห็นอย่างลำบากยากยิ่ง) ถึงขั้นต้อง “อิตถวินิบาตกรรม” คือ ทำการฆ่าตน
ให้ตายลงเป็นที่สุด แต่แล้วตนก็ยึดได้แดนนรก “ที่ไม่มีที่ระคกไปต่ำกว่านั้นอีก
แล้ว” (วินิบาต) เป็นที่เกิด คือ เอา “อิตถา” (จิตวิญญาณ) ไปฝังไว้ไปฝังสู่ไป
สถิตอยู่ ณ แดน “วินิบาต” (แปลว่า นรกชั้นต่ำสุดต่ำ) นั่นเองแล

ตัวอย่างการตายแบบ “อิตถวินิบาต” เพราะเสีย “กามสุขขัลลิกานุโยค”
ผลสม “อิตถกิลมละ” นั้น มีเยอะ แม้แต่ผู้เสียเมถุนธรรมแล้วขาดใจตายคาอก
ก็เป็นเรื่องของ “อิตถวินิบาต” ทดงจุด “ใจขาด” ตกอยู่ใน “ภูมิ” นั้น เช่นกัน เป็นต้น
ตายเพราะ “อิตถกิลมละ” โดยตรงไม่มี “กาม” มารวมเป็นเชอควย เพราะ ยึดภพ
-ยึดภูมิ อันแสนมีดมน “กิลมละ” ดังได้อธิบายมาแล้ว ก็เยอะ ซึ่งล้วนเป็น
เรื่องของ “อวิชชา” แท้ๆ ทั้งสิ้น ไม่ใช่เรื่องของ “ความบรรลุผลสำเร็จ”
อันน่าเชิดชูเลิศลอยอะไร

ผู้ใดเห็นโทษในกาม เห็นภัยในภพ ได้จริง และ เห็น “อปปิ” คือ ผู้
ยังคลุกคลีกับความต่ำอันมีกาม มีภพ เป็นผู้ที่ไม่น่ายกย่อง ได้ถูก ได้แท้ ผู้นั้น กัม
“ตาเห็นธรรม” หรือ มี “ธรรมจักขุ” อยู่พอควรทีเดียว ส่วนคนผู้เห็น “อปปิ”
เป็นพวกเดียวกับพระพุทธเจ้า นั่น คือ ผู้มี “อวิชชา” เต็มเบ้าจอนั่น เพราะไม่รู้

แม้“กวดัดหา” และไม่เข้าใจแม้แต่ใน“กามัตถหา” ยิ่งร้ายที่สุดคือ แม้กระทั่งชั้น“กามเมถุน”อันหยาบโลน “ยาเสพติด” อันต่ำช้า ที่ชาว“ฮิปปี้” เขาคลุกคลีเกี่ยวข้องกับกระทำอยู่ ก็ยังไม่อาจรู้ ไม่อาจเห็นแจ้ง ไม่อาจเข้าใจได้ว่า นั่นคือ อกุศลธรรมต่ำๆ หยาบๆ แท้ๆ เป็นเบองตน เบองตนจริงๆ “อพรหมจรรย์” ชั้นต้น พนฐานแท้ๆ ยังละไม่ได้ ไม่เบือ ไม่ลด แล้วจะเป็น“พุทธ” ซึ่งเป็น ศาสนา แห่ง“โลกุตระ” ได้อย่างไรกัน !

แท้จริงแล้ว บ่อเกิด หรือ รากเงาของสัตว์โลก ที่ไม่รู้จัก “จบ” ลงได้ นั่นคือ “กามเมถุน” นั่นแหละ อันเป็นเรื่องที่คงเล็กให้ได้เป็นเบองตน และเป็นที่สุด ซึ่งจะต้องเข้าใจคำว่า “เมถุน” ได้ทะลุรอบสุด จนถึงขั้นสิ้นสุดแท้ๆ คือ หมายถึง “สังขารธรรม” แม้ชั้นอาสวะ ชั้นอุป จจริงๆ มันเป็นเรื่องไม่พึงบังควร ประกอบอยู่ หรือ ไม่พึงบังควรจะทำอีกเลย ในชีวิตของผู้จะเดินตรงไปสู่ความเป็นผู้เจริญแท้ (อริยะบุคคล) เป็นผู้จะไปสู่ที่สูงจริงยิ่งสุด คือ “นิพพาน” มัน เป็นเบองตนแห่ง “พรหมจรรย์” ที่ควรรู้อย่างสำคัญ ดังนั้น คนผู้ใดไม่ผ่านเรื่องนี้ (ไม่เคยผ่าน “กามเมถุน”) จึงเรียกว่า เป็นผู้มี “พรหมจรรย์” แล้ว โดยจริง โดยธรรม เป็นเบองตน อันงามพร้อมยิ่งแล้ว โดยยังไม่ต้องไปเรียนรู้อธรรม ก็เป็นผู้มีธรรมพร้อมแล้วขั้นหนึ่งจริงๆ ตามที่ชาวโลกเขาเอาไปเรียกขานกัน ซึ่งถูกต้องที่สุด ยิ่งทุกวันนี้ ผู้ใดรักษา “พรหมจรรย์” ได้ ยิ่งมีค่าสูงยิ่งๆ

ด้วยความจริงดังตนเอง “กฎหมายข้อต้น” (พระวินัย บ้าง อภินิหารใน “อนุศาสน์” แห่งพระพุทธองค์ บ้าง) สำหรับพระสาวกแห่งพระพุทธองค์ เป็นกฎหมาย ประหารชีวิต ข้อที่ ๑ ของผู้จะมุ่งความเจริญในธรรม หรือ เจริญแท้ๆ จริงๆ (อริยะ) จึงคือ “ปาราชิกข้อแรก” กันทีเดียว “ปาราชิก” หมายความว่า ผู้ถึงความแพ้แล้วตั้งแต่ต้นทาง ถ้าทำแล้วไม่สำเร็จ อย่าไปทำความเจริญอันยาก และ ลึกซึ้งกว่านั้นต่ออีกเลย เพราะฝั่งนิพพานนั้นไกลนัก (ปาร = ฝั่ง, นิพพาน อธิก = ผู้ไม่ได้เป็น) เจ้าของความชนะแน่ๆ, ผู้แพ้แล้ว) อันผู้ถึง “ปาราชิก” ในทางพุทธศาสนานี้ “ถือเป็นคนหัวขาด” ถือว่า ถูกฆ่าจากศาสนาพุทธไปแล้ว ถูกจับสึกจากศาสนาแล้ว

จะมาบวชอีกอย่างไรก็ไม่เอาไม่รับ ถือว่า เป็นคนหมกทำ หมกน้าเอาจริง ๆ ที่จะปฏิบัติธรรมในพุทธศาสนาให้ได้ดีให้เจริญ และ เป็น “อภินิหารข้อแรก” อีก เช่นกัน “ในอนาคต” หรือ “ในคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาแต่ตั้งแต่เดิม (อภินิหาร หมายความว่า ไม่ควรอย่างยิ่งในกิจ, ไม่ควรมีการกระทำอย่างนั้น, ไม่ใช่กิจที่ดีที่ควรจะมีในคนผู้หวังเจริญแท้สูงจริงเลย, เป็นเรื่องที่ไม่ว่าใครก็ตามไม่ควรทำสำหรับผู้แท้บรรลุนิรันดร์หรือเจริญจริง, เป็นเรื่องที่ไม่ควรทำและจะต้องเลิกกระทำให้ได้จริงๆ) ผู้จะพ้นความเป็น “เดรัจฉาน” (“เดรัจฉาน” หมายความว่า ความหลงเดินทางหมุนวน อยู่แต่ในทาง ๓ สายแห่งสัตว์นรก – สัตว์มนุษย์ – สัตว์สวรรค์) จะต้องนิมิตตญาณเข้าใจในเรื่องนี้ เห็นเรื่องให้แจ้งแทงทะลุให้ได้ว่า เป็นเรื่องที่เบียดเบียน เป็นรากเงาของความเกิด ความหมุนวน ความยังเป็นเดรัจฉานจริงๆ ในพระไตรปิฎกเล่มแรก และมีเป็นเรื่องแรกไปทีเดียว ก็ลองไปเปิดหาอ่านดูเถิด พระพุทธองค์ตรัสไว้ชัด ถ้อยชัดคำว่า

“.....มันเป็นมารยาทของคนชั้นต่ำอันชั่วเหยาบ มันน่าเป็นที่สุด ต้องทำกันให้ลับปกปิด เป็นเรื่องของสัตว์ผู้ยังมัวเมาอยู่ในความเป็นคน”

“อัสสัมมัง คามธัมมัง วสธัมมัง ทุกฺขธฺมมัง...” นั่นเป็นพระบาลี ที่ให้ ศักดิ์ ให้ฐานะแจ้งว่า “กามเมถุน” คนผู้ยังเสพย์เมถุนอยู่ ก็คือ คนที่เป็นอย่างที่ว่า พระพุทธเจ้าตรัสว่าเอง ไม่ใช่ใครจะหาญกล้าว่าก่อน ผู้รู้ก็ลองแปลดูเถิด “อัสสัมมัง” นั้น ก็แจ้งโชนโชนอยู่แล้วว่า ไม่ใช่ธรรมของคนดี และอย่างคำว่า “วสธ” คำว่า “ทุกฺขธฺม” นั้น มันก็กินความถึงความต่ำสุดทุกประการของความเป็นคนแล้ว เพราะมันแปลเป็นไทยว่า คนถ้อย, คนชั่ว (วสธ) คนชั้นต่ำสุด, คนเหยาบโลน, คนต่ำทราม, คนชั่วเหยาบ (ทุกฺขธฺม) อันคนที่มัวสัณหาตถาแห่งผู้ระลึกถึง ถึงศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ (มนุษยธรรม) อยู่บ้างว่า มันเป็นเรื่องถ้อย เป็นเรื่องชั่วช้าชั้นสุดชั้นเหยาบโลน เมื่อตนยังคิดไม่ขาด วางยังไม่ได้ ครั้นจำจะต้องเสพย์ ก็จงหาที่แอบ ที่หลบเสพย์ปกปิดซ่อนเร้นทำ นั่นก็ยังแสดงถึงการ “รู้ชั่ว” ของผู้รู้ผู้ละอาย (หิริ) น้อยบ้าง สมความเป็นคนเป็นมนุษย์ แต่นั่นอะไรกัน !

คนแท้ ๆ แต่ทำเหมือนมีปัญญา “รู้ตัว” เท่า ๆ กับสัตว์เดรัจฉาน ใครจะล้ำสอน ก็ล้ำสอน ใครจะเสพยาไม่ปดปิดแอบบัง ก็เสพยาอย่างไม่แยงอาย จะกระตาคกระเดื่องบ้างพอให้รู้ว่า ตนมีปัญญาเท่า “คน” เขาบ้างเหมือนกันนะ ! ก็ไม่เลย มันจึงเป็นผู้ไม่รู้อะไร ไม่เข้าใจ “สมมุติสัจจะ” ซึ่งเป็นแค่สัจจะธรรมดาของโลกียะชั้นโลก ๆ ขึ้นไปประภคิธรรมตาทั่ว ๆ ไปเท่านั้น และคน ๆ หนึ่งก็รู้ว่า “คน” นั้นมีความสูงกว่า “สัตว์” อย่างไร ? มีพฤติกรรมที่แตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไรบ้าง ? ก็ไ้เรารู้ว่าเราอันแท้จริงแห่ง “การเกิด” ของสัตว์โลกเบืองต้นแก่นั้น คบรู้อยู่แล้วว่าเป็นพฤติกรรมชั้นต่ำสุดที่สัตว์ยังหลงใหล ยังมัวเมา เป็นพื้นฐานแห่งคำว่า “โลก” ทั้งของตนในตน และโลกข้างนอกตน ก็ยังไม่รู้ไม่ได้ แล้วผู้มีปัญญา มีกรรมแค่ขั้น ๕ ระดับ จะทำอย่างไร “ปรมาตมสัจจะ” อันเป็น “อริยสัจจะ” ที่มีเนื้อหาค้นแท้ (อรรถ) สูงขึ้น “บรม” (ปรมาตม) มาจากคำว่า บรม + อรรถ) ขึ้นเหนือหาสาระยิ่งยอดสูงจริง มีความสุขุมลุ่มลึกไกลจากกิเลสต่ำ ๆ ตื้นหาหาบาย ๆ ไปอีกหนักกว่านัก ได้อย่างไรกัน

ผู้ไปไม่เหมือนว่า “ฮิปปี” เป็นพวกเดียวกับ “พระพุทธเจ้า” จึงคือ ผู้จับต้นชนปลายอย่างเลอะเทอะ เพราะไม่มีสภาวะที่แท้ในจิตปัญญา เป็นแต่การคะเนคำนวณเอาด้วยจินตนาการ เรียกว่า ผู้ตรึกเอา คิดเอา คะเนเอาลอย ๆ เท่านั้น ไม่มีความจริง ไม่มีเนื้อไม่มีตัวแท้ ๆ เลย พระพุทธองค์ทรงเรียกพวกนี้ว่า “ตักกโหติ วมังส” เป็นพวกหนึ่งที่จะมอมอยู่ทั่วไปใน ทิฎฐิ ๖๒ หมวดต่าง ๆ มากมาย เพราะมันทำได้ง่าย ๆ เพียงแต่คิด ๆ ฟัน ๆ เอา ผกผันเอา มันไม่ยากอะไรเลย เขาย่อมกล่าวแสดงปฏิภาณของตนตามที่ตรึกได้ตามที่คิดได้ มันจึงเป็น “มิจฉาทิฎฐิ” อันหนักข้อไปใหญ่ ตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสสอนไว้ โดยเฉพาะเรื่องทิฎฐิต่าง ๆ ซึ่งเป็นความเห็นผิดทั้งหลายใน “พรหมชาลสูตร” ทรงแสดง สัลลขณธรรม ๖๐ ความเห็นผิดของนักตรึกนักคิดนักคะเนอันนี้แหละ มีมากที่สุด เพราะมันทำได้ง่ายและเร็ว ไม่ต้องลงทนลงแรงอะไรนัก แล้วเจ้าตัวคนช่างคิด หรือ ผู้ยังหลงตนว่า “ตนมีปัญญา” ก็ยังเชื่อมั่นยึดแต่เอาที่ตน คะเนคำนวณออกมาได้แค่จินตนาการ (จินตตามยปัญญา) นั้น ว่า เป็นความถูกต้องเป็นความจริง *ธรรมดาสัมมัญ*

คนทุกคนมันก็เชื่อปัญญา หรือ ความคิดของตนเองยิ่งกว่าจะเชื่อใคร ๆ อยู่แล้ว ดังนั้น คนผู้ยังหลงคิดว่า ตนเป็น “เจ้าปัญญา” ก็ยังเชื่อตน และ บักใจยึด ความคิดของตนหนักยิ่งกว่าเข้าไปอีกหนักกว่านี้ จึงยากเหลือเกิน ที่จะช่วยคนผู้ “ทวิวิ” แบบนี้ คือ เป็น “ตักก โหติ วมังส” นี้ได้ นอกจากเขาจะถอนความ หลงตนที่เขาหลงยึดอยู่ว่า “ตนเท่านั้น ถูก ตนเท่านั้น หมดปัญญา” ออกไปเสียบ้าง

“อัสัญญุพรหม” ชนิดลุ่มตาม เป็นเรื่องละเอียดลึกซึ้ง และอาจพาให้ เห็นเป็นสภาพ “ตักก” ได้ (สำหรับผู้ไม่รู้รอบ ไม่รู้ชั้น) จึงทำให้ “หลงผิด” เองง่าย ๆ เช่น เรื่องราวที่ได้อธิบายข้างมาแล้วนั้น ว่า “อัสัญญุพรหม” แบบ หลับตามัน เขา “ดี” ขึ้นกว่าคนธรรมดา ๆ บ้างแล้ว ในส่วนที่หลงโลกีย์หลงกาม (เพราะมันเป็นคตหาชนหายาบ) แม้เขาจะดับโลกดับโลกีย์ดับกามในแบบของเขา คือ วิถีหลับตาข่มจิตวางโลกไปแล้ว ก็ไปสร้างภพให้จิตของตนพัก (เป็น “ภวตคหา” ชนิดหนึ่ง) แต่เขาก็ไม่นำกาย ไม่นำทวารทั้ง ๕ มาทำอะไรเลอะเทอะ เป็นตัวอย่าง อันแล้ว เป็นโทษเป็นภัยให้แก่สังคม ให้คนเห็นประเจิดประเจ้อ เขาหันหลังให้ “กามคุณ” ขวัก ขวัก เขาพักเกมกามไว้ช่วยยาม จึงเป็นผู้รู้จักลด รู้จักพักใน “กาม- ตคหา” ลงเสียบ้าง อันก็นับว่า “ดี” บ้าง ก็ถูกแล้ว ที่ได้ละ ได้พัก “กามตคหา” ไปเต็มส่วน แม้จะไปยึดเอา “ภวตคหา” เข้าไว้ หรือ ไปเพิ่ม “ภวตคหา” เข้าอีก ก็ ยังเหลือเพียง “ตคหา” เดียว ในขณะที่เป็น “อัสัญญุพรหม” นั้น

ส่วน “อัสัญญุพรหม” แบบลุ่มตา ที่บางก็เป็นนักเสพยาเสพติด บางก็เป็นนักทั้งสังคมทั้งโลก หรือ จะดับโลกแบบ “อปปิ” นั้น นอกจากจะ สร้างภพให้จิตของตนพัก (อันเป็น “ภวตคหา” แท้ ๆ เช่นกัน) คือ ทั้งโลกดับโลกิ- สังคมลงไปแล้ว มุมนี้ เหลือมนและ ทัมนคู่เหมือน “ดี” (ซึ่งยังไม่ถูกยังไม่ตรงแท้ ตามแนวพุทธคอก) มันคล้าย ๆ กับ “อัสัญญุพรหม” แบบหลับตา แต่แท้จริงยิ่ง “เลว” หนักใหญ่ เพราะเป็นการทำให้สังคมยิ่งเลอะเทอะ รุงรัง หรือ รก เป็นภาระ ยิ่งขึ้น เนื่องจาก “มือไม่พายแล้ว ยังเอาหางหัว ทงตนรานา” ขาเสียอีก คือ ไม่ก่อไม่ สร้างสรรค์สังคม ไม่อนุเคราะห์ชุมชนส่วนใหญ่ตามปกติเขา นั่นคือ มือไม่พาย (ซึ่ง ก็เหมือนพวก “อัสัญญุพรหม” แบบหลับตา) คือ ไม่สร้างสรรค์เท่ากัน แต่เลวร้ายกว่า

442

ตรงที่ยังมาจูนจูนเจียวจัวกับสังคมเขา และ ที่ร้ายที่สุด ก็คือ แอมแสดงการ
เปลือยกิเลส เปลือยตัณหา เปลือยอุปาทานต่างๆ ของตน อันเป็น “กาม” เป็น
“ภพ” ออกมาอวดชาวโลกเขาให้ออกจากเรศยังเข้าไปอีก นี่สิ เอาทั้งหัว ทั้งตนรานา
กันเลยทีเดียว “อสังขญ์พรหม” แบบหลับตา เขาจะเสพยา “ภวตัณหา” เขาก็
ยังหลบ ยังแอบ ยังซ่อนเสพยา ไม่ประเจิดประเจ้อ แม้เขาจะทิ้งโลกดับสังคมอะไรก็
แต่พวก “อสังขญ์พรหม” แบบลืมตา เล่นเปิดโปงหมดเลย ไม่รู้แม้สภาวะของ
“ตัณหา” ไม่ว่าชนิดใดๆ “กามตัณหา” อันเป็นสภาวะตัณหาที่หยวนโลนอยู่แล้ว
กว่า “ภวตัณหา” ก็เลยยังถูกแสดงโจ่งครมหนักขึ้น ทั้ง “ภวตัณหา” อันก็ไม่ควร
นำออกไปแสดง เพราะมันเป็นความเลวชนิดเห็นแก่ตนอยู่ เป็นตัณหาแบบอึดคา
แบบ “ยึดสุขใส่ตน” ไม่มีโลก ไม่รับภาระของโลก ไม่ช่วยโลก ถ้าตนจะเห็น
แก่ตนในมุนนี้ เหลี่ยมนี้ ก็ไม่ควรจะให้ใครเขาบาดหูบาดตาว่า เราช่างอะไร “เห็นแก่
ตัว” อย่างน่าไม่อายเสียเหลือเกิน เรายังมี “ตัวตน” อยู่ในโลก แล้วเรายังจะเขี่ยหยัน
อวดการเสพยา “ความเห็นแก่ตัว” เพราะแสดงความไม่เอื้อโลก ไม่เกื้อกูลผู้คน หรือ
สังคมให้ประเจิดประเจ้อเข้าเสียอีก ถ้าทำเช่นนั้น พวก “อสังขญ์พรหม” แบบหลับตา
หาที่ลับที่สังคตกับปมคติจิตไกลผู้คน ไปแอบเสพยา ก็ยังดี เช่น ฤษี ชีไพร คามส
เคียรถย์ต่างๆ

ดังนั้น จะเห็นชัดได้ว่า พวกเสพยาเสพยาติด และ พวกอุปนิสัย เป็นผู้
ที่เลอะเทอะไปด้วย “ตัณหา” ทั้ง “กามตัณหา” และ “ภวตัณหา” ออกปานใด ?
อุจาด อนาจารไปด้วยความชั่วต่ำครบพร้อมมากมวลงขนาดใด ? มันเป็นสภาพหม่น
รอบเข็งข้อน ที่ข้อนหวนกลับไปสู่ความต่ำของกิเลสตัณหาอีกแห่งหนึ่งชัดๆ และมี
สภาวะรุนแรง ร้ายแรงมากยิ่งขึ้น ดังได้แจกแจงสู่ฟังแล้ว ซึ่งที่จริงก็เนื่องมา
แต่สภาพแห่งความยึดติดในการ เบื่อจิต เบื่อวิญญาณ เบื่อธาตุรู้ เบื่อความรู้
เบื่อกามารมณ์ชอบ เบื่อโลกอันมละรุ่มระคุ่มเข้ามาผูกพันกับชีวิต จนมากมายเกิน
ขอบเขต เขาจึงเกิดการอยากสลัดออก มันเป็นตัวทุกข์ๆ ๆ ๆ ๆ นั่นเอง
เพราะโลกมันมีแต่ “สังขาร” มันมีแต่การปรับปรุงตกแต่ง ก่อสร้างอย่างไม่รู้หยุด

รู้พอ แล้วก็หลอกกันล่อกัน ชักจูงจิตวิญญาณคนให้หลงใหลอยู่ตลอดกับปีกล้วย
มันจะทั้ง "สังขาร" ได้แต่ไหนกัน สำหรับโลกนอกตัวเรา ถ้าใครยังไม่รู้
"จิตวิญญาณ" ไม่รู้ "สังขารันธ์" อันแท้จริงของตน แล้วก็หัด
ดับสังขารของตน หัดรู้จักหยุด รู้จักหาในตน จนดับกัน ระวัง
กันได้จริงๆ แท้ๆ ถูกจิตถูกสังขารันธ์จริงๆ เป็นขึ้น เป็นเปละ
กระทั่งเป็น "นิทาน" แท้ๆ ถูกๆ ตรงๆ เป็น "นิโรธอริยสัจ" ใน
ตน ตามระดับ ตามภูมิ แล้วละก็ มันก็จะไม่จบจริง ไม่พ้น
ทุกข์ จริง แม้จะทั้งโลกนอกตัวมาแล้ว เป็น "อสังขาร" แล้ว ทั้ง
แบบหลับตา และ แบบลืมตา ก็ตามที่ ครอบโค ที่คนไม่ดับกิเลสตัณหาของตน
ให้หมดไป แล้วยังลืมตาเห็นโลก ยังมีชีวิตคลุกคลีอยู่กับโลกอยู่ เปลืองวัตถุ
โลกเขาอยู่ ตนก็จะกลายเป็นมารสังคม หรือ มารร้ายผู้ลามกแห่งโลกไปทีเดียว
เพราะสังขารทั้งหลาย มันก็คือ โลก ที่ใหญ่ และ เล็กละเอียด ไปตามขั้น
ตามลำดับแห่งโลก เราเป็นมนุษย์ จะต้องมับัญญาเข้าใจ รู้เท่า รู้ทันตามขั้นตาม
ระดับของเขาเหล่านั้น ตามควรด้วย และที่สำคัญที่สุด ก็คือ เราจะ
ต้องไม่เป็นผู้หลงเสีย ไม่เป็นผู้เบียดเบียนโลก ไม่เป็นผู้
ถ่วงโลก หรือ ไร้ประโยชน์สำหรับโลก เกิดมาเป็น "คน"
ต้องทำงาน ต้องรู้จัก "กรรม" คือ ต้องรู้จัก "การงาน"
และต้องทำงาน (กรรม) ให้เหมาะสมต่อหน้าที่ มีกิจการ
งานดี เป็นที่สุด ค่าควร เป็นที่สุด (สัมมา+กัมม+อันตะ = สัมมา-
กัมมอันตะ ซึ่งแปลชัดๆ เต็มๆ ก็ว่า มนุษย์เราต้องมี "การงาน" เท่านั้นแหละ ที่จะ
เป็นเครื่องชี้ค่าแห่งความ คือ "มนุษย์" เป็นที่สุด) เป็น "มนุษย์" ต้องมี
ประโยชน์ต่อโลกให้สูงสุด มีค่าน่าบูชาเป็นที่สุดให้ได้ ไม่
ใช่เกิดมาเป็น "มนุษย์" แล้วกลายเป็นสัตว์โลกผู้เกียจคร้าน
เอาเปรียบโลก ไม่ยอมใช้กายใช้ใจนี้ เป็นประโยชน์ให้
แก่โลก แก่ปวงชนในโลกเสียเลยนั้น ไม่ใช่พุทธศาสนา

ที่ว่าคนพวกนี้ (เช่น ฮิปปี) เขาไม่รู้ เขาไม่มีปัญญาเช่นที่วาน ไซโหม ? เขาเป็นแต่เพียงอึดอันดันใจ เพราะถูก "สังขารโลก" บีบคั้น เขาไม่มีทางออก เขาจึงค้นหาทางออก โดยจดหมายปลายทาง กี่ทั้งโลก แต่ก็ไม่ทั้งโลกอย่างไม้อุกวัก อย่างไม่มีปัญญาจะรู้เนื้อแท้ รู้ราก รู้ส่วนควรอาศัย ส่วนควรทิ้ง แล้วเขาก็หาทางหาวิธีทางอื่นได้ แต่ไปทั้งเอาได้แค่ "โลกแห่งสังคม" หรือ "โลกที่เป็นมนุษยชาติ" ทั้งโลก ที่ผู้คนที่ต้องยึดเกาะกันอยู่ด้วย "คุณธรรม" แห่งสังคมไป ตัวเองไม่ยอมรับ "คุณธรรมแห่งสังคม" ของผู้อื่น อันเป็นส่วนใหญ่ส่วนมากด้วย เมื่อตนเองก็ยังอยู่ในหมู่คน ปนอยู่ในสังคม ตนเองเลยเหลือแต่กิเลส-ตัณหาของตนล้นจ่อ้น อันเห็นชัดเด่นแจ่มขึ้นมาเอง และ ก็เต็มคราบอยู่ที่เขา นั่นเอง เพราะเขา "ไม่เคยได้เรียนรู้" กิเลส-ตัณหา และไม่เคยได้หัดข่มหัดฆ่ากิเลส-ตัณหามาก่อนเลย "สิลปอิสระ" หรือ แท้ ๆ ก็คือ "กิเลสอิสระ" ก็จะถูกเปิดเผย ถูกแสดงออกเต็มรูป ตามค่าแห่งความเป็น "อสังัญญี" ได้เท่าใด ๆ ของเขา นั่นที่ คือ ยัง "อสังัญญี" ได้มากเท่าใด ๆ ก็ยิ่งปล่อย "กิเลส" หรือ ปล่อย "ความอยากอัน ตามใจตนเต็มที่" (ที่เขาหลงว่า นี่คือ "ความอิสระ") ออกมามาก เท่านั้น ๆ (อสังัญญี หมายความว่า ไม่กำหนดหมายตามกติกาของสังคม, ไม่เอาด้วยตามทฤษฎีเขาขัดถ่อกัน, ไม่ยึดถือตามสังคมเขาขัดถ่อ หมดความเกรงใจสังคม)

"ฮิปปี" และ คนผู้เสียพยาเสียจริต หรือ แมตัมเหล่า เสียจริตทุกหมื่นโคธินใด ๆ จึงดับ "โลก" อันคือ สังคมสากลไปได้ชั่วครู่ชั่วยาม ตามอำนาจของวัตถุที่เสีย และ จิตที่ยึดมั่นถ่อมของเขา แต่เขาหาได้ดับ "สังขารขั้นนี้" ในจิตวิญญาณของตน (กิเลส-ตัณหา-อุปาทาน ที่ปรุงแต่งคั่นร้าวอยู่ในจิตอันมีมากเรื่อง และ หลายขั้นหลายระดับ) หรือ ดับ "โลกแห่งความยึดติดใจ ๆ" ของเขาจริง ๆ ลงได้ไหม เขาคือผู้หลงตนว่า เขาจะอยู่ของเขาแต่เพียงผู้เดียวในโลก ๆ หนึ่ง (ซึ่งเป็นความหลงผิดอันเดียวกัน กับ พวก "อสังัญญี" หลับตา หรือ เบ้าหมายเดียวกันกับของผู้มีความเป็นศาสนาเดิรดิย แท้ ๆ อันไม่ใช่ "พุทธ" หรือ ก) ทั่วความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะเขายังคลุกคลีเกี่ยวข้องกับปวงชนอื่น ๆ อยู่ ไม่ได้หลบหลีกเข้าป่าเข้าเขินไป เหมือนพวก "อสังัญญี" ที่หลับตา ก็หาไม่ ด้วยซ้ำ

เขาก็เลยยิ่งกลายเป็นตัวอะไรอย่างหนึ่ง ที่ยิ่งน่าเกลียดใหญ่ เนื่องจากมันยังมัวตัวคน
ยังมีรูปร่าง มีพฤติกรรมต่างๆ อยู่ในโลก แล้วยังคลุกคลีปนเปื้อนในสังคมของ
ชุมชนนั้นแหละ มีสังขารร่างกายเหมือน "คน" แต่สติปัญญาเหมือนสัตว์เดรัจฉาน
ซึ่งแตกต่างกับ "พระอริยบุคคล" อยู่มาก แม้พระอริยบุคคลจะยังมีรูปร่าง
มีพฤติกรรมต่างๆ อยู่ในโลก แล้วยังคลุกคลีปนเปื้อนในสังคมของชุมชนนั้นแหละ
มีสังขารร่างกายเหมือน "คน" แต่ละเอียดสุขุมวิมุติวิมลเหมือนพระพุทธเจ้า
คือ รู้ละในสิ่งที่ควรละ รู้ไม่เอา ไม่มี ไม่เป็นในสิ่งที่ไม่ควร รู้สิ่งที่จะต้องมีบ้าง
เพื่อผู้ยังไม่รู้ ยังละไม่ได้ โดยไม่ "อภิปญญา" จริงๆ มีเพื่อเป็น "ครู" แท้
มืออย่างอนุโลมด้วยอภิปญญาจริง

เพราะเหตุที่เขาไม่เรียนรู้จิตวิญญาณ ไม่รู้ "สังขารจันฐ์" ทั้งหลาย ไม่
เรียนรู้กุศล-ศีล-คณาเอาเลย นั่นเอง ทั้งไม่ได้เรียนรู้ "กุศลธรรม" กับ "อกุศล-
ธรรม" ที่เรียกว่า "ความดี-ความชั่ว" อันมีขึ้น มีระดับให้ออกต้องตาม
"สมมุติ" ในโลก ซึ่งมีอยู่มาก "ฐานะ" นักหนา จนจะต้องเป็นผู้มีบุญญา
ความเข้าใจยิ่งใน "ธรรม" ดังกล่าวแล้ว และรู้จัก "วางจิต" ของตน เป็นผู้มี
ยึดมั่นถือมั่นด้วย เขาจึงอยู่กับโลกอย่างมี "สัจจานุโลมญาณ" คือ
อนุโลมตาม "สมมุติสัจจะ" กับโลกทั้งหลายไม่ได้ แรงผลักดัน หรือ
ความเข้าใจกันไม่ได้ จึงเกิดขึ้น และ รุนแรงขึ้นเป็นธรรมดา ทุกข์ย่อมตามมา
โดยเฉพาะคนยังดับ โลภะ โทสะ ไม่ได้ ระงับไม่เป็นเอาเลย เพราะยังเต็มไปด้วย
โมหะ และ อวิชชาแท้ เขาจึงจะสั่นทุกข์ต่างๆ จริงๆ ไม่ได้เลย นอกจากจะได้
"สุข" มาบ้างบ้าง ตามที่เขาหลง (โมหะ) และ ยึด (อุปาทาน)

ความท้อ ความหนาแน่นของปวงชน หรือ คนนับวันเกิดกันมาทับถมโลกมาก
ขึ้นเท่าใด ความเบียดเสียดขัดแย้งกันก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น เมื่อ "สิ่ง
สนอง" หรือ "ของบำบัด" ทั้งที่เป็นอย่างแท้จริงแก่ชีวิต ทั้งที่ไม่จำเป็นแก่
ชีวิตจริงๆ เลย แต่หลงใหล หลงอยากได้ หลงแสพย์ มันไม่สมคูลย์ มีไม่ทั่วถึง
จะเพราะบางคน "โลกจิต" สะสมหอบหวงเอาสิ่งนั้นของนั้น ไปกักตุนไว้เสียมาก
จน "ผู้ต้องการ" อันไม่ได้รับทั่วถึง หรือ จะเพราะ "สิ่งสนอง-ของบำบัด" นั้น

มันผลิตขึ้นมาได้น้อยในชนหมู่นั้นจริงๆ ก็ตาม หรือ แม้จะผลิตได้มาก แต่มีการ
“รวบไถ่ล่าเห” ออกไปสู่หมู่อื่น จนเกิดขาดแคลนด้วยเหตุนี้เหตุใดๆ ก็ตาม
การขอย่ง การตบรวน “จะเอา” ให้ได้ มันก็มากขึ้น แรงชนเป็นธรรมดาในโลก
แห่งนั้น ในสังคมแห่งนั้น เมื่อในหมู่นั้นใด มีแต่ คนจะโลก คนจะเอา
มากกว่า คนรู้จักพอ คนรู้จัก“ให้”(ทาน) “การเบียดเบียน” ก็เกิด
ขึ้นในสังคมนั้น หมู่นั้นนั้น อย่างเล้งไม่ได้เลย

โลกยิ่งเบียดเบียนชนเท่าใดๆ ทุกข์ในโลกก็ยิ่งมากขึ้นๆ เท่า
นั้นๆ คนมันก็ยังอยากหนีทุกข์ให้ได้หนักขึ้นๆๆ เมื่อคนไม่รู้ทุกข์
แท้ๆ ไม่เข้าใจ “จิตวิญญาณ” ไม่แจ้งชัดใน “สิ่งสนอง-ของบ่าบัด” ต่างๆ
ว่า จำเป็นแท้จริงหรือไม่? ไม่ฉลาดพอจนสามารถรู้แจ้งสาเหตุจริงๆ ในตน
แล้วรู้จักลด รู้จักละ รู้จักวาง คนก็หนีมันไม่ถูกตรง และหนีให้งามให้ดีไม่ได้
แน่ๆ แต่ก็จะต้องค้นหาทางหนีกันให้หนัก “วัตถุ” เจริญ ก็เลยคว่ำ และ
ค้นได้วัตถุ นั้นแหละ มาช่วยตนกันไป อย่างไม่มีความ “จบ” และไม่ถึงความ
“พ้นทุกข์แท้” กันได้เลย ไม่ว่าจะเป็นอย่างเสียสละคิด อันเป็นเคมีธาตุ และ แม้
แต่เหล่า บัณฑิต ยารังับประสาที่อยู่ใน “รูป” ต่างๆ จนกระทั่ง “ยานอนหลับ”
กล้วนแต่ “วัตถุอุปกรณ์” ที่คนคิดขึ้นมาให้ “ยึด” เป็นการหลอก “บรรเทาทุกข์” หรือ
เป็น “สิ่งสนอง-ของบ่าบัดทุกข์” ชั่วคราว ทั้งนั้น แต่ไม่ใช่ทางแท้แห่งการ
“ดับทุกข์” อย่างสนิทถาวร

หรือ แม้จะเคยคลั่งกันไปตามระดับ ไม่ใช่เพียงของเสียสละที่ร้ายๆ แรงๆ
ดังกล่าวแล้วนั้น เท่านั้น แม้แต่สิ่งช่วย กระตุกอารมณ์ – คึงอารมณ์ หรือ เรื่องที่จะ
ช่วยหลอกจิตวิญญาณให้ไปยึดไปเกาะ เป็นการ “หลอกจริงจัง” คือ ทำ
ให้คนลืมๆ เรื่องวุ่นๆ ทมิณ “ทุกข์” อย่างหนึ่งนั้น ไป “ชั่วคราว” เช่น หนังสือ
เพลง คนตรี ฯลฯ ก็เป็นสิ่งที่เหมือนช่วยเขยิบทุกข์ ขยับทุกข์ให้เลื่อนออกไปชั่ว
ช่วง ชั่วตอน ที่จริงนั้น ไม่ได้ดับทุกข์สาเหตุอะไร ทุกข์ก็เกยอยู่ แต่กลับจะทำให้
ให้เพิ่มภาระ และ เพิ่ม “สิ่งคิด” ใหม่ ก็จะมทุกข์ใหม่อีกต่างหาก ซึ่งสิ่งใดคิดแล้ว ก็
จะต้องการสติจดจำยังๆ ขึ้นเสมออีกด้วย

และหรือ แม้การบำบัดทุกข์ ที่ตนเองเอาตัวเองเข้าไปแสดง “อาการ” อย่างใด อย่างหนึ่งเสียเลย แล้ว “หลงอารมณ์” หลง “ความรู้” (จิต) ที่ตัวเองทุ่มตัว ลงไปออกอาการนั้น “เสพยาจิต” เรื่องนั้นๆ อยู่ เช่นว่า ไปเดินรำ ไปรำวง ไปตี กอล์ฟ ไปแทงบิลเลียด ไปเล่นไพ่ เล่นดนตรี เล่นละคร เลิก ร่ายรำ หรือถึงขั้น เต้นสิงห์โต เต้นแรงเต้นกา หรือ เตะทำไม้ๆ ฯลฯ

สูงขึ้นมา หรือ ต่ำๆ หน่อย ก็ไปว่ายน้ำ ไปเดินเล่น ไปหาเพื่อนคุย ฯลฯ หรือ ขนดิสต์อย่างโลกๆ ก็อ่านหนังสือธรรมะ นั่งหลับตาสมาธิ สุดท้าย ก็คิด “อสังขณัฐ” โน่นเลย ! โน่นเอง ดังนั้น เป็นต้น

“วัตถุ” และ “อาการ” ที่จะให้จิตวิญญาณเข้าไปยึดไปเกาะ แล้วหลง อยู่ว่า “บันเทิง” เชื่อกันว่า “เป็นสุข” หรือ “เพลิดเพลิน” ใดๆ ก็ล้วน จะเป็นวัตถุ เป็นอาการที่ “ดับโลก” ดับสัญญาของเขาได้ชั่วคราว **เป็นการ เปลี่ยน “สภาวะทุกข์” ให้แก้ตนไปชั่วระยะหนึ่งๆ** ด้วยการ อาศัยปัจจัยที่เป็น “วัตถุ” กับ “อาการ” นำมาปรุงแต่งขึ้น ประกอบขึ้น คัดแปลงไป หมุนเวียนไป แล้ว “ยึด” เป็น “อารมณ์ใหม่” ที่เรียกว่า สนุกสนาน-บันเทิง-เพลิดเพลิน-เริงร่า-เป็นสุข ฯลฯ หรือคิดว่า เป็น “สุข” เป็น “สบายใจ” ในรูปของคำเรียกต่างๆ อันมีอีกมากคำนักกว่านี้ ซึ่งก็ล้วนแล้วแต่ เป็น “ความหมุนเวียน” (โลก) ที่คนแสวงหาให้ “จิตวิญญาณ” เข้าไปยึดเกาะ เสพช้อรยาบด เสพช้ออารมณ์ชั่วคราว หวังสน **หมุนเวียนเปลี่ยนวนอยู่ไม่รู้จบอยู่ อย่างนั้นเอง**

“วัตถุ” และ “อาการ” ต่างๆ เหล่านี้ **จึงได้เจริญ งอกงามขึ้นๆ และจะก้าวหน้า “ทับทวี” มากมายตกตื้น ขึ้นมาๆ ทุกเมื่อเชื่อกันโดยแน่นอน** ผู้ “ไม่รู้” (อวิชชา) ก็ จะถูกมอมเมา ลุ่มหลง และ “เสพช้อ” ส่งสมความเคยชิน ให้กำชับขานอาบจิต วิญญาณให้ “ติด” ให้ “แนบแน่น” ให้ “สนิท” เข้ากับตนไปเรื่อย ๆ มันก็เป็น “สัจธรรม” เป็นสิ่งที่เป็นไปได้โดยจริงตามการกระทำ (กรรม) การเกี่ยวข้อคลุกคลี (สังสัคกะ หรือ คิดหลงว่า เป็นความสุข เป็นสวรรค์) ของผู้หนึ่งๆ ที่ไป “เสพช้อ” อยู่

แต่เป็น "สังขาร" ที่เรียกว่า "สมมุติสังขาร" ไม่ใช่โลกุตระ แม้จะป็นงกลับ
คาทำสมาธิจนได้ขั้น "อสังขาร" คับคง เป็นสุขยังออกปานนั้น ก็ตาม

ผู้รู้เท่าเห็น ผู้เริ่มเห็นจริง เริ่มมปัญญาเข้าใจได้ ก็จะเริ่มถอนตัวออก ละ
หนาย คลาย เลิก หยุตหนัก สำหรับสิ่งผู้รู้ "หยุด" ได้ และหรือ จะ "ผ่อน
การเสวย" นนๆ ออกมาๆๆ สำหรับสิ่งผู้รู้ ยัง "หยุด" เสียหนักที่ไม่ได้
ส่วนผู้ "ไม่รู้" (อวิชชา) ด้วยไม่เชื่อ กัด ไม่มปัญญาเข้าใจ กัด หรือ ไม่เคยได้ยิน
ได้ฟังคำบอกให้เลิกให้ละมาก่อนเลย กัด ก็จะคง "คลุกคลี-เกี่ยวข้อง-หลงว่าเป็น
สวรรค์-หลงว่าคือสุข" (สังสัคคะ) อยู่ร่ำไป ผู้จมอยู่กับ "โลกียสุข" ทั้งหลาย
ทั้งคิด ทั้งรู้ตัว ให้ได้เกิด !!

ยาเสพติดที่แรงๆ "ดับโลก" โดยการทำปฏิกิริยากับ "รูปขันธ์" ได้รวดเร็ว
คนผู้เสพยา เข้า ได้รับผลนั้นๆ ก็ชอบ กัด กัด กัด แต่ผู้เห็นโทษภัยมันมาก ก็ไม่เอา
ถ้า "วัตถุ" อัน "อาการ" อัน เป็น "ยาบ้าดีทุกซ์" ไปตามภูมิ ตามปัญญาของผู้คนๆ
ผู้ที่ใจจัดๆ จึงแสวงหาของที่จะ "ดับโลก" ได้เร็วสุด โดยคนไม่ต้องพาก
เพียรฝึกปรืออะไรมาก และทั้งจะนำพาเข้าสู่ภพแห่งอิตถาริปไตย ทั้งโลก ทั้ง
ความรับผิดชอบ ทั้งงานอันผูกพันอื่น ทั้งทุกข้อเนื่องมาแต่โลก หรือ สังสารวัฏ
ให้ได้มากที่สุด "ลัด" ที่สุด เขาจะมองเห็นยาเสพติดนั้นแหละ ง่ายสุด สบาย
สุด จะสร้างความเป็น "พระพรหม" ได้ที่สุด คือ สามารถจะสร้างภพ หรือ
กำหนดเขตแดนให้แก่จิตของตนเข้าไปอยู่ เข้าไปสิงสู่ หรือ เข้าไปเสวยสภาวะนั้นๆ
ยาเสพติด จึงเป็นทัพ (อันเลวทรามทารุณร้าย, อันไม่เกษม) ของคนผู้ทุกข์ ผู้ปรารถนา
"อิตถาริปไตย" ผู้ต้องการทั้งโลกมาเป็นตัวของตัว ผู้ประสงค์จะล้มความรับผิดชอบ
อันมากมาย และ จักคิดให้มันลงมาเหลือน้อยๆ เข้าแค่ที่ตนกำลังต้องการจะทำ จึงต้อง
ใช้ "วัตถุ" ประกอบ ช่วยตน ตามที่ตนยึดยาเสพติด ตั้งแต่ขั้นตรัยแรง มาจน
กระทั่ง เป็นเหล้า เป็นบุหรี่ เป็นยาระงับประสาทแบบต่างๆ ยานอนหลับ จนถึงยาอม
ยาต้ม ยาบย ยาแปะอะไร ก็ตาม ฯลฯ กระทั่งถึง หนึ่ง ละคร เพลง ดนตรี นา
หอม อาหารรสต่างๆ จนถึง ฟูกหมอน เก้าอี้ นวม อบ นวด เครื่องทำความเย็น
เครื่องทำความร้อน ที่เรียกว่า "ดีดแอร์" หรือ "ดีดฮีเตอร์" ฯลฯ ไปจนตลอด

“อาการ” ต่างๆ ที่ตนต้องเอาตนเองเข้าไปเกาะไปยึด ไป “แสดงเอง” อยู่กับอาการนั้นๆ เอง ล้วนแล้วเรียกว่า คัมภีรภาพ หรือ สรรสร้างวิมานให้แก่ตนเองทั้งนั้น หรือ ทวารายังก็ คือ เป็นเหยื่อของกณผู้หลง (คือ “โง่” ทั้งๆ ที่ตนก็ไม่จำเป็น ไม่มทุกข์ จนจะต้องหาสิ่ง หาเครื่องนั้นๆ มาช่วยบำบัดหรือ !) แต่กลับไปหลงจริงๆ หลงว่า เป็น “สุข” เข้าเสียอีก นี่แหละคือ “ความหลง” คือ “ความไม่จริง” คือ “ความคลบตะแคง” แท้ๆ อันเรียกว่า “อลิเกะ” ที่แสนจะรู้เท่ารู้ทัน และ “รู้แท้” ได้ยากกันเหลือเกิน “สุขขัลลิกะ” จึงคือ ฝั่หลอก ตัวร้ายที่สุด

ที่ใหญ่ เห็นชัดเจน รู้ได้ง่ายโต้งๆ เป็นวัตถุ เป็นกายหยาบออกมาส่วนนอก ก็เรียกว่า “กามภพ” เมื่อมีใจไปเกี่ยวข้องกับเรียกว่า “โอฬารกัณฐะ” ถ้าเป็น “วิมาน” เป็นเรื่องละเอียด ไม่ต้องอาศัยวัตถุ ก็ได้ รู้ได้ด้วยใจเป็นเรื่องราวภายใน ก็เป็น “อิตตา” อัน “มโนมยอิตตา” และ “อรุณมยอิตตา” เรียกว่า “ภพภพ” หรือ “รูปภพ-อรุณภพ” เป็นเรื่องของ “ใจ” (มาน) ที่ละเอียดยากแก่การรู้ ได้ต้องแท้ (วิ) สำหรับบุุณ ซึ่งเรียกในภาษาบาลีว่า “วิมาน” คือ จิตอันสลบ ชับซ้อนยิ่ง หรือ ใจอันค้นธรรมดารู้ได้ยาก หรือ วิญญูญาณ อันไปปรุงไปก่อเป็น รูปบ้างอรุณบ้าง (วิ แปลว่า ยิ่ง, พิเศษ, ไม่ มาน=ใจ) หรือ จิตวิญญูญาณที่ไม่ใช่ “ธาตุรู้” หรือ “ธาตุฉลาด” เสียแล้ว คือ กลายไปเป็น “ธาตุโง่” หรือ “ธาตุหลง” ไม่ใช่ “นาม” ที่บริสุทธิ์ แต่ได้กลายเป็น “รูป” ไปเสียนั่นเอง (เรียกว่า “รูปจิต และ อรูปจิต”) จงเข้าใจ “วิมาน” หรือ “ภพแห่งตัวตนที่อยู่ในใจ” หรือ “ภพที่ตนเสพอยู่ในจิตวิญญูญาณ” หรือ “ภพที่ตนปรารถนา” หรือคือ “ภพที่ตนเสพยึดถืออยู่ ให้ใจยึดเอาไว้อยู่” ให้ดีๆ มันทั้งหมดนั้น คือ “ภพตัณหา” ที่ผู้ยังไม่รู้ (อวิชชา) ยังมี ยังเป็น ยังยึด ยังเสพอยู่ทางสัน

ดังนั้น “วัตถุ” ต่างๆ จนกระทั่ง การละเล่น เกมต่างๆ หรือ แม้กีฬา นานาชนิด ที่เราจะ เอาหู เอาตา เอาจมูก เอาลิ้น และสุดท้าย เอาตัวทั้งตัว เข้าไปพึ่ง ไปดู ไปสุดดม ไปลิ้มไปเลีย ไปแนบสัมผัสบ้าง เสียดสับ้าง หรือ ผสมโรงร่วมอาการ คลุกคลีกระทำกันนั้นๆ จึงจะต้องเกิด ต้องมีขึ้น และจะถูกพัฒนา จะถูก สร้างขึ้นมามากขึ้นๆ เพราะมันเป็น “ความต้องการ” ที่คนได้หลงกันจนสนิทจริง ๆ

450

ว่า มันเป็น "ที่พึ่งอันเกษม" เป็นเครื่อง "ค้ำ" ทุกข์ (ที่จริงมันไม่ใช่เลย ดังได้อธิบายมาแล้ว) อันนั้นมันจะพ้นทุกข์ ทนสมัย ทนกาละ แปลกใหม่ ยั่วชวน *พร้อม* ที่จะ "หลอก" คนให้นิยม ให้หลงติดมัวเมายิ่งขึ้น กลียุคก็ใกล้เข้ามาๆ ยิ่งๆ ขึ้นด้วย

เพราะยังมีผู้เข้าใจเสียผิดคิดว่าร้ายแรงกล้าแข็ง (สุรามรย) เข้าไปมากเท่าใด ก็คือ ยังมี "สัตว์โลก" ชนิดหนึ่งเกิดขึ้นมาจากรังควาน โลกมากจนเท่านั้น และ ความชื่นชานของโลก ก็จะเริ่มยอมรับสภาพของคนติดยาเสพติดมากขึ้นเรื่อย ๆ เช่นเดียวกับกับ โลกได้ยอมรับสภาพคนติดบุหรี่ ติดเหล้า จนดูเป็นของธรรมดาๆ แล้ว นั่นเอง และยังเห็นเป็นธรรมดายิ่งขึ้น เมื่อคนยอมรับมันมากขึ้นๆ สนิทแนบเนียนกับชีวิตยิ่งขึ้น ก็จะเหมือนๆ กับมันเป็นเพียงเกมส์ต่างๆ เป็นการละเล่นต่างๆ ที่จะขัดจังหวะชีวิตไว้ หรือ เป็นสิ่งที่เขาล้อกันว่า คือ "ยาบ้าแก้ทุกข์" ขนานต่างๆ ที่คนจะยินดีปรีดากับมัน แม้ทุกวันนี้ และยังจะหลงหนักในโอกาสอันยาวไกลข้างหน้า คนไม่รังเกียจ "เกมส์" ที่สมมุติกันขึ้นมา ยั่วหลอกอารมณ์ ให้ "หลงไปชั่วครู่" เพียงเพื่อเปลี่ยนอริยาบถ "บำบัดความหลงว่า มันแก้ทุกข์ หรือ มันให้สุข" คนไม่รังเกียจการละเล่นมหรสพต่างๆ เพราะได้หลง (โมหะ) เสียสนิทแล้วว่า มันเป็นเรื่องที่น่ายินดีปรีดา เป็นของ "บำบัดทุกข์" เป็น "คุณสมบัต" (สิ่งที่มัลล, สิ่งที่เกิดขึ้นมาจนยอมรับว่าดี) ที่จะต้องใส่หา จะต้องสั่งสม ต้องมตองยึดไว้ด้วย "หลงสนิท" ว่า เป็นที่พึ่งอันเกษมแท้ เป็นที่พึ่งอันสูงแล้ว **โดยอ่าน** "มัลลร้าย" ไม่ออก กล่าวคือ มันยอมกามารมณ์ ยอมใจให้อามหิต มันแต่ความหลงยึดเอาชนะคะคาน เต็มไปด้วยความโลภที่เร่งเร้าและเอาเปรียบ นี่คือ มัลลร้าย คนปุถุชนจึงจะเห็น หรือ เข้าใจได้ว่า "การละเล่น" และ "เกมส์ต่างๆ" ตลอดแม้ "เครื่องเสวยติดต่างๆ" นั้น ล้วนเป็นอุปกรณ์ที่จูงคนไปสู่ "อบาย" คือ ความไม่เจริญ ("อ" แปลว่า ไม่ "ปาย" แปลว่า ความเจริญ) หรือ เป็น "อบายมุข" เป็นเรื่องของความฉิบหาย เป็นของชั่ว เป็นเรื่องนรกแท้ๆ ตามที่พระพุทธองค์ทรงสอนไว้นั้น **ไม่ได้เลย** จริงๆ **ฉันใด** ในโอกาสข้างหน้า คนก็จะเห็นว่า การสูบบุหรี่ ติดเหล้า เล่นการพนัน หรือ อบายมุข "ร้ายแรง" (ซึ่งภาษาบาลีใช้คำว่า "สุรา" อันแปลว่า สิ่ง หรือ เรื่องที่ทำให้ติดยึดมัวเมาร้ายแรง) ทั้งหลาย ฯลฯ

เป็น “เกมส์” เป็น “สิ่งจำเป็น” ที่คนจะต้องเผชิญต้องทนต้องเป็น และสุดท้าย
 ร้ายกาจ “การเสพยาเสพติดทำลายร่างกาย” ก็จะชินชายอมรับให้เป็นของ
 ธรรมดาๆ ใครใคร่สูบ-สูบบุหรี่ ใครใคร่เสพยา-เสพยาๆ เช่น ที่เขาเห็นการสูบบุหรี่
 เป็นธรรมดา และเห็นการเสพยาเหล่า เสพยาหนึ่ง เสพยาละคร เสพยาการชกต่อย
 ตักกันจนหน้าแตกตาแตกล้มคว่ำหน้าตายต่อตา เป็นของไม่ร้ายกาจอะไร
 จัณนี้ เหมือนกัน น่ากลัวกันบ้างไหม?

และเรื่อง มหรสพ (ซึ่งแปลว่า ทุกสิ่งทุกอย่างทั้งหลายทั้งปวงอันมากมาย ซึ่ง
 เป็นของ “หลอกล่อมมอมเมา” จริงๆ) การละเล่นต่างๆ (ซึ่งแม้ข้อไทยๆ ออกปาน
 ก็ยังหมายความว่า เรื่องเล่นๆ เรื่องหลอกๆ ทั้งนี้ ไม่ใช่เรื่องจริง เรื่องสาระ
 อะไร) เกมส์ นานาชนิด (เกมส์ ก็แปลเหมือนกันกับ การละเล่น เรื่องเล่นทั้งหลาย
 เรื่องแข่งขัน เรื่องหลอกว่าชวนสนุกชวนร่าเริง) ก็จะทวีมากแบบ พิลิกกักกักด้วย
 เหลี่ยมมุกที่จะผูกตั้งอารมณ์-กระตุ้นเร้าอารมณ์ (ก่อ “ภพ” ขึ้น ซึ่งจะเป็ “ภพ” หนา
 น่นเอง) ให้จมติดมันหนักขึ้นๆ มอมเมามากขึ้นๆ แม้ “อาการ” ต่างๆ ที่เสแสร้ง
 ประดิษฐ์สร้างกันขึ้นมา ตั้งอิริยาบถออกไปเกาะไปยึด (อุปทาน) อย่างเช่น เดินรำ
 ตีกอล์ฟ เล่นไพ่ โยนโบว์ลิ่ง เล่นดนตรี ร่ายรำ เตะทำ เดินแรง เดินกาใดๆ ฯลฯ
 อะไรต่างๆ ก็จะทวีมากอย่าง เพิ่มเหลี่ยมมุม มอมเมาดังคุดมากขึ้นๆ นับวันนับปี
 นานไปก็ยิ่งจะ มากเกมส์ มากการละเล่น มากกีฬา มากวัตถุประณีต มากอาการประณีต
 เพราะคนไม่เข้าใจคำว่า พัก, หยุด, สงบ ซึ่งหมายถึงจะ
 “คลายเหนื่อย” แท้ๆ อันคือ กำลังหยุดทำ หยุดพูด หยุดคิดเสีย อยู่
 เฉยๆ ปล่อยใจให้ว่างๆ วางกายวางใจให้หยุดจริงๆ ก็จะพักอย่างถูกต้อง ทั้ง
 ได้ปริมาณการพักมากที่สุด ดีที่สุด ไม่เปลืองที่สุด ง่ายที่สุด ที่ภาษาฝรั่งก็ใช้คำว่า
 “rest” แต่คนที่ไม่รู้ก็ไปหมายเอา การเปลี่ยนอิริยาบถ ไปสู่ การเหนื่อย หรือ
 การทำงานอีกในแบบอื่น เช่น นั่งทำงานซัดๆ เขียนๆ อยู่บนโต๊ะเบาๆ ด้วยซ้ำ
 พอบอกว่า พัก หรือ ทำการคลายเหนื่อยเหนื่อยลง ก็กลับไปเดินรำ
 เดินแรง เตะบอลล์ ตีกอล์ฟ อะไรกันไป ให้เหนื่อยยิ่ง หนักกว่างานที่ทำอยู่ก่อน
 ด้วย อันยังมีอิริยาบถ การทำ การพูด การคิดอยู่ บางทีแรงกว่าเดิมเอาด้วย

มันก็ได้พัก ไม่ได้หยุด ไม่ได้สงบจริงๆ เขาก็ยังเหนื่อยอยู่ หรือ
เหนื่อยยิ่งขึ้น ยังไม่ได้พักจริงๆ เนื่องจากไม่เข้าใจ แต่ไปบอกคน
โลกๆ หลอกว่า ทำอย่างนั้น คือ การพัก การผ่อนพลังงานในตนเอง การหยุด
การสงบ

ก็พักจริง หยุดจริงเหมือนกัน เป็นการพักการหยุดจากอวิชาต หรือ เรื่อง
อย่างหนึ่ง ทว่าไปปรุงแต่งทำงานอยู่กับเรื่องอีกอย่างหนึ่งใหม่ ซึ่งอาจเหนื่อยยิ่ง
กว่า ใช้ “พลังงาน” ยิ่งกว่าเก่าก็ได้ มันหยุดถูก พักแท้ นั่งอยู่ให้หมดเหนื่อย ให้
หายลำบากกันที่ไหน ? การหยุดการพักแบบนี้ ภาษาฝรั่งเขาใช้คำว่า “relax”
ซึ่งมันก็คือ “การทำเรื่อง” อยู่ทั้งนั้น อธิบายเชิง “ธรรมในธรรม” ก็คือ ทั้ง
ทางกาย-ทางใจ-ทางใจ มันกลับเป็นเรื่องดูเหมือนได้ “ทำ” ดิฉัน-ถูกชน
แล้ว แต่เป็น “โมหะคติ” แท้จริง มันกลับไม่ได้ “ทำ” ดิฉัน ทว่ากลับแล้ว
ยังชนต่างหาก ความหมายที่ดูเหมือนดี “ยัง” (วิ) แต่แท้จริง “ไม่” (วิ) คือ
กลับเป็นแล้ว “ยัง” (วิ) ต่างหาก นั้น ในภาษาบาลีที่ว่า ทางกาย ก็ยังมี “วิรูปกัม”
(วิรูป, วิการ) คือ ทำกายให้มันพลิกการไปเสีย ! ปรุงกายให้มันเกินพอดีแห่ง
ความพอดีที่แท้จริงไป เช่น กินให้มาก แต่งให้มาก ดินให้มาก นอนให้มาก ก่ายมันก็
จะพลิกออกมา อาการมันก็น่าเกลียดออกมาจนได้จริงๆ นี่แหละเรียกว่า “วิรูป”
หรือ “วิกล-วิการ” ทางใจ ก็ยังมี “วิวาทะ” (วิวาท) คือ ทำใจให้มันเกินกว่า
ความพอดีไปเสียอีก ปรุงเสียจนเป็นส่วนเกิน ถึงขั้นทะเลาะทุ่มเถียง หรือ ไม่ก็ปรุง
เป็นคติ-วาทะ เป็นกลอน เป็นเพลง ซึ่งเป็น “กามคุณ” ไปเลย มันก็ยังไม่ได้อยู่
นี่แหละเรียกว่า “วิวาท” แม้ที่สุด ทางใจก็ยัง “วิมานะ” (วิมาน) คือ ทำใจให้
มันย่นมัน ย่น อย่างหลงๆ อย่างผิดๆ ยึดหวังภพหวังชาติอยู่ มันก็เป็น “ภวคุณ”
อยู่นั่นเอง คือ ยังเสวยรูปภพ-อรูปรภพ นี่แหละเรียกว่า “วิมาน” ความละเอียด
ลึกซึ้ง มันไม่ได้ลงอย่างนตเดียว อย่างหลงมันเลย ต้องทำปัญญาให้แจ้งให้
ได้เด็ด

แต่อะไรก็ยังไม่หนักเท่าเรื่อง “ยาเสพติด” อันเป็น “วัตถุเคมี” ที่จะ

453

ถูกสร้าง ถูกปรุงขึ้นมาอมเมา ให้คนติดคนเสพยาหนักขึ้น นี่เป็นเรื่องสำคัญสุด
 ที่จะทำให้สังคมรวร้าว ทุกข์ร้ายยิ่งขึ้น ซึ่งก็ได้มาแล้วในปัจจุบันนี้ และจะมี
 แรงๆ ร้ายๆ ยิ่งขึ้นกว่านั้นไปอีก **ถ้าไม่ช่วยกันศึกษาธรรม แล้ว**
ช่วยเหลือนุญยกกันอย่างถูกต้อง ถูกต้นเหตุ เพราะยังมีผู้ขาย
 เสพติดทรายแรงเข้าไปมากเท่าใด ก็คือ ยังมี “สัตว์โลก” อีกชนิดหนึ่ง เกิดขึ้นมา
 จินจันรังควาน โลกมากขึ้นเท่านั้น นั่นคือ “ตัวกิเลส - คัดหา” แท้ๆ ที่ไม่มี
 เชื้อไขวิญญาณแห่งความดี แทนขว้างไว้เลย นั่นเอง ที่จะช่วยทำให้โลกฉิบหาย
 เร็วยิ่งขึ้น

นี่คือ “โมหิต” ที่ทันสมัยที่สุด หรือคือ ความหลงผิดในจิตวิญญาณ
 บิดอารมณ์เลวร้ายเสียหาย ที่กำลังระบาด และ เป็นปัญหายุ่งยากในขณะนี้ และ
 จะต่อไปในอนาคตด้วย เพราะรสชาติของ “รูปภพ-อรูปภพ” ที่เป็น “ธรรมารมณ์”
 นั้น มีเนื้อร้าย ละเอียดยิ่งขึ้นกว่า “กามภพ”

ธรรมะชนิดที่จะต้องเรียนรู้ ธรรมณ์ “พระพรหม”
ตามหลักสังฆธรรม แห่ง พระสัมมาสัมพุทธเจ้า **จึงยิ่งจำ**
เป็นมากขึ้นๆ ในโลกปัจจุบัน และ ในอนาคต ถ้าเข้าใจ
 “จิตวิญญาณ” ของตน ที่มันยึดติดๆ ยึดโลกยะที่เจริญด้วย รูปวัตถุ หรือ อรูป
 หลงไปกับโลก จนเข้าใจชีวิต-เข้าใจทางหนที่โล่งของชีวิตไม่ได้ โลกก็เลวลงๆ ไป
 ตามปริมาตรแห่งผู้ไม่เข้าใจ ผู้มี “อวิชชา” นั้นๆ อย่างไม่มีปัญหาเลย

“อัสัญญิพรหม” ชนิดดับโลก แต่ติดรูป ติดอรูป ดังที่ได้พูดมานี้
จึงเป็นเรื่องที่น่าจะได้พูดกันอีกมาก ในโอกาสอันจะมีต่อไปข้างหน้า

พรหมชนิดหายๆ ก็หมดลงเพียง ๑๑ ลำดับ ต่อจากนี้ไป ก็เป็นพรหม
 ชนิดละเอียด เรียกว่า “พรหมสุทธาวาส” อีก ๕ ชั้น คือ ลำดับที่ ๑๒ ถึง ๑๖ อัน
 มี อวิหา-อตปป์า-สุทสสา-สุทสสี-อกนิฐา ซึ่งเป็นผู้ “อปปมัญญา”

มีคุณงามความดี เป็น เมตตา-กรุณา-มฤตา-อุเบกขา ไปจนกระทั่ง นิโรธ -
นิพพานนั้น ก็ได้อธิบายมาอย่างละเอียดแล้วทุกลักษณะ ก็ยังล้วนเป็นการหลงยึด
ใน "คุณงามความดี" ชั้นสูงสุดแห่งวิชาพุทธ หรือ วิชาจิตศาสตร์ชั้นโลกุตตรบ้นปลาย
ดังกล่าวผ่านมาแล้วนั้นๆ อยู่แน่นอน

ก็ยังเหลือ "อรูปพรหม" อีก ๔ ระดับ ซึ่งเป็นพรหม หรือ เป็น
จิตวิญญาณที่หลงยึด เสพด้วยความไม่มีโลก หรือ อยู่ในสภาพ "ดับโลก" เหมือนกัน
แต่เขาก็มียังมี "โลก" อย่างที่มนุษย์ธรรมดาๆ จะพึงรู้สึกด้วยได้ยากมาก อยู่แน่นอน
และละเอียดกว่า "อสัญญพรหม" เข้าไปอีก เพราะนั่นยังเป็นเพียง "รูปพรหม"
ยังยึด "รูปธรรม" ยังอยู่อยู่กับรูป-รส-กลิ่น-เสียง-สัมผัส ที่ยังไม่สุกสุ่มเท่าพรหม
ชั้น "อรูปพรหม"